The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

LATVIJA
AMERIKĀ

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.50, tekstā $3.20-$6.40 par vienu collas slejas telpu.

WEDNESDAY, OCTOBER 28, 1959 | 86./111 n-rs. | TREŠDIEN, 1959. GADA 28. OKTOBRĪ | 9. gads.

JAUNS KOMŪNISTU ĶĪNAS IEBRUKUMS INDIJĀ

KĪNIEŠI NOGALINA SEPTIŅPADSMIT INDIEŠU ROBEŽSARGU LADAKAS PROVINCĒ.

Pagājušās nedēļas nogalē Kašmiras ziemeļos komūnistu Ķīnas spēki no jauna iebruka Indijas territorijā, iefiltrējoties līdz pat 40 jūdzēm dziļi Ladakas provincē, kur indiešu robežsargiem sadursmes ar komūnistiem bijušas jau agrāk.

Komūnistu Ķīna deklarē, ka pēdējā Ladakas provinces robežstarpgadījumā vainīgi indieši. Un, proti, trīs indiešu robežsargi pasargājuši Ķīnas robežu, atteikušies atiet, atbruņoti un aizturēti. Pēc neilga laika parādījušies vēl ap 70 indiešu, kas mēģinājuši aizturētos atbrīvot ar varu. Sekojusi ilga apšaudīšanās, kuras laikā 17 indiešu nogalināti un 3 smagi ievainoti. Komūnistu zaudējumi nav zināmi.

Visā komūnistu Ķīnas notikuma versijā parādās viens trūkums, ar ko pilnīgi pietiek, lai piekertu Pekingu melošanā. Apšaudīšanās notikusi 40 jūdžu dziļi Indijas territorijā; un komūnisti apgalvo, ka tā sākusies tādēļ, ka indieši pārgājuši Ķīnas robežu. Acīmredzot šai apvidū komūnistu Ķīna jau nospraudusi pati savas robežas, par ko Indijai vēl nav bijis zināms. Jaundelhi uztraucas, ka tagad jau veseli Indijas pierobežas apgabali atrodas pilnīgā komūnistu Ķīnas okupācijā.

Bet arī tad ministru prezidenta Nēru protesti Pekingai skan vairāk kā atvainošanās par uzdrošināšanos protestēt. Nēru deklarācija, ka Indija draudu priekšā nelieksies un ka ar militāras varas parādīšanu Pekinga to neiebiedēs. Un tomēr, kad pēc pēdējā incidenta Jaundelhi sāka paceltiesbalsis, ka indiešiem vajadzētu apturēt ķīniešu agresiju ieročiem rokās, Nēru no šādas ķecerīgas valodas nobijās vairāk nekā no agresoriem. Kādā tautas sanāksmē, netālu no galvaspilsētas Nēru brīdināja klausītājus nepārsteigties ar reaģēšanu pret komūnistu Ķīnu, vispirms uzmanīgi pārdomājot katru soli. Ministru prezidents pastāstīja, ka jaunā komūnistu Ķīnas agresija neizbēgami atbalsosies visā pasaulē, iespaidojot starptautisko politiku. Komūnistiem labvēlīgais Indijas premjērs uztraucās, ka Ķīnas izturēšanās apdraud 2000 gadu ilgo Ķīnas un Indijas draudzību, kas visu šo laiku pratusi pārdzīvot visdažādākās grūtības.

Kamēr Indijas politiskajās aprindās neapmierinātība ar Nēru politiku kļūst skaļāka, jo sevišķi vēršoties pret viņa aizsardzības ministra Menona nepiedodamām izdarībām, pats ministru prezidents stingrāka stāvokļa ieņemšanai nekādas tendences vēl neizrāda. Un viņa kritiķi baidās, ka, tā turpinoties, Ķīnas komūnisti kļūs aizvien drošāki un vienkārši nāks un ņems no Indijas territorijas, cik vien viņiem gribēsies.

Interesanti atzīmēt, ka vēl asākos vārdos par ministru prezidentu komūnistu Ķīnas rīcību nosodīja Indijas komūnistu partija. Tam var būt tālejošas sekas, labākajā gadījumā pārtraucot Āzijas komūnistu brāļošanos ar Pekingu.

Deportācijas Latvijā

Saņemtas ziņas no Baltijas valstīm, ka iedzīvotāju izsūtīšana uz Sibiriju pastiprinājusies. Kaut gan atsevišķu personu izsūtīšana nekad nav bijusi pārtraukta, taču pēdējā laikā tas notiekot biežāk. Izsūta uz Intu Sibirijā un uz Vorkutu. Izsūtītos vairs neievieto vergu nometnēs, kā agrāk, bet nometina tur uz dzīvi, kur tie spiesti savu iztiku nopelnīt tā, kā tur iespējams. Parasti izsūta ģimenes galvu, vēlāk tam seko sieva un bērni. Izsūta arī tos, kas atgriezušies no pirmā izsūtījuma.

KOPĪGAS BRIESMAS TUVINA IENAIDNIEKUS

ZĪMES RĀDA, KA KOMŪNISTU ĶĪNAS AGRESIJA KAŠMIRĀ PALĪDZĒS INDIJAI UN PAKISTANAI ATRISINĀT DIVPADSMIT GADU VECĀS KAŠMIRAS NESASKAŅAS.

V a š i n g t o n ā. Komūnistu Ķīnas agresija pret Indiju radīs dažādas, tagad jau pārredzamas un vēl neparredzamas konsekvences. Pirmkārt, neitrālās Āzijas valstis kļūs ieinteresētas aizsardzības aliansēs; brīvās valstis kļūs piesardzīgākas un uzmanīs savas robežas rūpīgāk nekā līdz šim. Komūnistu Ķīnai darījumi ar kaimiņvalstīm kļūs grūtāki. Pekingas un citu Āzijas komūnistu starpā pēc izrēķināšanās ar Tibetu radītā plaisa kļūs plašāka. Ne pirksta nepacēluši, Rietumi aukstā kaŗā pret komūnistu Ķīnu var svinēt iespaidīgu uzvaru.

Kādu citu uzvaru Rietumi sagaida Apvienotajās Nācijās un, proti, Kašmiras nesaskaņu beigas. Komūnistu Ķīnas agresija tā satraukusi Pakistanu un Indiju, ka tās jau gandrīz vienojušās par Kašmiras nākotni — pirms vēl viss apstrīdētais apgabals nav nonācis zem komūnistu Ķīnas.

82.258 kvadrātjūdžu lielā Kašmira atrodas Indijas ziemeļos. Apmēram 80% no visas valstiņas 4,5 milj. iedzīvotājiem ir moslemieši, reliģijas ziņā radniecīgi Pakistanai.

Indijai un Pakistanai kļūstot patstāvīgām, Kašmiras maharadža, kas bija hindu, nolēma pievienoties Indijai, — lēmums, kas viņu ātri vien piespieda bēgt. 1947. gada rudenī Indija un Pakistana Kašmiras dēļ pat iesāka mazu kariņu, ko likvidēja Apvienotās Nācijas un kas pamiera stadijā turpinājies kopš 1948. gada. Tā kā daļa Kašmiras jau atrodas zem komūnistu Ķīnas, un par eventuālu izvākšanos ķīnieši nemaz nedomā, Pakistana pamatoti baidās, ka tagadējie notikumi ir tikai sagatavošanās vēl tālākiem uzbrukumiem, kas var tikt vērsti ne tikai pret Indiju, bet arī pret Pakistanu. Pakistanas prezidents ģen. Ajubs šai sakarā gribētu redzēt divas pārmaiņas Indijas un Pakistānas starpā. Pirmkārt, atrisināt Kašmiras strīdu un, otrkārt, parakstīt militāru aliansi ar Indiju, lai nepieciešamības gadījumā kopīgiem spēkiem aizstāvētu savu valstu neatkarību. Pakistana jau tagad pieder pie Centrālās palīdzības un Dienvidaustrumāzijas aizsardzības organizācijām, kamēr Indija nepārtraukti uzsvērusi savu neitrālitāti un nevienā starptautiskajā militāra organizācijā neietelp.

Neoficiālās ziņas, kas saņemtas no Pakistanas galvaspilsētas Karači, liecina, ka ģen. Ajubs gribētu militāri saistīties ar Indiju ne tikai tādēļ, lai abas valstis radītu iespaidīgāku spēku, bet arī tādēļ, lai dabūtu Indiju, kaut arī ne tieši, savu sabiedroto aizsardzībā. Pakistanas prezidents esot pārliecināts, ka, redzot Indiju aliansē ar veselu virkni citu valstu, komūnistu Ķīna daudz ilgāk pārdomās par kaŗa sākšanu Tālajos Austrumos, un ļoti iespējams, ka to nekad nesāks.

Bet līdz militārai aliansei ar Pakistanu ministru prezidents Nēru vēl nav nobriedis. Ja liekas, ka Kašmiras problēmas atrisināšana tagad ir vairs tikai laika jautājums, militārās alianses problēmu, jāpieņem, noteiks komūnistu Ķīnas uzvešanās nākotnē, tāpat arī Indijas valdības lēmumu, kā kuŗos apstākļos rīkoties.

PAULAI BRĪVKALNEI UZGAVILĒ KLAUSĪTĀJI TORONTO

Ar ziediem un aplausiem, 1000 klausītāju sveica Paulu Brīvkalni pēc koncerta Kanadā. Uzņēmumā (vidū) ar ziediem Paula Brīvkalne un pavadītāja brīvmāksliniece Marta Tūtere. Aizmugurē Johanna Benjamiņa, viešņas namamāte Kanadā, un dziedone Maiga Dežardēna.
J. Kreiļa uzņ.

Laikam gan vēl nevienā latviešu sarīkojumā Itona auditorija nav piedzīvojusi tik daudz apmeklētāju — pāri tūkstotim, un tik vienprātīgus, jūsmīgus aplausus, tik patiesus un siltus sumināņumus māksliniekam, kā tas bija pag. sestdien Paulas Brīvkalnes koncertā. Viņa prata pakļaut klausītāju sirdis jau ar pirmo dziesmu, pirmo smaidu, savu dziļo māksliniecisko sniegumu un cildeno vienkāršību. Beigās klausītāji sumināja mākslinieci, kājās piecēlušies, un viņai neskaitāmas reizes bija jāatgriežas uz skatuves. Koncertu ar patiesu sajūsmu noklausījās arī ģenerālkonsuls R. N. Braisons ar kundzi, Dr. H. Ungers ar kundzi un citi kanadiešu viesi.

Recenziju par koncertu sniegsim nākošā LA n-rā.

Rokfellers un Niksons

Maza apmēra prezidenta kandidātūrai veltītu kampaņu uzsācis Ņujorkas republikāņu gubernātors Rokfellers. Lai gan pagaidām viceprezidenta Niksona izredzes ir daudz labākas, ir tomēr ļoti iespējams, ka enerģiskais miljonārs spēj šo stāvokli grozīt.

KASTRO ATBALSTĪTĀJI ATKAL MARŠĒ

KUBAS IEDZĪVOTĀJI SOĻO HAVANAS IELĀS, PROTESTĒJOT PRET „ĀRVALSTU AGRESIJU".

H a v a n ā. Kubas ministru prezidents lieto vienu no diktāturas vecākajiem paņēmieniem, tiklīdz paša mājās lietas vairs neiet tā, kā vajadzētu, viņš sasauc plašas ļaužu masas, lai tās demonstrē pret kaut ko citu — tikai ne īstajām nelaimēm. Šoreiz apmēram viens miljons Kubas iedzīvotāju demonstrē pret „ārvalstu agresiju" resp. Sav. Valsu „agresiju". Sākumā brāļi Kastro gan paziņoja, ka protesta gājiens notiks sakarā ar „gaisa uzbrukumiem pret mūsu nacionālo territoriju".

Premjērs Kastro apgalvo, ka kaŗa noziedznieku vadītas lidmašīnas no bazēm Sav. Valstis bumbo un ložmetējiem apšauda Kubas pilsētas. Sav. Valstu valdība noliedz, ka tai būtu jebkāda informācija par Kastro pieminētiem uzbrukumiem, lai gan ir zināms, ka vairākos gadījumos privātas piederības sporta lidmašīnas no Floridas piekaisījušas Havanas ielas ar pret - Kastro skrejlapām.

Opozicija ne tikai no ārpuses, bet arī valsts iekšienē padara Kastro dienas visai grūtas un liecina, ka Kubā, kuŗas iedzīvotāji mierīgu, normālu dzīvi nav redzējuši ilgus gadus, to nav ieguvuši arī tagad, pēc revolūcijas.

Par iekšējām nesaskaņām liecina, kaut vai piemēram, Kamagvejas provinces militārā vadītāja majora Matosa atkāpšanās no amata. Viņa priekšzīmei sekoja daudzi viņa virsnieki, protestējot pret komūnistu pieaugošo iespaidu Kubas valdībā. Premjērs Kastro visus nekavējoties sabāza cietumā, arī augšminētās provinces tiesas prokuroru Romero, kas protestēja pret virsnieku apcietināšanu.

Kubas saites ar Sav. Valstīm, kas kopš Kastro brāļu nākšanas pie varas, nekad nav bijušas nekādas draudzīgās, pēc pēdējo dienu apvainojumiem gandrīz vai pilnīgi pārtrūkušas. Stāvoklim turpinoties, pašreizējā saspīlējuma pakāpē, stipri var ciest Kubas saimniecība. Ekonomiskie lietpratēji uztraucas, ka Kastro naida kampaņa var nokaitināt amerikāņus, un tie samazina vai pavisam pārtrauc Kubas cukura importu. Ar to pietiktu, lai Kastro revolūcija pārvērstos saimnieciskā sabrukumā.

VALDĪBU GALVU KONFERENCE PAVASARĪ

— Rietumvācija necīnīsies par līdzdalības tiesībām sarunās — deklarē kanclers Ādenauers.

Pagājušās nedēļas nogalē ar zināmu pārsteigumu tika uzņemts kanclera Ādenauera priekšlikums neuzņemt valdību galvu konferences darba kārtībā ne Berlīnes, nedz Vācijas apvienošanas jautājumus. Ādenauers domā, ka lielajiem būtu jārunā par vienu, un tikai par vienu problēmu, un, proti, pārraudzītu atbruņošanos, skaŗot kā atomieročus, tā arī parastos ieročus.

„Ja lielajiem izdodas vienoties atbruņošanās jautājumā," izteicās kanclers Ādenauers, „tad vēlāk, runājot par Berlīni un Vāciju, vienošanās būs daudz vieglāka."

Savā ārpolītikai veltītajā runā Rietumvācijas kanclers uzsvēra, ka pēc viņa domām ar konferences sasaukšanu nevajadzētu pārsteigties. Anglijas proponētais un Sav. Valstu vāji atbalstītais decembra datums Ādenaueram liekas par daudz agrs. Drauga de Golla izvēle sarunas sākt jūnijā Rietumvācijas kancleram atkal liekas par vēlu. Ideāls būtu, bet Ādenauers neapstājas paskaidrot — kādēļ, ja konferenci izdotos noorganizēt starp šī gada decembri un nākamā gada jūniju. Un par datumu sabiedrotie drīkstētu izšķirties tikai tad, ja, pirmkārt, Rietumi ir panākuši pilnīgu savstarpēju vienošanos un, otrkārt, ja Rietumi ar mierīgu sirdsapziņu var deklarēt, ka konferences sagatavošanā darīts viss cilvēciski iespējamais. **Ādenauers, tāpat kā prezidents Eizenhauers, konferenci atzīst par ļoti svarīgu starptautisku notikumu, liekot svaru kausos daudz vairāk nekā tikai Rietumu un Austrumu attieksmes.** Tādēļ, ja konferencei nevar garantēt izdošanos, labāk iztikt bez tās nekā pierādīt pasaulei, ka Rietumu un Austrumu starpā uz vienošanos nav ko cerēt. Tieši no šāda viedokļa raugoties, var arī redzēt, kādēļ kanclers Ādenauers negrib Berlīnes un Vācijas apvienošanas jautājumu uzņemšanu „lielo" sanāksmes darba kārtībā. Pašreizējos apstākļos par tiem nav ne mazāko cerību vienoties, kamēr atbruņošanās virzienā uz kaut ko pozitīvu var vismaz cerēt.

Ādenauers paskaidroja, ka viņš necīnīsies par piedalīšanos lielvalstu valdību sarunās, nevis tādēļ, ka, Rietumvācijai uzsākot šādu cīņu, to noteikti darītu arī Austrumvācijas komūnisti, un Ādenauers negrib dot pēdējiem iegānstu šādas kampaņas sākšanai.

Runas nobeigumā kanclers deklarēja: lai gan Rietumvācija konferencē tieši nepiedalīsies, Rietumu lielie ar viņu sazināsies visos jautājumos, kas varētu skart vācu intereses, un ka Rietumvācija neakceptēs nevienu konferences lēmumu, kas šim interesēm runās pretī.

CHRUŠČEVS APMEKLĒ RUMĀNIJU

Chruščeva vizīti Bukarestā atklāj tikai pēc tam, kad viesis jau atpakaļ Maskavā.

M a s k a v ā. No Vašingtonas uz Pekingu, cauri Sibirijai, atpakaļ uz Maskavu un uz Bukarestu pirms iecerētā Parīzes brauciena Chruščeva pozicijas Kremlī liekas nostabilizētas, prombūtne no mājām diktātora drošību vairs neiespaido. Chruščeva Parīzes brauciena datums vēl nav zināms, bet ģen. de Golla aicinājums ir oficiāli akceptēts. Tā kā 27. oktobrī tika atklāta padomju parlamenta kārtējā sesija, ko Chruščevs iepazīstinās ar saviem Sav. Valstu vizītes iespaidiem, tad nav domājams, ka viņš un ģen. de Golls sastapsies agrāk kā novembŗa vidū.

Saņemtās ziņas par Chruščeva viesošanos Rumānijā ir visai skopas. Tass aģentūra paskaidro, ka viņš tur bijis īsā atvaļinājumā un sastapies draudzīgās pārrunās ar Rumānijas valdības un komūnistu partijas vadošām personām.

Rietumeiropas polītiskos paregus ziņu aģentūras Tass informācija neapmierina. Pēdējie domā, ka Chruščevs bijis Bukarestā, nevis lai atpūstos, bet, lai liktu pamatus jaunai komūnistu polītiskai ofensīvai Balkānos.

GATAVOSIMIES VALSTS SVĒTKIEM

Un atkal tuvojas dižena diena, kad latviešu tauta, smagās cīņās pieveicot melnos un sarkanos iekaŗotājus, kļuva brīva savā dzimtajā zemē. Kopš vēsturiskā 18. novembŗa brīvās Latvijas dzimšanas dienu svinēsim jau 41. reizi: 26 reizes ziedošajā Latvijā un 15. reizi svešumā.

Ja toreiz, kad bijām kungi savā zemē, valsts svētku dievkalpojumos un svinīgajos aktos pulcējamies priecīgu prātu, tad tagad to darām neziņas mākti, jo esam priekšpostenis Latvijas otrreizējai atbrīvošanai no komūnistu ļaunās varas, kas posta mūsu zemi un iznīcina tautu. Itin visi mēs esam šī priekšposteņa aktīvi cīnītāji, kam nepieciešams liels morāls spēks atbildīgā uzdevuma veikšanai. Un šis spēks ir v i e n o t ī b a un vienprātības apziņa, kas toreiz brīvības cīnītājus veda pretim lielajai uzvarai.

Pārbaudīsim un stiprināsim savus spēkus arī šogad, pulcējoties valsts svētku dievkalpojumos un svinīgajos aktos!

Svētku akts Toronto notiks 20. novembrī Northern Secondary School (Eglinton - Mt. Pleasant) telpās. Sākums pl. 20 v.

Aktu ievadīs LNAK valdes pr-dis V. Upeslācis un svētku runu teiks Apspiesto Eiropas nāciju asamblejas latviešu delegācijas vadītājs Dr. V. Māsēns. Sekos apsveikumi.

Koncertā dziedās mūsu iecienītā operdziedātāja Paula Brīvkalne un vīru koris Viesturs. Patriotiskus dzejoļus deklamēs E. Pētersons. Aktu vadīs 1. ev. lut. draudzes padomes pr-dis R. Roze un Preses kopas valdes loceklis A. Stašāns. Par kārtību rūpēsies skauti un gaidas.

Svētku rīcības komiteja aicina visus tautiešus -tes, īpaši jauno audzi, ierasties aktā, lai kopīgā Tautas lūgšanā smeltos spēkus mūsu vēsturiskās misijas veikšanai. Kam iespējams, ieteicams ierasties tautas tērpā.

DIBINĀTS SAŠUTUMS

Kanadas AN delegācija Drošības padomes locekļu vēlēšanās nav balsojusi par Turciju, kas ir AN dalībniece, bet gan par Poliju — Padomju Savienības satelitu.

Balsošana notikusi aizklāti. Tas varbūt būtu palicis nezināms, bet Kanadas delegācija pēc balsošanas paziņoja atklātībai, publicējot presē un radio.

Lasītājiem tas jau būs zināms, ka pēdējos gados Kanada ir kritizējusi Atlantijas organizāc. valstis, prasot ciešāku sadarbību Ka Kanada nebalsoja par Turciju, bet gan par komūnistisko Poliju, ir aplams gājiens un runā pretim pašas Kanadas kādreizējām prasībām.

Šī dīvainā Kanadas delegācijas rīcība izraisījusi lielu sašutumu Kanadas etniskajās grupās, kas, atskaitot poļus, pirms dažām dienām nolēmušas iesniegt Kanadas ministru prezidentam protestu. Latviešu līdzdalību kārtoja LNAK valdes pr-dis V. Upeslācis un J. Lejiņš, LNAK uzdevumā izdarot iesniegumus Baltijas tautu federācijai.

Jau ilgāku laiku etniskajās grupās valda neapmierinātība ar Kanadas valdības ārpolitiku. Pēdējā laikā tā sasniegusi tādu pakāpi, kas saskaņā ar Kanadas valdības izrīcībām, tiek jau apsvērta etnisko grupu politiskās nostājas maiņa.

Tūristi var iemainīt angļu mārciņas

Anglijas valdība atcēlusi naudas izmaiņas ierobežojumu ceļotājiem. 1947.—1948. gadā vienkāršs mirstīgais ārzemju valūtu pret angļu mārciņu ceļošanai nevarēja iemainīt. Pēdējā laikā angļu tūristi jau varēja rēķināties ar simts mārciņām un tagad šī summa paaugstināta līdz 250, ar piezīmi: ja vien braucēja krājumi ar to nav jau izsmelti, viņam Anglijas banka ar vislielāko prieku apmainīs vēl vairāk.

ATCELTS ZIEMEĻKOREJAS ĀRLIETU MINISTRS

DRAUDZĒŠANĀS AR MASKAVU VAIRS NAV VESELĪGA

T o k i o. Atzīmējot devīto gada dienu, kad komūnistu Ķīna iestājās Korejas kaŗā, un pirmo gada dienu kopš ķīniešu spēki (kā to apgalvo Pekinga) atstājusi Ziemeļkoreju, Pekingas radio pavēstīja lielākas pārmaiņas Ziemeļkorejas valdībā. No tām katrā ziņā ievērojamākā ir Maskavas komūnismā apbružātā ārlietu ministra ģen. Nam Ila atstādināšana no amata. Pēdējais, kā zināms, pārstāvēja Ziemeļkoreju Panmundžomas pamiera sarunās. Nam Ila amatā iecelts viņa līdzšinējais vietnieks, Ģen. Nam Ils ir arī viens no Ziemeļkorejas ministru prezidenta vietniekiem. Cik zināms, tad no šī amata viņš vēl nav atstādināts.

Krievi Berlīnē apšauda sabiedroto militāros atašejus

No Berlīnes ziņo par diviem nopietniem starpgadījumiem, kad krievi Berlīnē apšaudījuši franču un amerikāņu militāro atašeju mašīnas.

Pirmajā gadījumā sargposteņi šāvuši uz padomju komandantūrai piekomandēto franču virsnieku, kas braucis no Potsdamas uz Berlīni. Virsnieks viegli ievainots.

Otrā gadījumā apšaudīta amerikāņu militārās misijas mašīna, bet neviens nav cietis.

Franču un amerikāņu virspavēlniecības iesniegušas krieviem stingru protestu.

IZCILS SPORTISTS

EGILS PETMANIS

Kanadiešu laikraksts The Telegram ievietojis 24. oktobŗa numurā ļoti atzinīgu rakstu par latviešu 18 g. v. jaunekļa Egila Petmaņa panākumiem futbolā, ko viņš spēlē tikai vienu gadu. Līdz šim Petmanis vairāk pazīstams kā labs basketbolists.

Minēts arī, ka E. Petmanis ir jaunākais un labākais latviešu DV futbolists.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

GRŪTĪBAS ASV SAIMNIECĪBĀ

Ieilgstošais tēraudstrādnieku streiks ar ½miljona streikotāju un gandrīz tikpat daudz tādēļ darbu zaudējušiem citās nozarēs, vairāk kā 1 miljardu dolaru algu zaudējumu un vēl neparskatāmu zaudējumu visai ASV saimniecībai — ir ne vien aptumšojis šīs zemes saimniecības atveseļošanos, bet draud iedzīt jaunās grūtībās. Šis streiks ir devis trauksmes signālu visai valstij. Notikumi nav piepeši no gaisa nokrituši, bet gadiem ilgi brieduši un tepat izaudzināti. Nevietā par pašreizējo stāvokli pārmest un visu vainu uzvelt tikai tagadējai valdībai. Ne ASV prezidents, ne arī kāda cita persona vienā mirklī nevarēja notikumu attīstību ne apstādināt, ne arī novadīt citā virzienā.

Kas uzmanīgi vērojis šīs zemes saimnieciskās un politiskās dzīves attīstību jau kopš gadiem, bija redzējis, ka nav tālu tā diena, kad sāksies smagi sarežģījumi. Kopš vairākiem gadiem ASV saimnieciskajā dzīvē krasi iezīmējās kāda raksturīga līnija — strauji lielo tirdzniecības un rūpniecības pasākumu pieaugums. Jo dienas lielie kļuva lielāki, bet mazie pazuda. Par to sāka atraukties valdība un likumdevēji, kas centās ar jauniem likumiem ierobežot atsevišķo uzņēmumu izplešanos un viņu ietekmi uz valdību un politiskajām partijām. Kamēr likumdevēju uzraudzība bija pievērsta lielien darba devējiem, tie neievēroja vai negribēja ievērot, ka pretī lieliem rūpniecības trestiem izaug lielas strādnieku ūnijas. Tie arī neievēroja, ka veidojas jauna profesionālā šķira — ūniju profesionālie strādnieku vadītāji. Kā visiem profesionāļiem, tā arī profesionālajiem strādnieku organizāciju amata vīriem, līdzi iet labās un sliktās parādības.

Strādnieku ūnijas drīz vien savos apmēros pārauga lielos rūpniecības uzņēmumus un līdz ar to dažu cilvēku — ūniju prezidentu rokās nonāca gandrīz vai neierobežota vara. Tie ne vien jūtami ietekmē visas vēlēšanas, bet ar vienu pavēli var dažās dienās paralizēt visas valsts saimniecību.

Lielās arodorganizācijas ir sekmējušas mazo saimniecības uzņēmumu izzušanu un spiedušas lielos apvienoties. Darba devēju un darba ņēmēju attiecības šodien regulē divi milži; šiem katram savas intereses un milzīga vara. Notikumi izgājuši tik tālu, ka abi parti, liekas, cīnās, lai viens otru iznīcinātu, ne lai atrisinātu svarīgas un reizēm ļoti sarežģītas lietas, kam cieši sakars ar plašām masām un valsts dzīvi. Bieži vien liekas, ka tie katrs cīnās par savām šaurām interesēm, un svarīgos līgumus ligstot nav klāt neviena, kas pārstāvētu valsts intereses un domātu par visu pilsoņu labklājību.

Jau kopš dažiem gadiem atskanēja nopietnas balsis, kuras brīdināja un teica, ka turpmāk, ja strādnieku ūniju vadītāju un darba devēju savstarpējās attieksmēs dominēs spēks, vienā pusē izteikts milzīgā biedru skaitā, bet otrā — dolaros, ASV saimnieciskā dzīvē drīz vien iestāsies smagi satricinājumi. Lai no tā pasargātos, brīdinātāji sīli ieteica abu lielo vadošajām personām vērīgi uzklausīt to mācību, ko svētdienās sludina kristīgo dievnamos, lai ar to vadītos savā darbā un apslāpētu cilvēka zemos instinktus. Ļoti žēl, bet šo gudro pamācību nav dzirdējuši tie, kuriem tā bija jādzird. Viņi arī aizmirsuši, vai nekad nav zinājuši, ka brīvība un brīvības ideāli balstās uz kristīgās ticības mācību un kristīgo morāli. Dzenoties pēc naudas, varas un goda, tie neredz valsts intereses un nedzird tautas prasības. Arī tik daudzreiz teiktie un vēl nesen atkārtotie Chruščeva draudi: „Mēs jūs pārspēsim. Mēs jūs apraksim" — tiem paslīdējuši garām neievēroti.

Streiki tēraudrūpniecībā vēl nav beigušies un neviens nevar paredzēt kādu galu tie ņems. Neatrisināts ir arī visas austrumu rūpniecības strādnieku ar valdības iejaukšanos apturētais streiks. Jaunā gada sākumā draudošas dziesmas ASV saimniecībai gatavo dzelzceļnieki, bet auto rūpniecībā nodarbināto delegātu sanāksmē tās vadītājs Rūters prasīja ½ miljarda dolaru streika fonda dibināšanu. Tas nozīmē draudus darba devējiem — „vai nu pieņemsiet mūsu prasības, vai gaidiet streiku."

Tā pašā laikā tēraudrūpniecības vadītāji saka — „līdz šai vietai, — ne tālāk." „Kāds velns visu dīda," vaicā ārpusē izslēgtais strādnieks un patērētājs, „nauda, gods, varaskāre vai kas cits?"

Kas nu kuru, bet kādi gari jau ir vaļā. Nav pareizi nosodīt vai vainu uzvelt tikai vienai pusei. Vaina abās pusēs. Tik tālu notikumu attīstība nonākusi, ka likumdevējiem steidzīgi jānovērš draudošās briesmas demokratijai un brīvībai. Stāvoklis ļoti sarežģīts, jo abu lielo pretinieku rokās milzīga vara, ko tie nekavēsies likt lietā. Notikumu tālākā gaitā aktīvi darbosies arī tie spēki, kuri paliek un darbojas ārpus, kas lietas gaitu jo vairāk sarežģī, kādēļ grūti, pat neiespējami paredzēt, kā un ar ko viss beigsies.

P. G.

Zaigu Jeckalēju ar Denisu Davies salaulāja māc. A. Briedis 17. oktobrī Sv. Barnabas baznīcā.

HAMILTONAS UN KIČENERAS LATVIEŠU KORU SADARBĪBA

HLB un Kičeneras latviešu koru koncerts notiks 14. novembrī, plkst. 6,15 vak. 752 Barton Street, East.

Programmā: J. Vītola, A. Kalniņa, E. Melngaiļa, J. Cīruļa, J. Norviļa un I. Saksa dziesmas. Kopkoru dirģenti komp. J. Norvilis un I. Sakss. Pēc koncerta balle. Ieejas maksa $1.00 uz visu vakaru. Bērniem un latviešu skolas skolēniem ieeja brīva.

Par koru darbību, koncertu un turpmākiem nodomiem Hamiltonas kora diriģents Imants Sakss izteicās:

„Kopīgas programmas iestudēšanu ierosināja 1959. g. janvārī komponists J.Norvilis. HLB jauktais koris šo ierosinājumu silti apsveica. Sakarā ar to jau no pagājušā pavasara notikuši vairāki kopmēģinājumi Kičenerā. Koncerta programma ir pilnīgi svaiga, tā sakot „nenodziedāta". Būs arī daži J. Norviļa un E. Melngaiļa dziesmu pirmatskaņojumi un citas retāk dzirdētas dziesmas. Šo apvienoto koru koncerts piemēroti ievadīs Latvijas valsts svētku svinību nedēļu, turpinot to ar Toronto „Dainas" kora 10 gadu jubilejas koncertu ar karoga pasniegšanu 17. novembrī Toronto un nobeidzot ar apvienotā vīru kora „Viesturs koncertiem 21. novembrī Hamiltonā un 22. novembrī Niagarā. Tā redzam veselu šī apgabala latviešu koru manifestāciju un parādi Latvijas valsts svētku nedēļā. Apvienoto Kičeneras un Hamiltonas koru turpmākā darbībā paredzēti koncerti Kičenerā un nākamajā gadā arī Toronto. Minētie kori kopā ar Toronto koriem veidos arī zināmu pamatu un kodolu nākamajiem vispārējiem Kanadas latviešu dziesmu svētkiem Toronto 1961. g. septembrī. Ar dziļu respektu jāpiemin, ka vienīgi katra atsevišķa dziedātāja pašaizliedzība, pūles un uzupurēšanās veido šo apvienoto nacionālo koru aktīvitāti, par ko viņiem kādreiz pateiksies brīvā un neatkarīgā Latvija pati. Bet līdz tam laikam mūsu latviešu brīvās dziesmas nekad nedrīkst apklust. Zem šādas zīmes lai izejam mūsu tēvzemes svētkos!"

DOD, DIEVIŅI, OTRAM DOT...

SĀKUSIES ZIEMASSVĒTKU ZIEDOJUMU VĀKŠANAS AKCIJA KANADĀ

No iepriekšējiem gadiem, kad vācām ziedojumus, zinām, ka mūsu dotās ārtavas ir sasniegušas tautiešus Sibirijā, Latvijā, Vācijā un daudzās citās zemēs, kur mīt trūkumā esošie latvieši. Par to liecina saņemtās pateicības vēstules. Vēstules, kas pauž prieku ne tikai par materiālo palīdzību, bet tanīs izteicas arī apziņa, ka mūs visus, kā devējus, tā saņēmējus, vieno kopības gars. Par to domājot, šķiet, ka ziedojumi, kas tiek piesūtīti trūcīgajiem, ir arī liels spēks klusā nacionālā brīvības cīņā. Trūcīgais apzinās, ka, kaut gan viņš pakļauts bargajam sarkanajam režīmam, brīvajā pasaulē ir vēl kāds cits latvisks spēks, kāda nacionāla dzirksts, kura nav vēl nodzisusi. Tā kvēlo tālāk un ved lielu cīņu Latvijas brīvības labā. Lai cīņas spēks būtu lielāks, ir jāatbalsta ikviens, kurš nākotnes Latvijā būs līdzvērtīgs pilsonis. Atbalstot trūcīgos, mēs audzinām un saglabājam lielāku brīvības cīnītāju pulku.

Par to domājot, mums, aprūpes komitejas darbiniekiem, paliek tikai viens lūgums: Tautieši un tautietes, esiet atsaucīgi 1959. g. Daugavas Vanagu ziedojumu vākšanas akcijā! Ziedosim vairāk un apzināsimies, ka ar savu ārtavu esam iepriecinājuši bēdās esošo tautas brāli un māsu, dēlu un meitu.

Ziemassvētku ziedojumu vākšanas darbs ir jau sācies. Ziedojumu vākšanas saraksti ir izsūtīti, un tie aizpildāmi laikā no 15. oktobra līdz 15. decembrim. Daugavas Vanagu Toronto nod. aprūpes komiteja lūdz ikvienu saraksta saņēmēju jo stingri ievērot augšminēto datumu un pēc ziedojuma darba izbeigšanas sarakstu kopā ar savākto naudu nodot personīgi, vai piesūtīt pa pastu, kā tas norādīts pavadrakstā.

Mēs lūdzam ikvienu tautieti, pie kura ziedojumu vācējs nebūtu ieradies vai arī pašam nebūtu rokā ziedojumu saraksts, savu ziedojumu piesūtīt tieši uz DV Toronto nodaļas vārdu, 123 Huron St., Toronto, Ont..

Šādam sūtījumam ir jādod līdz norādījums, kam ziedojums domāts, vai arī vienkārša atzīme, ka ziedojums ir 1959. g. Ziemassvētku dāvana trūcīgiem tautiešiem — Sibirijā, Latvijā, Vācijā vai arī citā valstī. Nododot ziedojumus uz vārda, ir skaidri jāuzraksta saņēmēja vārds, uzvārds un adrese. Bez tam ikviens ziedotājs var izmantot šīs akcijas ietvaros DV grāmatnīcas sainīša dienesta starpniecību un, iemaksājot attiecīgu summu, dāvanu sainīti nosūtīt tieši personai, kurai pats ziedotājs vēlas. Var arī nodomāto sainīti atstāt DV ziņā nosūtīšanai personai Sibirijā pēc adresēm, kuras ir Aprūpes komitejas rīcībā, vai arī kādai pilnīgi svešai personai pēc DV ieskatiem.

Atgādinām, ka ikviens ziedojumu saraksts ir arī norēķinu dokuments, tādēļ lūdzam ar šiem sarakstiem apieties saudzīgi un laikā atsūtīt atpakaļ. —

Tautieši, būsim atsaucīgi!

J. Treijs,
DV Toronto nod. Apr. kom. pr-dis.

Hamiltonā būs 30 saraksti

Hamiltonas DV pēc iepriekšējo gadu parauga arī šogad pirms Ziemassvētkiem vāks ziedojumus kara invalidiem un trūkumcietējiem aiz dzelzs aizkara Latvijā un Sibirijā. Šogad Hamiltonā par ziedojumu vākšanas izkārtotāju un vadītāju pieaicināts Vilis Skulmis. Ziedojumus paredzēts vākt ar 30 sarakstiem. Būsim atsaucīgi šī lielā uzdevuma sekmīgai veikšanai! Neatteiksimies vākt ziedojumus, ja mums to lūgs darīt, un būsim atsaucīgi ziedotāji, ja kāds, atlicinājis savu brīvo laiku, klauvēs pie mūsu durvīm ar ziedojumu vākšanas sarakstu.

Iepriekšējā Hamiltonas DV ziedojumu vākšanā, kas notika 14. jūnija zīmē, Hamiltonas DV bija savākuši $348,-, un visi ziedojumi nosūtīti saskaņā ar ziedotāju norādījumiem. Rosīgākie ziedojumu vācēji bija sekošie nodaļas biedri: M. Kuncāne savākusi $63,-, A. Balodis $47,-, O. Gēbauers $35,-, A. Amoliņš $31,-, V. Skulmis $30,- u. t. t.

Sv. Labrenča jūras ceļa atklāšanas marka ar zīmējumā apgrieztu vidus daļu

Kanadā izlaista speciāla piemiņas marka Sv. Labrenča jūras ceļa atklāšanas gadījumā. Šī marka ir zilā krāsā ar Kanadas kļavas lapu un ASV ērgli vidū. Augšā teksts sarkanā krāsā smalkiem burtiem angļu un franču valodā. Apakšā — lielākiem sarkaniem burtiem „CANADA". Līdzīga marka iznāca arī ASV, tikai ar citu tekstu. No šī izdevuma Kanadas markām ir konstatētas markas ar apgrieztu vidus daļu zīmējumā. Pirmās ziņas par to tika saņemtas no Vinipegas. Tas radīja īstu trauksmes sajūtu, jo šīs markas kollekcionāriem nozīmēja lielu retumu — pirmais tāds Kanadas vēsturē, un citiem tas ienesa labu naudu. Tad laikraksti ziņoja, ka arī Piktonā (Picton) atrastas šādas markas. Markas tiek iespiestas pa četrām loksnēm kopā un tikai pēc tam sadalītas. Tātad vajadzēja būt vismaz 4 tādām loksnēm pa 50 markām katrā loksnē. Pasta departaments arī bija uzdevis pasta kantoriem pārbaudīt visas nepārdotās markas, un tiešām vēl divas līdzīgas loksnes atrastas — Vinipegā un Pīterboro; tās tad nosūtītas atpakaļ Pasta departamentam Oavā. Šīs atpakaļ nosūtītās loksnes kollekcionāriem ir zudušas, jo parasti Pasta departaments tādas iznīcina. Tā pārdotās kļūst vēl vērtīgākas.

Kā Vinipegas marku tirgotājs Kasimirs Bileskis Scott marku žurnālā raksta, tad 30 minētās markas Vinipegas pastā nopircis kāds izsūtāmais zēns sava biroja vajadzībām. Sieviete, kura apmarkojusi vēstules, ievērojusi pārgrozību marku zīmējumā tikai tad, kad 3 markas jau bijušas uzlīmētas uz vēstulēm. Atlikušās 27 tad atstātas nezīmogotas, jo atradēja pareizi aptvērusi, ka minētām markām vajag būt vērtīgām — kā retumam. No Vinipegas atraduma tagad 16 esot pārdotas par $1.000,- gabalā. Piktonā 20 gabalu šo retumu īpašniece — kāda sieviete tās bija pārdevusi tālāk jau par $15,- gabalā. Tie retumi te gan bija atklāti, bet to īpašniece nebija pratusi tos novērtēt, un tā izlaidusi no rokām šo lielo vērtību par nieka maksu. Pēc Bileska ziņām, līdz šim ir atkal atrastas 55 no kopsummā 100 pārdotām markām. Tātad citi šo marku atradumi vēl var sekot. Tā katram vēstuļu saņēmējam, ja arī pats nebūtu marku kollekcionārs, ir derīgi uzmanīgi aplūkot Kanadas markas uz aploksnēm un arī nelietotās Sv. Labrenča jūras ceļa atklāšanas markas. Laimīgā gadījumā tāda marka vai arī aploksne ar šo marku var nozīmēt vismaz $1.000,-.

Ronis

KANADĀ

TORONTO

• 5. decembrī Columbus Hall apakšējā zālē L.V.A. rīko Latvijas karaskolas 40 gadu atceri ar svinīgo jundu. Svētku sākums plkst. 19,00. Iepriekšēja pieteikšanās pie L.V.A. valdes kasiera A. Auguļa, 59 Presley, Toronto, tel. PL 7-6184. Piesakoties ieteicams samaksāt dalības maksu, lai, vakaram sākoties, nebūtu jādrūzmējas pie kases.

L.V.A. laipni aicina šais svētkos piedalīties visus latviešu virsniekus un to ģimenes locekļus.

• 8. novembrī, plkst. 15,30 Austrumu draudzes telpās, Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave., notiks pēcpusdienas tēja latviešu virsniekiem un ģimenes locekļiem. A. Millers rādīs krāsu uzņēmumus no sava Eiropas ceļojuma.

• Prāvests A. Kokins Hamiltonā 10. oktobrī salaulājis Queen Lady of Mary baznīcā Richardu Zilgmi ar Ingu Kundertu no Toronto. Jaunais pāris uz dzīvi apmetīsies Kanadā.

• A. Zutis, jaunais latviešu advokāts, sākot ar 3. nov. pieņems publiku vienreiz nedēļā — otrdienu vakaros no plkst. 7,30—10. O. Perro R. E. birojā. Ja būs vajadzīgs, tad turpmāk izkārtos vairākus vakarus nedēļā

• 25. oktobrī mirusi Anna Āboliņš, 73 gadu vecumā. Izvadīšana uz pēdējo dusu 28. oktobrī no Rosar apbedīšanas biroja uz Jorkas kapiem.

HAMILTONĀ

• Šinīs dienās savu darbību uzsāks latviešu māju pirkšanas - pārdošanas birojs. Tā īpašnieks ir S. A. Andraževskis - Andrews. Viņa birojs iekārtots 791 Main St., E., pie Sherman Ave., telefons LI 56671, un tas sauksies „S. A. Andrews Real Estate".

S. A. Andraževskis jau ilgāku laiku strādāja Hamiltonas lielākajā māju pirkšanas birojā — Kronas - Valevicius firmā, kurai Hamiltonā ir 3 kantori. S. A. Andraževskis ir liela apartamenta īpašnieks Hamiltonā, Main St., E., pie Deltas.

• Šī mēneša beigās savas durvis atvērs ceturtā dāmu frizētava Hamiltonā. Tās īpašniece ir E. Trīnīte no Jukonas, kas Hamiltonā ieradusies nesen.

Jaunais salons atrodas kalnā, Uper Sherman un Brucedale ielu krustojumā, tā kā latviešu dāmām vairs nebūs jābrauc no kalna lejā frizēties, bet par viņu skaistumu rūpēsies jaunā salona vadītāja turpat kalnā.

MONTREĀLĀ

• Sv. Trīsvienības dr. valdes aptaujai atbildējuši 267 draudzes locekļi. 265 izteikušies par igauņu Jāņa baznīcas īrēšanu, 2 — par palikšanu Redeemer baznīcā. Sakarā ar šo aptaujas iznākumu draudzes valde noliga līgumu ar igauņu draudzi par tās baznīcas īrēšanu šīs draudzes vajadzībām. Dievkalpojumi arī turpmāk notiks plkst. 1,30 p.p. Par baznīcas lietašanu dievkalpojumiem jāmaksā $600,- gadā. Laulībām, kristībām u. tml. ārpus parastā dievkalpojuma par baznīcu jāmaksā $10,- no reizes. Pagraba sanāksmju telpas lietāšana darba sēdēm pēc dievkalpojuma (piem. pilnsapulcei) — brīva; citā laikā īslaicīgām sanāksmēm — $7.50, sarīkojumiem vakaros bez virtuves — $10.-, ar virtuvi un trauku lietāšanu — $15.-.

Pēdējais dievkalpojums Redeemer baznīcā notika svētdien, 25. oktobrī.

Pirmais dievkalpojums Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave., notiks svētdien, 8. novembrī.

• Trīsvienības draudzes bazārs izdevās ļoti labi un deva skaidru atlikumu $883,27. (Četrus ziedotos priekšmetus, to starpā divi vērtīgas eļļas gleznas, izlozēs atsevišķi). Visas 2.000 loterijas biļetes izpārdeva īsā laikā, sekmīgi darbojās boles un kafijas galdi, laimes aka, amerikāņu loterija un šaušanas stendi. Pie galdiņiem valdīja omulība un pacilātība. Deju virpulī griezās jaunie un paši vecākie. — Lai paldies Dāmu komitejai un visiem rīkotājiem par veikto darbu, lai paldies draudzes locekļiem par sniegto atbalstu un atsaucību.

• Tās pašas draudzes namā notiek telpu izdaiļošana un iekārtošana (pagraba telpās). Nama pārvaldes komisijas pr-ža J.Viļņa un valdes locekļa N. Veinberga vadībā rosīgi strādā jaunatnes pulciņa biedri. Talcinieki jau izstrādājuši vairāk kā 150 darba stundu. N. Veinbergs pabeidzis elektrības installāciju. Draudzes valde 20. oktobra sēdē piešķīra vajadzīgos līdzekļus materiālu iegādei un nolēma aicināt pieteikties vēl talciniekus pagraba telpu iekārtošanai. Talcinieki aicināti pieteikties pie nama pārvaldes kom. pr-ža J Viļņa — tālr. HU 8-7155, kur arī saņemama tuvāka informācija. Pēc telpu iekārtošanas paredzēta nama iesvētīšana.

• Jāņa un Idas Leitēņu ģimenē ieradusies otra meita.

SKAUTU UN GAIDU DZĪVE

Svinīgs brīdis Ventas gaidu vienības saimē

Mierīgajā, dzidrajā rudens pievakarē, 19. oktobrī, Ventas vienības gaidas un vadītājas pulcējās pie vad. R. Pavasares, lai pārvadītu 5 vienības gaidas un dižgaidas liegaidu dzimtā.

Vienības pr-ces vietā sapulcējušās uzrunāja vad. D. Majoriņa, pieminot šī brīža nopietnību, kad gaidas pāriet gaidisma pēdējā nozarē — liegaidās. Vad. R. Pavasare, izvadot dižgaidas jaunajās takās, katrai deva līdz novēlējumu, tāpat arī vad. G. Upīte izvadīja gaidas. Jaunās liegaidas, pārkāpjot slieksni, aiz kura sākas liegaidu gaitas, ņēma līdzi uguni no gaidu ugunskura, lai jo gaiši iedegtu to liegaidu ugunskurā. Vad. T. Gailīte saņēma jaunās liegaidas, tās apsveicot un norādot, ka liegaidu uzdevums esot liels, bet skaists — viņām, kas zinot, kas ir labs un jauns, jāvadot ikviens pretī labajam. Beidzot vad. T. Gailīte savas dzimtas liegaidām novēlēja jaunajās takās tiešu dzīvesgribu un darba prieku, jo „ar prieku iesākt nozīmē pusi paveikt!"

Vienības pr-ces vārdā jaunās liegaidas apsveica vad. D. Majoriņa. Svinīgo brīdi noslēdza ar gaidu himnu un lūgšanu.

Liegaidu dzimtā pārnāca sekojošās: Ingrida Baumane, Skaidrīte Darkevica, Ligita Krūmiņa, Gerda Sproģe un Ināra Zariņa.

Baltijas tautu gaidas Kanadā vienojas par ciešāku sadarbību

Svētdien, 18. oktobrī, pie Kanadas gaidu jendas priekšnieces A. Martinsones uz sanāksmi bija pulcējušies latviešu, igauņu un lietuviešu gaidu vadītājas, lai apspriestos par ciešāku sadarbību nākotnē un par visu trīju Baltijas tautu gaidu kopīgu šīs kustības 50 gada svētku atzīmēšanu nākošajā gadā.

Sanāksmē latviešu gaidas pārstāvēja Kanadas jendas pr. vad. A. Martinsone, liegaidu vecākā vad. O. Rutka, gaidu vec. vad. M. Vilka, guntiņu pulciņa vec. vad. V. Priedīte, un no Niagaras vad. R. Sakare.

Igauņu gaidas reprezentēja Enne Rungi, Enne Ludviga un Herļa Petri; lietuviešu — Donga Kersis un Irene Ulickas.

Pēc lielā vienprātībā un sirsnībā aizvadītām pārrunām vadītājas vienojās 50. gada svētkus atzīmēt kopīgi nākošā gada septembrī, tāpat turpmāk piešķirt lielāku vērību ciešākai sadarbībai, rīkojot kopīgas nometnes, sanāksmes un ugunskuru vakarus.

Igauņi iesaistīsies ASV politiskajā dzīvē

Igauņu organizāciju kongress ASV, kas notika Ņujorkā 17. un 18. oktobrī, pieņēmis rezolūciju, kurā teikts, ka igauņiem aktīvi jāiesaistās ASV politiskajā dzīvē: jādibina savi klubi kā pie republikāņu, tā demokratu partijas, lai sadarbībā ar latviešiem un lietuviešiem ietekmētu ASV politiku. Sevišķa nozīme tam ir pašreiz, kad abas politiskās partijas strādā pie programmu sastādīšanas nākamā gada vēlēšanām. Šāds klubs igauņiem jau darbojas Losandželosā pie republikāņu partijas.

Tālāk kongresā nolemts iekārtot igauņu archīva bibliotēku, kurā sakopotu visus trimdā iespiestos darbus. Tāds archīvs jau darbojas Austrālijā, Sidnejas igauņu namā, bet tur savāktie materiāli nav pieietami šejienes igauņiem. Igauņi sākuši uzņemt skaņu lentās kultūras un sabiedrisko darbinieku izteiktās domas.

Igauņu organizāciju kongress sanāk ik pa divi gadiem. Kongresā reģistrējušās 59 organizācijas. Šinī kongresā bija pārstāvētas 54 organizācijas ar 72 delegātiem. Kongress plaši pārrunāja gatavošanos igauņu dienām, kas notiks nākošajā pavasarī Ņujorkā. Šinīs dienās paredzēts koru koncerts, tautas dejas, vingrošanas priekšnesumi, teātra izrādes u. c.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0260.

MAZA VELTE LIELAM DARBAM

Nav tālu vairs gaišie Ziemassvētki. Tuvinieki un draugi apmainīsies veltēm.

Arī LNAK izjūt siltu pateicību par katru saņemto dalībnieku iemaksu. Tāpēc nekavēsimies ar dalībnieku maksas iesūtīšanu par 1959. gadu! Neatliksim to uz rītdienu, bet nokārtosim jau šodien.

Šī mazā velte LNAK stiprina tās darbu un dod sparu tās darba darītājiem.

Dalības maksas sūtāmas vai nu LNAK tieši — Latvian National Federation, P.O. Box 285, Terminal „A", Toronto, vai arī — caur draudzēm un vietējām organizācijām.

Pirmā latviešu zobārste Hamiltonā

Šinī vasarā zobārstniecības kabinetu Hamiltonā atvērusi Dr. Irēne Zeltiņa. Viņa ir pirmā latviešu zobārste Hamiltonā. Šeit interesanti atzīmēt, ka Hamiltonā bez Zeltiņas kā zobārste vēl praktizē tikai viena sieviete, un tā ir latviešiem labi pazīstamā igauņu zobārste Talvete. Kanadietes par zobārstēm studē ļoti reti.

Savu zobārstniecības kabinetu Dr. I. Zeltiņa iekārtojusi pašu mājā, vienā no labākajiem pilsētas rietumu rajoniem, 7 Spruceside Ave., kur pacientus sagaida modernākā vācu Stīmensa firmas zobārstniecības kabineta iekārta, kas pilnīgi automātizēta — atliek tikai piespiest kādu pogu vai pagriezt kādu kloķīti.

Jaunajā iekārtā atzīmēšanas cienīgas divas lietas: divas dažādas zobu urbjamās iekārtas, viena ar parasto 40.000 apgriezienu skaitu minūtē, bet otra — 300.000 apgriezieniem, kas zobu urbšanu padara patīkamu un ērtu ne tikai zobārstam, bet arī pacientam, jo nav jūtama vibrācija. Zobu urbis griežas tik ātri, ka pie apgriezieniem tik stipri sakarst, un ir nepieciešama dzesēšana, ko izdara ar automātiski pievadīto ūdeni. Virs pacienta krēsla spīd modernākā apgaismošanas spuldze, kas iestādāma fokusā tikai vēlamā punktā un nemaz nekarst. Bez tam ir arī rentgena aparāts, un viss cits nepieciešamais kabinetā.

Jaunā zobārste mīl mūziku, dziesmas un latviešu sabiedrību, un ir studentu biedrības - kora „Dziesmu vara" locekle.

J. G

Abonentu ievērībai Zviedrijā

Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar DV STOKHOLMAS NODAĻU, BOX 220, STOCKHOLM.

LA apgāds

Pudiņu un cepumu pulveŗi tikai no

SEZONAS PLAŠĀKAIS SARĪKOJUMS
7. NOVEMBRĪ
MĀRTIŅU BALLE
PALACE PIER telpās
Sākums pl. 8 vak.
• PĀRSTEIGUMA balvas
• ROZES
• GALDIŅI
LAIPNA APKALPOŠANA.
Ieeja tikai $2.00.
Visus laipni ielūdz
DV SAIME TORONTO.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
6210 VICTORIA AVE. APT 16

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0260.

MAZA VELTE LIELAM DARBAM

Nav tālu vairs gaišie Ziemassvētki. Tuvinieki un draugi apmainīsies veltēm.

Arī LNAK izjūt siltu pateicību par katru saņemto dalībnieku iemaksu. Tāpēc nekavēsimies ar dalībnieku maksas iesūtīšanu par 1959. gadu! Neatliksim to uz rītdienu, bet nokārtosim jau šodien.

Šī mazā velte LNAK stiprina tās darbu un dod sparu tās darba darītājiem.

Dalības maksas sūtāmas vai nu LNAK tieši — Latvian National Federation, P.O. Box 285, Terminal „A", Toronto, vai arī — caur draudzēm un vietējām organizācijām.

Pirmā latviešu zobārste Hamiltonā

Šini vasarā zobārstniecības kabinetu Hamiltonā atvērusi Dr. Irēne Zeltiņa. Viņa ir pirmā latviešu zobārste Hamiltonā.

Šeit interesanti atzīmēt, ka Hamiltonā bez Zeltiņas kā zobārste vēl praktizē tikai viena sieviete, un tā ir latviešiem labi pazīstamā igauņu zobārste Talvete. Kanadietes par zobārstēm studē ļoti reti.

Savu zobārstniecības kabinetu Dr. I. Zeltiņa iekārtojusi pašu mājā, vienā no labākajiem pilsētas rietumu rajoniem, 7 Spruceside Ave., kur pacientus sagaida modernākā vācu Stimena firmas zobārstniecības kabineta iekārta, kas pilnīgi automātizēta — atliek tikai piespiest kādu pogu vai pagriezt kādu kloķīti.

Jaunajā iekārtā atzīmēšanas cienīgas divas lietas: divas dažādas zobu urbjamās iekārtas, viena ar parasto 40.000 apgriezienu skaitu minūtē, bet otra — 300.000 apgriezieniem, kas zobu urbšanu padara patīkamu un ērtu ne tikai zobārstam, bet arī pacientam, jo nav jūtama vibrācija. Zobu urbis griežas tik ātri, ka pie apgriezieniem tik stipri sakarst, un ir nepieciešama dzesēšana, ko izdara ar automātiski pievadīto ūdeni. Virs pacienta krēsla spīd modernākā apgaismošanas spuldze, kas iestādāma fokusā tikai vēlamā punktā un nemaz nekarst. Bez tam ir arī rentgena aparāts, un viss cits nepieciešamais kabinetā.

Jaunā zobārste mīl mūziku, dziesmas un latviešu sabiedrību, un ir studentu biedrības - kora „Dziesmu vara" locekle.

J. G

SEZONAS PLAŠĀKAIS SARĪKOJUMS
7. NOVEMBRĪ
MĀRTIŅU BALLE
PALACE PIER telpās
Sākums pl. 8 vak.
• PĀRSTEIGUMA balvas
• ROZES
• GALDIŅI
LAIPNA APKALPOŠANA.
Ieeja tikai $2.00.
Visus laipni ielūdz
DV SAIME TORONTO.

...sības manuskriptus saīsināt.
...kriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs
...ota pastmarka.
...i iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās
... redakcijas viedoklim.

APDRAUDĒTA ASV DOLARA STABILITĀTE

Sakarā ar strauji augošo algu-cenu spirāli, ASV rūpniecības ražojumi ar katru gadu zaudē ārzemju tirgu. Pat vēl jaunāk, jo arī iekšzemes tirgu strauji iekaro ārzemju ražojumi. Tā ASV strādnieki zaudē darbu un rūpnieki peļņu. Pēdējie ir atraduši ceļu kā kompensēt zaudējumus un reizē arī apklusināt strādnieku dažreiz pārspīlētās prasības. Darba algu prasībām ik gadus pieaugot, ASV lielrūpnieki daļu no savas peļņas, kas paredzēta rūpniecības uzņēmumu paplašināšanai, pārved uz ārzemēm un tur ceļ jaunas rūpnīcas vai arī paplašina esošās. Viņi atraduši, ka daudzās citās valstīs ražošana iznāk lētāka un valdības, kā arī arodorganizācijas parāda lielu atsaucību. Šādā ceļā pēdējā gada laikā uz ārzemēm aizplūduši 2 miljardi dolaru. Ar šādu operāciju nauda ir izņemta no ASV ražošanas procesa, atrauts darbs daļai strādnieku un valstij valūta. Ar to vēl nav viss. Par ASV naudu ārzemēs, ar ārzemju darba spēku ražotās preces tikai daļēji tiek pārdotas uz vietas, bet daļa no tām atgriežas atpakaļ ASV tirgū. Tas ir otrs ceļš, pa kuru sekmē dolaru aizplūšanu. Gala rezultātā zaudētājs ir strādnieks un valsts, bet lielrūpnieks iegūst labāku peļņu un sekmē bezdarbnieku skaita palielināšanos — strādniekus padara mērenākus viņu prasībās.

Visus pēckara gadus ASV varēja ļoti lielas summas aizdot ārējai palīdzībai un bruņošanai sakarā ar savu ļoti lielo preču eksportu un mazo importu. Zelts bija saplūdis šeit, dolars ļoti stabils, varēja bez bažām dzīvot. Šodien stāvoklis ir krasi mainījies. Eksports pēdējā gadā importu pārsniedz vairs tikai par 3 miljardiem dolaru, kamēr tajā pašā laikā pa citiem ceļiem uz citiem nolūkiem no ASV aiziet vēl 7,5 miljardi dolaru (ārējai palīdzībai, bruņošanai, ASV karaspēka uzturēšanai ārzemēs, 2 miljardi aizpludina lielrūpnieki, nezināmu summu visāda veida nelegālās tirdzniecības piekopēji u. t. t.).

Pašreiz ASV zelta rezervju fondā ir tikai 19,5 miljardi dolaru, kamēr ārzemnieku (ASV dolaru turētāju) prasības ir par 15,5 miljardiem dolaru. Ja notikumi turpinās kā pašreiz un gadā aiziet 4,5 miljardi vairāk kā pienāk, tad pēc viena gada zelta rezervju fondā jau vairs nebūs zelta, lai pilnīgi apmierinātu ārzemēs izstāvošo dolaru turētāju prasības — dolars būs kļuvis nestabils, kam sekos smaga reakcija ne vien pašas ASV, bet arī vairāku citu valstu saimnieciskajā dzīvē. Lai pie tā nenonāktu nepieciešama steidzīga valdības rīcība. Stāvokli var uzlabot palielinot eksportu, samazinot importu un samazinot dolara aizplūšanu dažādām citām vajadzībām. Grozījumi eksporta - importa politikā nav viegli panākami, jo iespējamas ārzemju pretakcijas, kādēļ gala rezultātu iepriekš grūti aplēst, par tās vispār parādīties lielas grūtības laika sprīža.

ASV valdība, meklējot ceļus kā samazināt cita veida dolaru aizplūšanu, ir griezusies pie tagad saimnieciski labi atplaukušajām sabiedrotām Eiropas valstīm ar lūgumu pārņemt daļu no līdzšinējiem ASV gadskārtējiem pabalstiem atpalikušajām ārzemēs novietotā karaspēka izdevumiem. Eiropiešu atbilde, kā to jau varēja sagaidīt, ir negatīva. Eiropa saka: „Abos lielajos pasaules kaŗos mēs smagi cietām, kamēr jūs tajā pašā laikā labi pelnījāt. Tagad mēs gribam atkopties un arī baudīt dzīvi." — Pareizi vai nepareizi, labi vai slikti bet tāda ir reakcija.

Pilnīgi skaidrs: ja ASV līdzšinējo ārējās palīdzības un bruņošanās nastu nevarēs nest un citas valstis viņu vismaz līdzšinējos apmēros to nepārņems, tas būs liels zaudējums visai pretkomūnistiskai frontei, un Kremļa vīri priekā berzēs rokas.

„Mēs jūs sakausim saimnieciskā frontē" — tā Chruščevs daudzreiz ir draudējis Rietumiem. Viņa plānos, līdztekus produkcijas kāpināšanai, ir paredzēts uzkrāt lielas zelta rezerves, lai kādu dienu krievu rubles, kas tagad ir pieskaitāms tikai pie maznozīmīgām, ir pārvērstu par drošāko un stabilāko valūtu visā pasaulē. Ja tas tā notiktu, Maskavas rīcībā nāktu jauns, ļoti iespaidīgs cīņas līdzeklis. Lai to panāktu, krievi strādā: 1) lai vairotu savas zelta rezerves; 2) censības pārdot ... 3) censās vājināt Rietumu zemju, īpaši ASV saimniecību. Ar preču kredītu ārzemēs krievi reizē iecerējuši „nošaut vairākus zaķus". Ar to tie cer straujāk kāpināt savas rūpniecības un lauksaimniecības produkciju, palielināt masu patēriņa preču izvēli, sagalabāt ārzemju valūtu resp. savu zeltu un dezorganizēt rietumnieku rūpniecību. Vai, un par cik komūnistiem tas viss tā izdosies — atkarājas no tā, cik liela un cik labi saskaņota būs brīvo tautu pretdarbība. Ja atsevišķas tautas un valstis nespēs saprast draudīgās briesmas, nespēs atrast kopīgu valodu un nekā negribēs upurēt, lai sargātu brīvību — tā to arī pazaudēs.

P. G.

JAUNĀS GAITAS DRAUGU KLUBS AICINA JAUNUS DRAUGUS

Jaunās Gaitas draugu kluba pagaidu pr-dis Dr. ing. Andrejs Olte raksta tautiešiem:

„Brīvās Latvijas jaunajai paaudzei nepieciešams forums, kur nākt klajā ar savām domām, meklējumiem un ierosinājumiem. Brīvās Latvijas jauno autoru saimei nepieciešams žurnāls, kur varētu parādīties viņu darbi. So svarīgo uzdevumu jau četrus gadus veic jauno autoru žurnāls Jaunā Gaita. Šāda veida žurnālam mūsu skaitliski mazajā sabiedrībā ļoti grūti būt materiāli nodrošinātam. Jaunā Gaita visu laiku iznākusi tikai milzu darba dēļ, ... kaudamies ar materiālām grūtībām, ieliekuši šajā pasākumā. Vēl vairāk, — žurnāls pastāvējis tikai tādēļ, ka pāris cilvēku ziedojuši tam daļu savas dzīves. Latviešu sabiedrība nevar sagaidīt, lai tas tā turpinātos bezgalīgi. Tādēļ, lai rastu reālu nodrošinājumu žurnāla pastāvēšanai un lai redakcijai sniegtu morālu atbalstu, kā tās uzupurēšanās ir ievērota un saprasta, vairāku iniciātoru vārdā nācu klajā Jaunās Gaitas sevišķu laikā ar priekšlikumu nodibināt Jaunās Gaitas Draugu klubu. Tagad ierosinu kluba iekārtu:

Kluba valde, ko pirmoreiz ievēlētu, kad klubam būtu 30 biedru, sastāv no priekšsēža, priekšsēža vietnieka un sekretāra. Kontinuitātes labā priekšsēža vietnieks pēc gada automātiski kļūst par priekšsēdi. Katru gadu rakstveidā ir ievēlams priekšsēža vietnieks un sekretārs. Aizejošais priekšsēdis nominē primos kandidātus pr. v. un sekretāra postenim.

Kluba valde uzkrāj līdzekļus un tos pēc vajadzības piešķir Jaunās Gaitas vajadzībām. Katram gadam pirms vēlēšanām valde sniedz pārskatu par kases stāvokli un izlietotajiem līdzekļiem, kā arī par Jaunās Gaitas saimniecību iepriekšējā gadā. Kluba biedri uzņemas sekojošas saistības: a) abonē Jauno Gaitu, b) vienreiz gadā pēc savām spējām un sirdsapziņas ziedo līdzekļus Jaunajai Gaitai.

Tālāki ierosinājumi būs gaidīti, jo kluba darbību jau noteiks paši biedri.

Jaunās Gaitas Draugu klubs nav atbildīgs par Jaunās Gaitas saturu — par to atbild redakcija. Tajā pašā laikā Draugu klubs ... varēs brīvi kritizēt kā atsevišķus rakstus Jaunajā Gaitā, tā vispār redakcijas ieņemto virzienu.

Mūsu pulkam nav jābūt lielam, lai veiktu savu uzdevumu. Ar nenomāmu upuri un mazliet sirdsdedzes mēs jau darītu daudz. Ja kluba biedru būtu tikai pieci desmiti un katrs caurmērā gadā ziedotu desmit dolarus, tad jau tas būtu Jaunajai Gaitai reāls balsts.

Visi, kas grib redzēt Jauno Gaitu no gada uz gadu augam un zeļam, atsaucieties jau šodien! Rakstiet Jaunās Gaitas Draugu kluba pagaidu pr-dim: Dr. Andrejs Olte, Electrical Engineering Department, University of Michigan, Ann Arbor, Michigan, USA, vai arī kluba pārstāvim Kanadā — J. E. Breikšs, 174 Main St., W., Apt. 22 Hamilton, Ont.

TĪRA, SVAIGA
ĀBOLU SULA
uz pasūtinājumu
vīna raudzēšanai.
PUDELES — RAUGS —
STIKLA CAURULES
Zvanīt AIMRE,
RO 9-3801, Toronto.

DARBĪGĀS VANADZES MINIAPOLĒ

Zelma Bulāte ar palīdzēm pie bagātīgi un gaumīgi sakārtota loterijas mantu galda. E. Grotiņa foto.

Cik daudz jānopūlas, lai sarīkotu bazāru un pēc mantu izpārdošanas varētu teikt, ka tas ir labi izdevies, varēja vērot Zelmas Bulātes dzīvoklī īsi pirms sarīkojuma. Katra brīva vietiņa, pat gaitenis un virtuve, un pārslogoti ar savāktām mantām — gleznām, vāramiem katliem, bērnu rotaļlietām un daudz citiem vērtīgiem priekšmetiem. Visam jūklim pa vidu grozījās pati saimniece ar izpalīgiem, sagatavojot mantas izlozei. Kā katrā sabiedriskā pasākumā, tā arī šeit aktivitātes kodols ir Vanadzes ar priekšnieci Elzu Krūkli priekšgalā un jaunpienākušajām aktīvā dalībniecēm, kas ziedojušas līdzekļus un negulētas naktis, lai iecerētais izdotos. Par loterijas sarīkošanu, dvīņu pilsētu Daugavas Vanadzes domājušas jau pagājušā ziemā un darbu sākušas agrā pavasarī. Tautieši bijuši atsaucīgi ziedojot gan mantās, gan naudā, kaut arī atsevišķos gadījumos mantu vietā bijis jāsaņem nedraudzīgas piezīmes. Ar prieku Daugavas Vanadzes Mineapolē konstatē, ka sarīkojums ir lieliski izdevies, dodot atlikumu labdarīgiem mērķiem vairāk kā jebruŗā no iepriekšējiem gadiem.

E. G.

KAD STATISTIĶI IEKRĪT

ANGLIJAS TAUTAS NOSKAŅOJUMA APTAUJAS ORGANIZĀCIJAS NESPĒJ NOTEIKT VĒLĒŠANU REZULTĀTUS.

19. gadsimta otrā pusē slavenais angļu rakstnieks un valstsvīrs Disraēli kādreiz sacīja, ka pasaulē esot trīs dažāda veida meli: meli, nolādēti meli un statistika. Ar pēdējo paši angļi tagad pamatīgi iekrituši.

Visiem zināms fakts, ka nesenajās Anglijas vispārējās vēlēšanās ar lielu pārākumu uzvarēja ministru prezidenta Mekmillena konservātīvie. Bet pirms 8. oktobŗa vēlēšanām izdarītās aptaujas to nebūt nenorādīja. Britu tautas noskaņojumā aptaujas institūts, tikai dienu pirms vēlēšanām, pareģoja, ka konservātīvie uzvarēs strādniekus tikai ar 1,5% vairākumu.

Lai noskaidrotu, kā vēlēs apmēram 28 milj. angļu balstiesīgo, aptaujas darbinieki intervēja 2.500 cilvēku, kuŗiem būtu bijis jāreprezentē angļu tautas šķērsgriezums. Minētiem cilvēkiem vaicāja: „Par ko jūs domājat balsot nākamajās vispārējās vēlēšanās?" Šīs aptaujas rezultāti rādīja, ka 40,5% balsos par konservātīviem, 39% par sociālistiem, 4% par liberāļiem, kamēr 16% intervēto atbildēja, ka viņi nezina, par kādu partiju savas balsis nodot. Atsevišķas aptaujas izdarīja arī vairāki lielāki laikraksti, to starpā Londonas „Daily Express" un Mančesteras „Guardian". Arī tie paredzēja Mekmillena uzvaru, bet ar saviem datiem netika ne tuvu īstajiem vēlēšanu rezultātiem.

Dzīvojot aptauju laikmetā, kur bieži vien veselas rūpniecības nozares balsta savu produkciju uz iepriekšēju informāciju par ziepēm, kas cilvēkiem patīk, kādas raidstacijas tauta visvairāk klausās un kādā veidā kāds procents gribētu tikt apbedīts, Anglijas vēlēšanu statistikas caurkrišana likās visai satriecoša. Acīmredzot kaut kur kaut kas nav kārtībā. Pēc sīkas analizes tagad atklāts, ka visās nelaimēs vainīgi pilsoņi, kas aptaujas laikā „nav zinājuši", par ko balsot. (Vai vienkārši aptaujas aģentiem par to nav stāstījuši). 8. oktobŗa vēlēšanās notika statistikā neparedzētais gadījums, ka visi tie, kas 24 stundas pirms balsu nodošanas „nezināja", par ko balsot, nākamajā dienā gandrīz simtprocentīgi savas balsis nodeva par konservātīviem.

Dr. Gallupam, Sav. Valstu tautas aptauju senioram, angļu kollēgu neizdošanās likās nekas vairāk kā vienkārši nemākulība un pieredzes trūkums. Gallups paskaidroja, ka tieši tādēļ angļi arī nav zinājuši, ko iesākt ar tiem, kas intervijā atbildējuši, ka „nezina", par kādu partiju balsot. Ja tas būtu laimīgi atrisināts, rezultāti būtu pavisam citi.

Ja nu šoreiz Dr. Gallups mēģina uz angļu nelaimi izstiepties, tad nemaz nav jāskatās visai tālā pagātnē, kad viņam nācās uz paša nelaimi krietni vien sarauties. Sav. Valstu prezidentu vēlēšanās 1936., 1940. un 1944. gadā amerikāņu aptaujām tiešām izdevās pareizi noteikt nākamo prezidentu — pat ar samērā precizu balsu vairākumu, ar kādu prezidents tiks ievēlēts. Toties 1948. gadā par iepriekšējiem panākumiem nācās dārgi samaksāt. Visas trīs ievērojamākās Sav. Valstu aptauju organizācijas (Gallupa, Ropsra un Kroslija) pareģoja, ka Toms Djūvijs sakaus Trūmenu. Paļaudamies uz aptauju rezultātiem, lielais „Chicago Daily Tribune" bija pirmais laikraksts, kas parādījās uz ielām ar milzu virsrakstu „Deway Defeats Truman" — tai pašā laikā, kad radiofona ziņu komentātors nolasīja patiesos vēlēšanu rezultātus — ar 49,5% pret 45,1% prezidenta amatā ievēlēts Harijs Trūmans.

Savienotās VALSTIS

ČIKĀGĀ

⦿ Pirmā DV apvienības Čikāgā rīkotā balle noritēja teicami. Kuplais apmeklētāju skaits DV dāmu komitejas aizgādībā jutās „kā mājās", bet jaunieši un „vecīši", kam netikās visu laiku pie galdiņiem sēdēt, varēja nodoties dejas priekam. Balle dos arī savu „kriksīti" aprūpei.

⦿ Uldis Vītols sekmīgi beidzis technisko kolledžu Čikāgā un iesaistījies darbā vietējā uzņēmumā.

⦿ Laulības ostā devies ČLT aktieris un dekorātors, architekts Laimonis Kļaviņš, pārvezdams savu līgavu Kristīni Kaupi no Vilimantikas.

Ģimenes dzīvi nodibinājis arī Ivars Stiebris no Filadelfijas, kas salaulājies ar Rutu Sidrabi.

Pirmais dēls ieradies DV kasieŗa V. Lāčkāja ģimenē; viņam dots Helmūta vārds.

⦿ Jāņa draudzses baznīcas iesvētes dievkalpojums notiks svētdien, 1. novembrī, pl. 10 p. p. Piedalīsies viesi - mācītāji, dziedās vīru koris „Daugavieši" dir. E. Kupča vadībā. Pēc dievkalpojuma notiks svētku mielasts. Piedalīšanās $2,-, bērniem līdz 12 gadiem puscena. Jāpieteicas līdz 25. oktobrim pie V. Strazdas, AR 6-4526, — vai D. Straumanes, DI 2-9418.

-ro

⦿ Par latviešu presi un sabiedrību runāja O. Krolls 18. oktobrī Hull House telpās. Referents iepazīstināja klausītājus ar technisko darbu un iekārtu redakcijā, no manuskripta rašanās, līdz tā nonākšanai spiestuvē un laikraksta iznākšanai; tāpat referents runāja par izdevēja lomu un virzieniem, kavējoties pie līdzstrādnieku uzdevumiem un prasības pēc objektīvitātes un neitrālitātes. A. Raidonis no savas puses kā korrespondents kavējās pie preses nostājas un pozitīvās informācijas. Referāti izraisīja ļoti aktīvas pārrunas, kuŗās piedalījās Fr. Grinbergs, H. Kreicers, J. Vilciņš, K. Valters, A. Strautnieks, E. Strausa u. c. Konstatēja, ka trimdas laikrakstiem jātop aktīvākiem Latvijas brīvības izkaŗošanā, nacionālās stājas stiprināšanā un latviešu kultūras saglabāšanā.

Ts.

FILADELFIJĀ

⦿ Latviešu studenšu korporāciju kopa savā pēdējā sanāksmē pārrunāja turpmākās darbības jautājumus un izraudzīja jaunu prezidiju 1959./60. mācības gadam sekojošā sastāvā: seniore Velta Priede — Gundega, viceseniore Regina Grauss — Dzintra un sekretāre Anta Cubiņa — Selga.

K.

KALAMAZŪ

⦿ Latviešu biedrība rīko piektdien, 30. oktobrī, plkst. 7,30 vakarā Kalamazū kolledžas Stetsona kapellā, 1200 Academy ielā, čellista (no Vācijas) prof. A. Teichmaņa koncertu. Programmā Bēthovens, Brāmss, Bachs un J. Mediņš. Klavieŗu pavadījums Valdemāra Meļka. Ieejai derīgas sarīkojumu cikla abonementa kartes vai arī $2,- pieaugušiem un $1,- māc. iestāžu audzēkņiem. Bērniem līdz 12 g. vecāku pavadībā ieeja brīva.

Nākošais sarīkojumu cikla koncerts 7. novembrī, kuŗā dziedās Paula Brīvkalne Zaigas Ores klavieŗu pavadījumā.

⦿ „Gada tirdziņš", kā bija nosaukts 18. oktobrī Jaunatnes kopas sarīkotais Bērnu rīts, radīja sevišķi dzīvu ievērību kā kuplajā apmeklētāju skaitā, tā latviešu skolas skolēnos. Ar spraigajām praktiskajām nodarbībām, kuŗas bija ļoti saistošas, bērni izpelnījās īpašu naudu, par kuŗu tie tirdziņā varēja iegūt patīkamas lietiņas, pat ūdens kliņģerus. Rītu ievadīja skolas pārzinis A. Kaugars, paskaidrojumus sniedza J. K. prce Juta Grīnberga, bet fragmentu par gada tirgu lasīja skolotāja Ginta Ķeņģe.

⦿ Gatis Samsons, mācīdamies kolledžā un strādādams ar neatlaidību un centību ticis pie ģimenes mājas.

B.

⦿ 84 g. vecumā, 18. oktobrī, acis uz mūžu slēdza Anna Bērziņa, laipnā un darbīgā Rinkušu ģimenes locekle. Viņu izvadīja pēdējā dusā 21. oktobrī uz Riversides kapu latviešu nodalījumu.

INDIĀNĀPOLĒ

⦿ Šortridžas vidusskolas (Indiānāpolē) matēmātikas klubā par priekšnieci 1959./1960. mācību gadā ievēlēta šīs skolas audzēkne — latviete Ārija Šteinmane.

⦿ Indiānāpoles latviešu ev. - lut. draudzes Pļaujas svētku dievkalpojums 4. oktobrī šogad bija apvienots ar draudzes 8 gadu pastāvēšanas atceri. Svētku dievkalpojumu vadīja draudzes mācītājs Pēteris Nesaule un draudzes dibinātājs māc. Egons Rūsa, bet ar piemērotiem mūzikāliem priekšnesumiem to kuplināja nelielais draudzes korītis (2 dziesmas), draudzes ērģelnieces Auroras Zvejnieces vadībā un plaši pazīstamā Latviešu trio mūziķis vijolnieks Viktors Ziedonis (2 vijoles solo).

⦿ Latviešu novada dziesmu svētku Indiānāpolē (1960. g.) ietvaros paredzētajai gleznu un daiļamatniecības izstrādājumu izstādei savus darbus jau pieteikuši 8 latviešu gleznotāji. Dalībnieki vēl var pieteikties. Izstāde paredzēta vietējā John Herron mākslas mūzeja telpās.

G. G.

Padomju Savienība mēģina palielināt eksportu Kanadā

Līdzšinējā ārējās tirdzniecības bilance Padomju Savienībai ar Kanadu bija pasīva. Eksporta preču attiecība bija 1:6 par sliktu Padomju Savienībai pagājušā gadā. Lai pavairotu eksportu uz Kanadu, Padomju Savienība liek priekšā Kanadai pārkārtot tirdzniecību līdz attiecībai 1:2 Kanadai par labu. Pagājušā gadā Kanada pārdevusi savus ražojumus Padomju Savienībai $18.900.000,- vērtībā un iepirkusi no Pad. Savienības $3.200.000,- vērtībā. Šinī gadā, laikā no gada sākuma līdz augustam, Kanada pārdevusi Pad. Savienībai $'0.900.000,- un iepirkusi $676.000,- vērtībā. Šāds stāvoklis nav sevišķi pa prātam Padomju Savienībai, tāpēc tā mēģina paaugstināt savu ražojumu eksportu uz Kanadu.

VERMILJONAS MEDĪJUMU REZERVĀTS KANADĀ

Daudzi ļaudis Kanadā un ārpus tās pazīst slaveno Žaka Mainera putnu patvertni Ontario provinces Kingsvilles tuvumā, bet nedaudzi būs jebkad dzirdējuši par kādu citu mazāku meža putnu patvertni, ko sauc par Vermiljonas medījumu rezervātu.

Šis rezervāts atrodas pie Larčvūdas, Livakas lielceļa malā, kādas 22 jūdzes no Sadberijas. Tā ir viena no nedaudzajām privātajām putnu patvertnēm Kanadā. Tās īpašnieks un vadītājs ir 27 g. v. Bils Hriņivičs, vecākais dēls J. Hriņivičū ģimenē, kas Kanadā ieceļojusi no Ukrainas. Bills ir šī interesantā pasākuma dvēsele, kaut gan daudz nopelnu pieraksta palīdzībai, ko viņam snieguši sirmie vecāki un jaunākais brālis Eižens. Bills mīlējis medības no bērna dienām, un meža zvēru un putnu bija pa pilnam viņa vecāku 320 akru farmā.

Interesanti papētīt, kas pamudināja Bilu, kaislīgu mednieku, uzsākt pirms 5 gadiem šo neparasto, bet vērtīgo darbu — aizsargāt meža pīles, zosis un citus putnus, nevis tos nokaut? Savās pēdējās medībās Bils uzgāja smagi ievainotu pīli. Tā visa bija asiņu pārklāta, bet vēl arvienu cīnījās par savu dzīvību un skatījās uz Bilu, it kā lūdzot palīdzību. No tā brīža viņā radās sirdsapziņas pārmetumi, un viņš apņēmās kaut ko darīt, lai dotu iespēju pīlēm un citiem putniem dzīvot mierā un vairoties.

Un tā, pēc pārrunām ar saviem vecākiem, viņš ieguva viņu piekrišanu rezervēt vērtīgu zemes gabalu pie pašām saimniecības ēkām. Īpaši tēvs deva svētību šim pasākumam.

Tā kā īpašumā nebija ezera, tad galvenokārt rokām izraka lielu dīķi, kas aizņem gandrīz vesela akra platību. Vēlāk dīķa vienā galā uzbūvēja dažas mazas saliņas, lai putniem būtu droša vieta, kur vīt savas lizdas. Ūdeni dod avotains strautiņš, kas šķērso farmu.

Daudzas pīles un dažas Kanadas zosis paliek rezervātā visu vasaru. Tās uzaudzina jaunos putnus, kas aizlido rudenī. Ja tie ir par jauniem, lai lidotu uz dienvidiem, tie pārziemo kādā šķūnī. Dažus putnus ievaino mednieki, un tos kopj, kamēr tie spēj aizlidot vai paliek, lai perētu uz vietas. Galvenokārt pavasaŗos un rudeņos, kad gāju putni uzsāk savu ceļojumu, rezervātu izmanto pilnos apmēros. Tur nosēžas tūkstošiem putnu, lai atpūstos un paēstu. Putniem rezervē divus pilnus akrus nenovāktas labības. Citos gada laikos Bils piegādā pārtiku uz sava rēķina, un baŗošanu galvenokārt veic viņa vecāki.

Pašlaik brīvos brīžos Bils spridzina ar dinamītu farmas purvaino daļu, lai izveidotu mazus dīķīšus. Viņš veic arī bez atlīdzības meža dzīvnieku aizsargāšanas darbus kaimiņu īpašumos, kā, piemēram, ielaižot upēs plankumaino foreli un uzraugot bebru kolonijas. Viņš arvienu ir aizņemts un vēlās savu dzīvi veltīt dabai un tās saglabāšanai, bet vislielākais viņa nolūkos ir apceļot visu Kanadu, lai parādītu jauniem cilvēkiem, kā iesākt rezervātus viņu pašu īpašumos, tādā ceļā saglabājot vairāk ūdensputnu sugas no iznīcības.

Daudz ļaužu no Sadberijas apkārtnes vasaras mēnešos ierodas Vermiljonas medījumu rezervāta, lai patīkami pavadītu dažas stundas, vērojot meža putnus un baudot dabas prieku un skaistumu. Skolotāji bieži aizved tur savus audzēkņus, lai parādītu tiem tieši dabā, ne tikai grāmatu illustrācijām un izbāztiem paraugiem, dabas un meža dzīves skaistumu.

Tomēr ir bēdīga ziņa, ka šo rezervātu, kuŗā Hriņivičū ģimene ir ieguldījusi neskaitāmas smaga darba stundas, dārgu laiku, un tūkstošiem dolaru, tuvākā nākotnē būs jāizbeidz. Ģimenei nav izdevies dabūt no ārpuses financiālu atbalstu. Darba slodze vienai ģimenei ir par smagu, un bez morālas un materiālas palīdzības rezervātam būs savus vārtus varbūt jāslēdz. Kādas ģimenes sapni satrieks, un visa Kanada par tā tiesu būs kļuvusi nabadzīgāka. Jācer, ka tas tomēr nenotiks .

DIVI PADOMJU KAREIVJI IZVĒLĒJUŠIES BRĪVĪBU

Amerikāņu virspavēlniecība Rietumberlīnē ziņo, ka 21. oktobrī divi padomju armijas kareivji Šipacevs un Černogorovs pārbēguši uz Rietumberlīni. Abi brīvības meklētāji bēgšanai izmantojuši pilsētas dzelzceļu, izkāpjot piestātnē amerikāņu sektorā, kur griezušies pie vācu policista, kas viņus aizvedis uz ASV komendantūru.

Nopratināšanā bēgļi paskaidrojuši, ka aizbēguši uz Rietumiem tāpēc, ka nevēloties dzīvot komūnistu verdzībā.

Amerikāņi viņiem piešķīruši politisko bēgļu patvēruma tiesības un no Berlīnes nogādājuši uz Rietumvāciju, kur viņu atrašanās vieta netiek izpausta.

Beļģijas karalis aicina palīdzēt bēgļiem

Beļģijas karalis Boduēns radiofonā un televīzijā 15. oktobrī teica šāda satura runu:

„Dārgie tautieši! „Bēgļi" un „pārvietotās personas" ir apzīmējumi, kas kļuvuši parasti mūsu valodā, bet vai esam arī pietiekami padomājuši, ko tie īsti izsaka? — Apvienoto Nāciju iniciātīvas mērķis tieši ir mūs piespiest par to padomāt, atmodināt mūsu labo gribu un sadarbību, lai mazinātu to cilvēku postu, kuŗiem mūsdienu chaoss ir atņēmis viņu mājas, mantu un pat dzimteni. Es lūdzu visus piedalīties sagādāt materiālu atbalstu, kas vajadzīgs šī posta mazināšanai. Es lūdzu arī uzklausīt jūsu sirds atbalsi.

Neieskatīsim šos bēgļus par „pārvietotiem" vai „ārzemniekiem", bet gan par cilvēkiem, kuŗu ciešanu daļa ir bijusi lielāka kā mums, un kuŗiem tādēļ arī jāparāda vairāk mīlestības. Varbūt, ka tad murgu ainas, ko tie vēl arvien redz acu priekšā, zaudēs savu asumu.

Mēs viņiem palīdzēsim atgūt ticību cilvēcei, un viņi varēs atkal saskatīt cerības gaismu, kas tiem pārāk ilgi bijusi liegta. Tas ir mūsu pienākums, tāpat kā ģimenei, kas cenšas uzmundrināt un sasildīt ar sirsnību savus nelaimīgos brāļus."

Sakarā ar minēto, Beļģijas Latviešu Nacionālās Komitejas priekšsēdis K. Gulbis pateicās karalim par viņa dziļi cilvēcīgo runu pārvietoto personu labā un, izlietojot šo gadījumu, Beļģijā dzīvojošo latviešu vārdā izteica visdziļāko pateicību karalim un beļģu tautai par patvēruma tiesībām un draudzīgo atbalstu, kas aizvien bijis sastopams šinī zemē.

CEĻA VĀRDI

Prieks un bēdas ir iespējami šodien un rītdien. Nezaudē laiku žūdīdamies, dari vienmēr ko lietderīgu.
Benjamīns Franklīns.

★

Ne tik svarīgs ir jautājums, cik naudas tev kabatā, bet gan tas, ko tu par to vēlies pirkt.
Reskins.

★

Mēs nevaram atrast laimi, iekāms mēs neaizmirstam to meklēt. Mēs nevaram atrast mieru, iekāms mēs nesākam staigāt sevis ziedošanās takas.
Henrijs Van Deijks.

AR KO SIRGST KANADAS CIVĪLĀ AIZSARDZĪBA?

Ģenerālmajora Hetona atlūgšanās no amata atkal pacēla veco un biedinošo Kanadas civīlās aizsardzības problēmu, jo viņš faktiski, ja ne oficiāli, bija valsts civīlās aizsardzības koordinātors. Pēc astoņiem gadiem, kuŗos šim mērķim ir izdoti kādi 45 miljoni dolaru, mums ir visai maz ko parādīt. Un bieži sekojši civīlās aizsardzības galvu atlūgumi, vispirms ģenerāļa Vortingtona 1957. gadā un tagad ģenerāļa Hetona, rāda, ka pastāv nenoteiktība un nevienprātība visaugstākā līmenī par to, kā šo problēmu būtu jāatrisina.

Dominijas valdība ir daudz darījusi, lai ievestu kārtību civīlās aizsardzības lietās, vispirms nododot galveno atbildību par to armijai. Pēdējo, kā regulāro, tā milicijas sastāvdaļu, tagad apmāca kodolieroču laikmeta „pārdzīvošanas operācijām". Diemžēl, nepietiek ar to vien, ka tikai armijai liek rūpēties par itin visu. Valsts „pārdzīvošana" ir atkarīga no katra pilsoņa rīcības un sistēmas, kas šo rīcību pareizi vada un koordinē.

Kā zināms, kodolieroču trieciens sagraus visstiprākās celtnes, karstuma vilnis sadedzinās visu, un būs vajadzīga visai stingra aizsardzība, lai izsargātos no momentānas radiācijas. Bet dažādos attālumos no trieciena centra, atkarā no kodolieroču spēka, efekti būs samērā mazi: gaisa spiediens nebūs lielāks par stipra vēja pūtienu, karstuma uzliesmojums aizdedzinās sausus krūmus un līdzīgas lietas, bet pats par sevi nekādu postu nenodarīs, samērā viegls galvas apklājs aizsargās pret radiāciju.

Ja pilsoņi nezinās, ko darīt, un tiem nebūs attiecīgo ierīču, tad kodoleksplozija būs ar daudz tālākejošām sekām, daudz briesmīgāka nekā tai būtu jābūt. Ja nebūs rokas ugunsdzēsības ieroču, tad mazie ugunsgrēki izaugs par lieliem ugunsgrēkiem un varēs iznīcināt veselu apmetni. Ja ļaudīm nebūs radiācijas mērošanas ierīču, tie mirs, jo uzturēsies tādā apvidū un laikā, kad vēl nebūs tur droši atrasties.

Var teikt, ka bez piemērotas civīlās aizsardzības organizācijas, ko atbalsta visi pilsoņi, kodolieroču uzbrukuma efekts var būt daudzreiz ļaunāks dzīvību un īpašumu zaudēšanas ziņā, nekā tas būtu, ja katrs piedalītos aizsardzībā apmācīts savam uzdevumam.

To ir sapratušas dažas zemes, kam ir priekšzīmīga civīlās aizsardzības organizācija, kuŗā katram obligāti jāiesaistās. Zviedrija ir ievērojams piemērs efektīvai civīlās aizsardzības iekārtai. Ģenerāļi Vortingtons un Hetons aizstāvēja tādu pašu kārtību Kanadā. Bet viņiem nebija sekmju, tie galu galā bija spiesti uzdot, jo jāsaduŗas ar vienaldzību pat dažās oficiālās aprindās.

C. S.

BĪVERBRUKA MĀKSLAS GALERIJA

(C. S.) — Lords Bīverbruks, kas dzimis Ontario, dzīvo Anglijā, bet ieskata Jaunbrunsviku, kur viņš pavadījis jaunību un agros vīra gadus, par savu dzimto provinci, ir dāvājis Frederiktonas pilsētai brīnišķīgu mākslas centru — Bīverbruka mākslas galeriju. Tas ir vēl viens kāda vīra, ko pamatoti sauc par Piejūras mecenātu, devības piemērs.

Dāvinātājs, kam tagad jau ir 80 gadu, bet kas vēl arvienu ir tikpat spraigs kā agrāk, pats personīgi bija klāt spožajā atklāšanas ceremonijā. Tāpat bija klāt arī viņa draugs un konkurents britu laikrakstu izdošanā — Reijs Tomsons, Jaunbrānsvikas, Ņufoundlendas un Jaunskotijas premjēri, Ontario vicegubernātors un vēl daudzi izcili viesi. Tā kā galerija ir dāvana Jaunbransvikas iedzīvotājiem, atklāšanas ceremonija notika zālienē ēkas priekšā, un tūkstošiem pilsētnieku bija ieradušies, lai būtu klāt šai notikumā.

Bīverbruka mākslas galerija ir cēla balta celtne, ar skatu uz Sandžona upi. Tās galvenā zāle ar lieliem skatu logiem upes pusē dod iespēju apmeklētājiem vienā un tai „pašā laikā baudīt kā mākslas, tā arī dabas jaukumus. Apgaismojums un eksponātu novietojums ir vismodernākais, lai gleznas varētu skatīt vislabākā veidā.

Un tur tiešām ir daudz ko redzēt. Starp britu klasiskā perioda meistariem reprezentēti Reinolds, Hogarts, Geinsboro, Konstebls, Terners. Tur ir arī spoža Kanadas mākslinieku gleznu izlase, kā piemēram, Lavrensa, Herissa, Emīlijas, Karra un Horācija Vokera; starp tām kāda vienreizīga Kornēlija Krīghofa darbu grupa. No pēdējā darbiem tur ir kādi 25, kuŗus dāvājis Dr. M. J. Boilens, starp tiem arī Krīghofa meistardarbs — „Dzīres". Par šo Kanadas māksliniekā gleznu lords Bīverbruks samaksājis visaugstāko cenu, kāda jebkad te maksāta — 25.000 dolaru. Reprezentēta arī modernā māksla. Šai grupā visvairāk acīs duŗas Salvadora Dali gigantiskais audekls Santiago.

Mākslas vērtību un ietekmi uz tautas attīstību nevar mērot dolaros un cenos. Kaut lorda Bīverbruka dāvanu vērtē uz 3 miljoniem dolaru, tas īstenībā neizteic nozīmi, kas galerijai būs Piejūras apgabala dzīvē. Dr. V. G. Konstebls, agrākais Bostonas daiļo mākslu muzeja direktors, savā atklāšanas runā teica: „Šī ir Atlantijas provinču pirmā mākslas galerija . . ., apsniedzot to tautai, lords Bīverbruks ir iededzinājis svecī Jaunbransvikā, kas nekad nenodzisīs."

Baletdejotājs Indriķis Lipkovskis un balerina D...ntra Vanga pag. vasarā apceļoja vairākas Eiropas valstis. Vanga saistījusies Dekuvas baletā Francijā.

Viena no antiskākajām, skaistākajām Kanadas pilsētām — Hamiltona, aizvien enerģiskāk maina savu seju — kļūstot modernāka, dižāka, plašāka. Šai uzņēmumā skatām Hamiltonas sirdi — jauno pilsētas valdes namu līdz ar apkārtējām celtnēm, kas pamazām aug un veidojas.

KOMŪNISMA PANIKUMA PĒTĪJUMS

„THE FROZEN REVOLUTION" by Frank Gibney, Farrer, Straus and Cudahy, Ņujorkā

(Ambassador Books, Ltd., Toronto), izdevums, 269 lpp.

Autors, kas vairāk vai mazāk pārvalda 4 valodas un ir daudz ceļojis, savu darbu ar īpašu apakšvirsrakstu ir nosaucis par „komūnisma panākuma pētījumu". Tas ir apcerējums par Poliju pēc 1956. gada notikumiem.

Kopš 1917. gada Krievijas revolūcijas Eiropā nav bijušas revolūcijas līdz pat 1956. gadam, kad tur notika divas revolūcijas: Ungārijas revolūcija, ko apspieda krievu tanki, un Polijas revolūcija, kas bija guvusi pus panākumus, pirms to „iesaldēja".

Autors atstāsta, ka poļu drosmīgai rīcībai gandrīz bija panākumi. Tas arī parāda, kāpēc tā bija nolemta „iesaldēšanai", kāpēc tik svarīgs notikums mūsu dienu brīvai pasaulei.

Sākot ar Gomulkas atgriešanos pie varas 1956. gada rudenī, autors tēlo komūnistu partijas grūtības, ar kādām tai atkal ir jāsaduras 1959. gadā, kā arī ārkārtīgo poļu katolicisma lomu, cilvēcīgās problēmas agrākos Vācijas apgabalos un drosmīgo Polijas inteliģences cīņu. Viņš met arī skatu uz Polijas gadsimteņiem ilgo vēsturi un tās draudsmīgajiem piedzīvojumiem pēdējā karā.

Viņš arī pakavējas pie komūnistu praksē iemiesotām polītiski ekonomiskām pretrunām. „Poļi, izdarīdami savu „iesalušo revolūciju"," saka autors, „ir aizgājuši daudz tālāk par ungāriem imperiālā komūnistu sistēmas iznīcināšanas ietekmē." Draudsmīgi skaidri ir parādīti agrāko komūnistu režīmu neizdiegumi. Pūloties to izlabot ar viņu pašu metodēm, Polijas nacionālie komūnisti devuši uzskatāmu mācību par šīs sistēmas dzīves veida polītiku un saimniecisko satrunēšanu, nerunājot jau nemaz par morālisko pusi. Konflikti brīvību un apspiestības starpā valsts iekšienē ir devuši jaunu mācību: „jo brīvās sabiedrības paražas, kur viņi polītiski tās ieveda, nekavējoties sāka izspiest komūnistu metodes . . . Polijas pusbrīvība ir inficējusi pārējo komūnistu pasauli. Nav labāka pierādījuma, kā pašu padomju līderu pastāvīgās pūles noslāpēt „iesalušo revolūciju" un ievadīt to savā pašu šļūdonī".

Budzis

KĀ VAR KĻŪT PAR MILJONĀRU?

„HOW I TURNED $1.000,- INTO A MILJON IN REAL ESTATE — IN MY SPARE TIME"

by William Nickerson, The Musson Book Co., Ltd. izd., 497 lpp. Cena $4.95

Grāmata grib katru pamācīt, kā ar vidējām spējām, ar vidējiem ienākumiem un vidēju laimi kļūt par miljonāru! Tas ir galvenokārt paša autora dzīves un panākumu stāsts, kas pat izpelnījies „bestsellera" godu, jo nekad nav trūcis cilvēku, kas savā brīvajā laikā nesapņotu kļūt par miljonāru, īpaši šinī kontinentā!

Ar zināmiem aizspriedumiem šo rindiņu autors ķērās pie šās paprāvās grāmatas lasīšanas, nesagaidot no tās neko daudz, bet drīz bija spiests pārliecināties, ka, par spīti diezgan izplūdušam stāstījumam, tanī var atrast arī daudz tāda, kas varētu interesēt nekustamu īpašumu īpašniekus. Populārā veidā autors lasītāju ievada nekustamu īpašumu tirdzniecības un spekulācijas pasaulē. Autors ir amerikānis, bet viņa pieredze ir vērtīga arī citu zemju iedzīvotājiem.

Katrā ziņā nevienam, kam jebkad ir jāsaskaras ar nekustamu īpašumu pirkšanu vai izīrēšanu, nebūs garlaicīgi šo darbu izlasīt.

Budzis

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

KATSKIĻĻU KALNOS

VASARAS CEĻOJUMA ATMIŅĀS

II

25 akru lielā apvidū ir uzceltas vairākas celtnes holandiešu stilā, kur iekārtotas un tiek demonstrētas kā senā stiklu pūšanas māksla, senā un modernā Holandes keramikas veidošana un dedzināšana, koka tupeļu gatavošana, senā un modernā sveču liešana dažādās figūrās un krāsās, tā arī piemiņas stendi ar holandiešu izstrādājumiem un saldumiem no Holandes. Ir uzcelta arī maza baznīciņa miniatūrā; tās iekārta ir tāda, kāda tā bijusi ieceļotāju laikos. Pie sienas ir kastīte, kur katrs var ziedot kādu ārtavu, kas tiek izmantota teoloģijas studentu stipendijām, nešķirojot pēc tautībām vai konfesijām. Šai mazajā holandiešu ciemā saista viss. Netālu no celtnēm vējš nemitīgi griež mazos dzirnavu spārnus, un dīķītī peld pīles. Apkārt staigā holandiešu tērpos meitenes, kas sarunājas savā starpā holandiski un uzsmaida katram apmeklētājam.

Tur varat arī kādā ēkā atspirdzināties un remdēt izsalkumu. Lielā pavardā, kā senāk, ātri uzcep pasūtināto, tikai baudāmais viss ir amerikānizēts. Galvenajā pievārtu mājā var iegādāties indiāņu gaumē darinātus priekšmetus, kā arī skatu kartes. Interesants ir iepirkšanās veids. Pie ieejas jau saņemat karti, un, ja ko pērkat, tad holandiešu meitenes ieraksta priekšmeta nosaukumu un cenu, iesaiņo un varat iet tālāk, bet pie izejas karte jāuzrāda un jāsamaksā, ja karte ir tukša, tā jānodod atpakaļ.

Pa kalnu pakāji var nobraukt ar zirgiem senlaicīgos ratos, kas krata tā, it kā brauktu ar siena vezumu pa akmeņainu ceļu. Šo ceļu esot braukusi arī karaliene Julianna.

Nobraucot kalna pakājē, jūs redzat indiāņu telti, šaujamos rīkus, medību trofejas un daudz citu lietu. Paskaidrojumus par visu sniedz indiāņu drēbēs tērpies vīrs un atvadām bērniem pasniedz pa skaistai spalvai.

Aizved arī uz to vietu, kur Rip Van Vinkle bieži medījis un šodien vēl nav ne kociņš nocirsts.

Ar 19. g. simteņa „bānīti" var izbraukāties pa pakalniem un tad atgriezties kalnā, kur kā bērnu, tā pieaugušo interesi saista neliela celtne, kuŗā iekārtots leļļu teātris un vairākas reizes dienā izrāda Rip Van Vinkles fantastisko sapni. Spēle ir ļoti dzīva un gluda un aizrauj skatītāju. Kā brīvdabas izrādē, nosēžas gan uz soliem vai arī uz celmiem, vai turpat zālītē. Aizturētu elpu visi gaida, kad pavērsies aizkars.

Aizkaram paveŗoties, redzami Katskiļļu kalni, ielejas. Tad uznāk Rip Van Vinkle ar savu suni Vilku, un spēle sākas. Tā rit raiti un skatītāju aizved tai laikā, kad viņš aizmigdams redzējis brīnišķīgo sapni.

Leģendas saturs īsumā šāds: Palenvilles ciemā, Katskiļļu kalnu pakājē pirms daudz gadiem dzīvojis kāds vienkāršs, bet ļoti labsirdīgs vīrs, vārdā Rip Van Vinkle (Winkle). Darbu viņš mīlējis, — ja kas bijis jādara, tad vienmēr lijis lietus. Viņam bijis viss viens, ko viņš ēd. Žēl bijis peniju iztērēt, bet mārciņu nopelnīt negribējis. Bieži viņš sēdējis krodziņa priekšā no rīta līdz vēlam vakaram, stāstīdams bērniem un pieaugušiem dažādus stāstus un noraudzīdamies bērnu spēlēs. Rip Van Vinkle bijis ļoti izpalīdzīgs, ko arī bieži izmantojušas ciema sievas. Paša mājas palikušas novārtā. Sēta kritusi kopā, un dienu no dienas iekoptā zemē kāds stūrītis palicis atmatā, līdz vairs tikai apavisam mazs lauciņš bijis apstrādāts. Nelīdzējušas ne sievas lūgšanās, ne bāršanās. Tādos gadījumos viņš bieži aizgājis kalnos medībās šaut vāveres un putnus.

Kādā dienā Rip Van Vinkle atkal aizgājis kalnos medībās. Pārlicis bisi pār plecu un paņēmis līdz savu suni, nonācis kalnos, no kurienes pārredzējis skaistos kalnus ar bagātīgiem mežiem un ielejā Hudsonas upi, tā viņš vērojis saulesrietu. Sācis jau mesties tumšs, un Rip Van Vinkle lēnām sācis soļot uz mājas pusi, bet lai sasniegtu ciemu, būtu jāiet caur dziļu tumsu.

Te pēkšņi viņš izdzirdis 2 reizes saucam savu vārdu. Pagriezies un, visapkārt skatīdamies, neko nevarējis ieraudzīt. Atkal viņš dzirdējis divi reizes sevi saucam. Suns Vilks sācis riet, glauzdamies klāt savam kungam un vēršot skatu uz to pusi, no kurienes balss nākusi, — no dziļās aizas. Tad arī Rip Van Vinkle skatījies uz aizas pusi un ieraudzījis kādu vīru lēnām kāpjam kalnā gar klinšaino krastu un kaut ko nesam uz muguras. Rip Van Vinkle bija pārsteigts, šai klusā un vientuļā vietā ieraugot cilvēku. Viņš domājis, ka tas kāds no kaimiņiem, kam vajadzīga viņa palīdzība. Kad vīrs pienācis tuvāk, izrādījies, ka tas ir svešinieks, lielu sapinkājušos bārdu, biezіem matiem un maza auguma. Viņa drēbes bijušas tādas, kādas holandieši valkājuši pirms seniem gadiem. Viņš nesis uz pleciem muciņu, kuŗā varējis būt alkohols. Vīrs metis Rip Van Vinklem ar roku, kas nozīmējis, ka arī viņam jānogaršo nestais dzēriens.

Te Rip Van Vinkle izdzirda varenu rūkoņu, līdzīgu pērkonam un brīžiem kā zvanu skaņas, kas tuvojušās arvien vairāk pāri kalniem.

Viņš ieraudzījis vīrus, ģērbtus senlaicīgās drēbēs, visiem bijušas lielas, gaŗas bārdas, krāsainas un dažādu paveidu. Aiz jostām vīriem bijušas aizspraustas makstis ar gaŗiem nažiem. Visa šī vīru grupa Rip Van Vinklem atgādinājusi kādu flāmu gleznu, kas ciemā bijusi atvesta līdz ar pirmiem ieceļotājiem. Viņi ritinājuši savādas bumbas, kas sacēlušas lielu troksni. Vīri tuvojušies Rip Van Vinklem un ieņēmuši viņu savā vidū. Tad vīri lējuši muciņas saturu lielā rievainā krūzē, un visa sabiedrība dzērusi klusēdama. Pēc tam vīri atgriezušies pie savām spēlēm, bet Rip Van Vinklem acis sākušas jau vērties ciet. Dzēriens bijis garšīgs un atgādinājis senās dienas Holandē. Viņš apsēdies pie liela koka un no lielās krūzes dzēris kādus malkus, līdz viņa galva noslīgusi un acis aizvērušās.

Kad Rip Van Vinkle atmodies, viņš atradies sēžam pie zaļa celma, no kurienes viņš bija redzējis vīru nākam, ar muciņu uz pleciem. Viņš izberzējis acis. Bijis skaidrs un saulains rīts. Putni čivinājuši krūmos, un ezis, savilcis savu adatu kažoku, lēnām aizslīdējis gaŗām. Rip Van Vinkle domājis: „Es taču neesmu gulējis visu nakti." Bija pazuduši viņa flinte un suns. Viņš saucis un saucis savu Vilku, bet atskanējusi tikai tukša atbalss. Rip Van Vinkle bijis apaudzis gaŗu bārdu, biezіem matiem un viņš domājis, ka vīri izspēlējuši ar viņu joku. Saule jau bijusi gabalā, un viņam gribējies brokastot. Cits nekas neatlicis kā doties mājās. Un viņš uzsācis ceļu uz mājām, domādams, kādas nepatikšanas viņam gaidāmas no sievas.

Atgriežoties ciemā, Rip Van Vinkle saticis svešus cilvēkus. Visi bijuši ģērbušies citādi, nekā viņš bijis pieradis. Visi uz viņu skatījušies, bērni skrējuši pakaļ un raustījuši aiz pēdu gaŗās bārdas. Daudz jaunu māju bijis uzcelts ciemā, bet visi vārdi bijuši sveši un Rip Van Vinkle domājis: „Tā taču ir mana mājvieta. Lūk augstie kalni, un tur tek Hudsonas upe!" Viņš brīnījies, kas noticis ar viņa ciemu. Nonākot pie savas mājas, viņš atradis to sagruvušu un tukšu. Tad viņš aizgājis pie vecā krodziņa, kur allaž dienām bija sēdējis, bet arī tā vairs nebijis. Tā vietā bijusi uzcelta liela koka māja, ar lieliem logiem ar uzrakstu uz durvīm: „Jonathana Doolittle apvienotā viesnīca." Svešs karogs plīvinājies virs viesnīcas durvīm un liels uzraksts bijis ar ģenerāļa Vašingtona vārdu. Rip Van Vinkle iegājis telpās, kas bijušas ļaužu pilnas, tie pulcējušies Kongresa locekļu vēlēšanām.

Tā Rip Van Vinkle kalnā nogulējis 20 gadu. Viņa sieva pa to laiku mirusi, bet vēlēšanās viņš saticis savu meitu ar bērnu uz rokas. Viņas vīrs bija strādīgs zemkopis, un tā Rip Van Vinkle aizgājis dzīvot pie savas meitas, bet bieži gājis uz viesnīcu un stāstījis visiem savus piedzīvojumus kalnos. Pēc daudziem gadiem Rip Van Vinkles sapnis ir piepildījies, un viņa ciemā Panevillē ir liels un skaists golfa klubs, kas nosaukts viņa vārdā.

Desmit minūšu gājienā no šīs burvīgās Rip Van Vinkles atpūtas vietas, kalna (380 pēdu virs jūŗas līmeņa) galā ir liela viesnīca — koka celtne, kas celta pirms 156 gadiem, bet savu darbību izbeigusi jau pirms 15 gadiem. Viesnīcas sienas ir iebrukušas, kolonnas apdrupušas, un viss izskatās pēc postažas. Viss ir aizaudzis, un rets zieds redzams nezālēs. Agrāk tur pavadījuši atvaļinājumu daudz Eiropas bagātnieku. Istabas bijušas 500 viesiem ar visām ērtībām. Ūdens piegādāts no 4 jūdžu attāluma pa caurulēm. Visu istabu skatu logi bijuši tā iekārtoti, ka varēts pārredzēt kalnus un ielejas. Viesnīcas priekšpusē ir liels balkons līdz stāvā krasta malai, no kurienes var pārskatīt skaistos Katskiļļu kalnus ar brīnišķīgu skatu uz ieleju un Hudsona upi. Šī skaistā panorāma aptveŗ 10.000 kvadrātjūdžu. Nedaudz zemāk ir neliels ezers, kur var kārtīgi izpeldēties. Daudzi šeit ierodas ar teltīm, pārnākšņo mežā ezera tuvumā. Ezera vienā pusē ir iekārtotas ēdiena gatavošanas vietas un arī režģi desiņu vai gaļas cepšanai.

Ne visai tālu no Heines Falls pie Highmount ir valsts parks, kas iekārtots slēpētājiem un nodots publiskai lietošanai 1950. g. janvārī un saucas Belaire kalnu slēpešanas centrs. Līdz stāvai kalna nogāzei ved apm. 3 jūdzes gaŗš, labs ceļš, var atpūsties lielā kalnā ēdnīcā, iebaudīt un stiprināties, tad uz stāvo kalnu virsotni brauc ar lifta krēsliem, kas stundā var pārvest 400 apmeklētāju. Šai vietā krēsla lifti darbojas kā ziemu, tā vasaru, bet divi mazākie tikai ziemā.

Balaire kalns ir 3.420 pēdu virs jūŗas līmeņa, un no šī kalna — parka — redzam Katskiļļu kalnu apkārtne. Apmešanās vietu šai kalnā nav, bet tuvējā ciemā un ārpus ciema ir viesnīcas, moteļi un tūristu mītnes. Šai plašajā parkā ir iekārtota slēpešanas apmācība ziemā, sākot ar iesācēju grupu.

Kā kalnā, tā arī kalna pakājē ir veikali, kur var iegādāties visus atribūtus, kā arī drēbes, kas nepieciešamas slēpētājiem. Lai apmeklētājus kalnā nemocītu izsalkums, parkā ir iekārtota liela ēdnīca, kas pieejama kā ziemā, tā vasarā, protams, ziemā pastiprināti, jo slēpētāju skaits ir tūkstošos.

Kad ceļš nogriežas no Highmount uz kalnu, ceļa malā ir veci un aizauguši kapi. Gribētos teikt galīgi aizmirsti. Akmens piemiņas plāksnes ir dziļi zemē iegrimušas, un tikai uz dažiem var salasīt gadu skaitļus, kad aizgājēji pievienojušies veļiem. Šie skaitļi rāda 1742. g. un vēlākus. Tie bijuši pirmie ieceļotāji, kas savā darba sasniegumus atstājuši mantojumā pēctečiem. Starp tiem ir arī vēlāk apbedīti brīvības cīnītāji, jo pie to piemiņu plāksnēm bija iesprausti Savienoto Valstu karodziņi, kā pateicība par sevis ziedošanu. Šādi karodziņi ir redzami vairākos vecos kapos sakarā ar lielajām atceres svinībām. Tātad arī šo vientuļo un aizmirsto kapsētu, kāds ciema iedzīvotājs vai amatpersona ir atminējies. Tā karodziņš plīvo starp nezālēm, un pat smaržīgā dievkociņa nav, kas tik parasti bija vecos un aizlaistos kapos mūsu dzimtenē.

Apkārtnē ir vairāki golfu klubi un viesnīcas. Un kam ir slinkums aiziet uz ezeru, var izpeldēties viesnīcas laukuma peldbaseinā.

Kalnos var baudīt ne tikai fizisku atpūtu, bet arī garīgu. Tagadējā Vudstokas ciemā sen, sen iebrauca svešinieki un apmetās uz dzīvi. Šai kolonijā bija stikla pūtēji, kas sāka praktizēt šai grūtajā mākslā, vairāk kā pusgadu simteņi dzīvodami un strādādami ēnainā ielejā. Stiklu pūšana un to veidošana attīstījās, un radās arī iespēja savus ražojumus pārdot.

Vudstokas kalna malā apmetās arī Īrijas bēgļi; tie apstrādāja kalnu zilpelēkos akmeņus.

Vēlāk, pieaugot Savienoto Valstu pilsētām, kalnos atpūtu meklēja vasarnieki. Tā šai ciemā ieradās kāds ļoti apdāvināts vīrs Ralfs Radklifs Vičards, kas domāja, ka Vudstoka ir īstā vieta mākslas centram kalnos, jo, mēchanizācijai attīstoties, cilvēka gara dzīve varēja pa-

(Nobeigums 8. lpp.)

Jāņa Veseļa

BLAUMAŅA LATVI…

Dzejnieks Rūdolfs Blaumanis ņem mūs pie rokas, ved uz latviešu veco sētu, kāda tā bija, kad vēl mūsu zemi nebija izpostījuši nedz kaŗi, nedz varmācīgi apvērsumi, nedz svešu varu nežēlība, nedz pārveidojušas jaunlaiku saimnieciskas pārmaiņas. Tur zem siltiem salmu jumtiem, aiz sveķainu dziedru sienām mēs apsēžamies pie sena mājas pavarda, kas tumsā met savu aicinošo spīdumu.

Rakstnieks stāsta par cilvēkiem, kas šajās mājās dzīvojuši, kur pagājuši viņu mūži ar darbu, mīlestību, kaislībām, ar dažādām iekšējām nesaskaņām, kas tomēr nav lauzušas paaudžu paaudzēs pārmantotas paražas, vērtības. Blaumanis ir šo ļaužu līdzgaitnieks, viņš vēro viņu likteņus, darbus, rakstura vājības ar mierīgu, mākslinieciski labvēlīgu skatu, nekur neizvirzīdams savu personību priekšā. Tie ir mūsu tēvi un mātes, vectēvi un vecāsmātes, ko viņš skatījis, kad viņi bija jauni, braši puiši un meitas. Viņus rādīdams, viņš nesludina nekādas tikumiskas, dievestīgas, sabiedriskas idejas, bet ļauj izvērsties cilvēku dabai pēc tās iekšējām dziņām, spēkiem. Šāds rakstnieka skats uz saviem varoņiem ir objektīvs, tīrs, jo ar to nesaistās nekādas praktiskas aplēses. Kas sludina kādu tikumisku pamācību, tas spiests atkāpties no skaidras mākslas. Blaumanis to nekad nav darījis. Protams, viņam tēlotos varoņos ir savi mīluļi, kuŗu rakstura vājības viņš saprot un labprāt gribētu redzēt novērstas, bet, tos rādīdams, viņš cenšas būt taisnīgs pret visiem. Viņam savi ieskati par labu, ļaunu kā tikumiskā, tā sabiedriskā ziņā. Ļauni, ja stalta meita iziet pie palaidņa, dzērāja puiša, bet vēl ļaunāk, ja šī pati meita aiz materiālas aplēses, aiz spītības, aiz noguruma grasās aiziet pie turīga, krietna, bet nemīlama vīrieša. Tāda ir Purva bridēja Edgara un Kristīnes problēma. Vēl ļaunāk, ja jauna glīta meita atstāj viņai patīkamu puisi, lai apprecētos ar bagātu vecu saimnieku. Te ir Salnas pavasarī problēma. Jāseko savai sirds tieksmei, pat ugunīgai kaislībai nevis materiāliem aplēsumiem. Blaumanis brīvs savos lauku ļaužu vērojumos. Cilvēku pirmatnējās dziņas, kaislības nosaka viņa varoņu rīcību.

Ja Kaudzīšu, Apsīšu Jēkaba darbos kaislības vēl noiet gar malu kā tāla rūsa vasaras naktī, tad Blaumanim tās jau ir īsts pērkoņa negaiss, kas sagrauj, izposta cilvēka dzīvi. Rakstnieks, stāstīdams par lauku sētas iemītniekiem, nevairās rādīt asas sadursmes, traģiskus gala iznākumus, kas rodas, kaislībām

triecoties pret paražu …
gi pārvaldīto zemniek…
kārtību. Tās ved pat p…
gumiem, kā to redzam…
Raudupiete, Pērkoņa …
kur kaislību pārņemta…
vēkiem tikumi un likur…
visam bāli raksti. Tās i…
ņēji dabas spēki, varei…
gi, neuzveicami cilvēk…
prātam. Vērojot šos …
Blaumanis savu stāstu…
darbību risina, attīstā…
glo, izšķir it kā ar likt…
piecieşamību. Mēs jū…
tam vajadzēja būt, cit…
rēja. Stāsta: Blauman…
jis, rakstīdams par …
Krustiņa bojā eju no…
kas, tomēr nav var…
varoni glābt, jo iekšēja…
šamība nav to viņam …
Ievērojot šādas …
mākslas būtiskās īpaš…
protams, ka viņš kļuv…
mo īsto latviešu drām…
viņa stāsti veidoti a…
drāmatisku kāpinājuļ…
viņš noveli Pērkoņ…
pārveido drāmā Pazud…
Purva bridēju — drā…
Karsta uguns tiešām…
sadeg Blaumaņa varo…
ņi šķīstījās, dzidrāki…
kļūdami.
Blakus dzīves, raks…
nīgajai traģikai, neat…
spēcīgas mīlestības …
miem Blaumanis r…
dzīves jautro, līksmo…
smiekli dzirkstīt dzir…
nav dzēlīgs izsmējēj…
tuvs zeltainais līdzsv…
mors, kas tēloto pers…
risi apdveš ar smaid…
bu. To pašu mīlestīb…
nopietnajās novelēs, …
sa smagus likteņus, …
vieglajos, jautrajos s…
lugās parāda no smi…
ses. Stāstā Paradīze …
ciema lakstītāju, ka…
lījies precēt, ieslēdz…
vecā pūra lādē, otrā …
di ar tās iemītnieku…
sāncenses, kas savu…
na ieslēgto precinieк…
dūmiem. Tāpat jo…
mīlētāju pāŗiem jo…
jocīgi notikumi un …
sām personām par …
tājiem vai skatītāj…
smu izsmiešanos.
Stāstīdams par …
cajā latviešu sētā, …
tur mākslinieciska…
Liels vārda māksli…
bas tēlotājs, viņš …
raujas naturālu sīk…
stīšanā, izvēlas tik…
mērīgo. Viņa tēli …
veseli latvieši", b…
dvēseles sastrēgum…
tagad teiktu, komp…
ir pilnvērtīgi, visp…
raksturi, kas kusta…
tu skaidrā gaismā.
Blaumanis sapro…
skaistumu, sacīdam…

Tālivaldis Dangavs

PREZIDENTA… IECELŠANA…

NOVELE NO CIKLĀ „STRANDĒJUŠO SALA"…

(8. turpinājums)

„Eso es, ka es visus izlingotu pa bāra durvi… kāds uz jums paskatītos," Naktssargs muldēja.

„Burvīgi," viņa apstājās," es vienmēr esmu … sies spēcīgu vīrieti. Oh, tas tik bija apkampiens tod…

Otrs nelikās saprotam aicinājumu atkal tāpa… kampt, un gāja tikai uz priekšu.

Viņi nonāca pie ūdens torņa.

„Tas maksāja manam tēvam divdesmit tūkstoš… rani," meita piepeši pārgāja no erotikas uz his… grafiju.

Taču Naktsargam vis neinteresēja torņa vēstu… kas cits.

„Kāpsim augšā!" viņš ierosināja.

„Un ko tur?"

„Brīnišķīgi ir uz platformas. Var justies kā … Viduslaiku pilstornī."

„Ko tas dod?"

„Var lūkoties izplatījumā no pamales līdz pa… Filozofēt. Samirkšķināties ar zvaigznēm."

„Kad es redzu zvaignes, man vienmēr nāk … nauda, un man jānopūšas, ka mums vēl nav tik c…

„Kāpsim," skanēja vilinoši.

„Mani uznesīsit?"

„Nē, uz savām rokām nesīšu, kuŗa mācēs … manas vientulības ērkšķu kroni."

„Un kuŗa tā būs?"

„Neesmu gaišreģis."

„Ne, ne, pati gan neiešu kaklu lauzt! Kādai … būt lielais laimests."

Kaut dzirdējis pēdējo teikumu, vīrietis iejautā… nepilnā prātā:

„Un ko tad darīsim?"

„Iesim uz tēva kabinetu," šī izlēma. „Te man … kož."

„Ko niekus! Mums jāizrunājas. Vienreiz par …

...lipkovskis un balerīna D... ...intra Van-
... vairākas Eiropas valstīs. Vanga
...Dekuvas baletā Francijā.

...PANIKUMA PĒTĪJUMS

Jāņa Veseļa

BLAUMAŅA LATVIEŠU SĒTA

Dzejnieks Rūdolfs Blaumanis ņem mūs pie rokas, ved uz latviešu veco sētu, kāda tā bija, kad vēl mūsu zemi nebija izpostījuši nedz kaŗi, nedz varmācīgi apvērsumi, nedz svešu varu nežēlība, nedz pārveidojušas jaunlaiku saimnieciskas pārmaiņas. Tur zem siltiem salmu jumtiem, aiz sveķainu dziedru sienām mēs apsēžamies pie sena mājas pavarda, kas tumsā met savu aicinošo spīdumu.

Rakstnieks stāsta par cilvēkiem, kas šajās mājās dzīvojuši, kur pagājuši viņu mūži ar darbu, mīlestību, kaislībām, ar dažādām iekšējām nesaskaņām, kas tomēr nav lauzušas paaudžu paaudzēs pārmantotas paražas, vērtības. Blaumanis ir šo ļaužu līdzgaitnieks, viņš vēro viņu likteņus, darbus, rakstura vājības ar mierīgu, mākslinieciski labvēlīgu skatu, nekur neizvirzīdams savu personību priekšā. Tie ir mūsu tēvi un mātes, vectēvi un vecāsmātes, ko viņš skatījis, kad viņi bija jauni, braši puiši un meitas. Viņus rādīdams, viņš nesludina nekādas tikumiskas, dievestīgas, sabiedriskas idejas, bet ļauj izvērsties cilvēku dabai pēc tās iekšējām dziņām, spēkiem. Šāds rakstnieka skats uz saviem varoņiem ir objektīvs, tīrs, jo ar to nesaistās nekādas praktiskas aplēses. Kas sludina kādu tikumisku pamācību, tas spiests atkāpties no skaidras mākslas. Blaumanis to nekad nav darījis. Protams, viņam tēlotos varoņos ir savi mīluļi, kuŗu rakstura vājības viņš saprot un labprāt gribētu redzēt novērstas, bet, tos rādīdams, viņš cenšas būt taisnīgs pret visiem. Viņam savi ieskati par labu, ļaunu kā tikumiskā, tā sabiedriskā ziņā. Ļauni, ja stalta meita iziet pie palaidņa, dzērāja puiša, bet vēl ļaunāk, ja šī pati meita aiz materiālas aplēses, aiz spītības, aiz noguruma grasās aiziet pie tuvīga, krietna, bet nemīlama vīrieša. Tāda ir Purva bridēja Edgara un Kristīnes problēma. Vēl ļaunāk, ja jauna glīta meita atstāj viņai patīkamu puisi, lai apprecētos ar bagātu vecu saimnieku. Te ir Salnas pavasarī problēma. Jāseko savai sirds tieksmei, pat ugunīgai kaislībai nevis materiāliem aplēsumiem. Blaumanis brīvs savos lauku ļaužu vērojumos. Cilvēku pirmatnējās dziņas, kaislības nosaka viņa varoņu rīcību.

Ja Kaudzīšu, Apsīšu Jēkaba darbos kaislības vēl noiet gar malu kā tāla rūsa vasaras naktī, tad Blaumanim tās jau ir īsts pērkoņa negaiss, kas sagrauj, izposta cilvēka dzīvi. Rakstnieks, stāstīdams par lauku sētas iemītniekiem, nevairās rādīt asas sadursmes, traģiskus gala iznākumus, kas rodas, kaislībām triecoties pret paražu vēl pilnīgi pārvaldīto zemnieku dzīves kārtību. Tās ved pat pie noziegumiem, kā to redzam novelēs Raudupiete, Pērkoņa negaiss, kur kaislību pārņemtajiem cilvēkiem tikumi un likumi ir pavisam bāli raksti. Tās ir pirmatnēji dabas spēki, vareni, mūžīgi, neuzveicami cilvēka gribai, prātam. Vērojot šos spēkus, Blaumanis savu stāstu un lugu darbību risina, attīsta, samezglo, izšķiŗ it kā ar liktenīgu nepieciešamību. Mēs jūtam: tā tam vajadzēja būt, citādi nevarēja. Stāsta: Blaumanis raudājis, rakstīdams par Roplaiņu Krustiņa bojā eju no tēva rokas, tomēr nav varējis savu varoni glābt, jo iekšēja nepieciešamība nav to viņam ļāvusi.

Ievērojot šādas Blaumaņa mākslas būtiskās īpašības, saprotams, ka viņš kļuva par pirmo īsto latviešu drāmatiķi. Arī viņa stāsti veidoti ar spēcīgu drāmatisku kāpinājumu. Pats viņš noveli Pērkoņa negaiss pārveido drāmā Pazudušais dēls, Purva bridēju — drāmā Ugunī. Karsta uguns tiešām tā, kur sadeg Blaumaņa varoņi, kur viņi šķīstījās, dzidrāki, skaidrāki kļūdami.

Blakus dzīves, raksturu liktenīgajai traģikai, neatvairāmiem spēcīgas mīlestības sarežģījumiem Blaumanis redzējis arī dzīves jautro, liksmo pusi, kur smiekli dzirkstīt dzirkstī. Viņš nav dzēlīgs izsmējējs, viņam tuvs zeltainais līdzsvarotais humors, kas tēloto personu vai norisi apdveš ar smaidīgu labvēlību. To pašu mīlestību, kas viņa nopietnajās novelēs, lugās izraisa smagus likteņus, viņš savos vieglajos, jautrajos stāstos, joku lugās parāda no smieklīgās puses. Stāstā Paradīze meita kādu ciema lakstītāju, kas divas solījies precēt, ieslēdz savā klētī vecā pūra lādē, otrā rītā liek lādi ar tās iemītnieku aizvest pie sāncenses, kas savukārt izkūpina ieslēgto precinieku ar skaidu dūmiem. Tāpat joku lugās ap mīlētāju pāŗiem jo bieži savijas jocīgi notikumi un atraisās visām personām par patiku, lasītājiem vai skatītājiem par līksmu izsmiešanos.

Stāstīdams par cilvēkiem vecajā latviešu sētā, rakstnieks ietur mākslinieciska mēra sajūtu. Liels vārda mākslinieks, īstenības tēlotājs, viņš nekur neaizraujas naturālu sīkumu aprakstīšanā, izvēlas tikai daiļo, samērīgo. Viņa tēli ir „normāli veseli latvieši", bez slimīgiem dvēseles sastrēgumiem jeb, kā tagad teiktu, kompleksiem, tie ir pilnvērtīgi, vispusīgi notēloti raksturi, kas kustas pa veco sētu skaidrā gaismā.

Blaumanis saprot vecās sētas skaistumu, sacīdams ar veco Indrānu:

„Vai es nekā nezinaju par oša krēsliem un ozola galdiem. Bet es nošķiru tos Indrānus, kas pilda manu maku, no tiem, kas iepriecina manu sirdi. Sēklu tīrumā kaisīt var visur pasaulē. Zeme paliek zeme, ar viņu Vidzemē vai Igauņos. Bet tas mala pauguŗs tur noras malā, tā upīte pirts gravā, tas sērmūkslītis te ceļmalā, tie pieder tikai Indrāniem. Noroc to pauguru, aizlaid to upīti citur, nocērt to kociņu, un tu būsi sapostījis šīs mājas dvēseli!"

Šis vienreizējais vietas daiļums dārgs dzejniekam, pieķeršanās lietām, kas nav atrodamas nekur citur. Dzīves īstenībā, protams, attiecības var būt citādas nekā Indrānas parādītas: jaunajiem var būt vairāk skaistuma sajēgas nekā iesūnojušiem večiem, bet dzejnieks modina simpatijas pret Indrānu tēvu, kas cieš kā Šekspīra ķēniņš Līrs no bērnu nepateicības.

Sestdienas vakars lauku sētā, kuŗā mūs ievedis Rūdolfs Blaumanis. Saimniece Made ar savu meitu Marenīcu velk pašlaik plāceņus no krāsns. Tie tik karsti, ka Marenīca tos lecina uz delnas, iekāms iemet gultā uz balta pār segu pārklāta auta. Pagasta nabags Bungatiņš gul istabas kaktā, kluss, savārdzis. Juzdams savu lielo sestdienas vakaru pienākušu, viņš labprāt gribētu tikt pirtī, lai balts, tīrs aizietu Aizsaulē, bet nav neviena, kas viņu uz pirti aizvestu. Smaržo svaigas bērzu slotas, tikko no krāsns izvilktie plāceņi. Aicinājums baltam kļūt, baltu kreklu uzvilkt ir liels. Bet mājnieki „pieder pie pasaules", viņi nav dabā ļauni, bet pašmīlīgi, domā tikai par sevi, savu labumu, viņiem citas tieksmes, citi gājieni. Bungatiņš visu mūžu domājis par citiem, atdevis visu citiem, pats palikdams mūža beigās vientulis, nabags. Tikai Pupiņa, jaunības draudzene, vēl par viņu gādā, pati diezgan nevarīga būdama. Bungātiņš, kā visi cilvēki, pēdējā gājienā pie Labākā drauga iet viens, bet tīrs un šķīsts kā kāznieks. Parādās viņam jaunava, pelēkos brunčos, ar dvieli un kreklu uz elkoņa, zaļu bērza slotu rokā — Pupiņa, kuŗai dzīvē viņš bija pagājis gaŗām.

Pēc kaislību pilniem rakstuŗiem Blaumanis Bungatiņā parāda pašaizliedzīgo, nesavtīgo, palīdzīgo cilvēku, kuŗš ir viens no latviešu tautas ideāliem pa-raugtēliem, latviskās dvēseles izlolots, pretstats pašmīļiem, mantraušiem, pašlabuma meklētājiem. Viņsaules gaismas apspīdētu Bungātiņu redzējuši, mēs līdz ar dzejnieku domās dosimies pa Ērgļu pakalniem uz dzejnieka paša mājām Brakiem.

Biruta Ozols

RUDENS

Uz spārniem vasaru nes gāju putnu bari:
Tie sauli meklē, atrast mājas vietu trauc,
Līdz palu ūdeņi tos pavasarī sauc
Uz ziemeļiem, kur naktīs ceļas kāvu stari.

Ik rītu saulē liecas vairāk kaili zari
Un naktīs vēji sausās lapas jauc.
Auksts ziemelis ar baltiem sala ratiem brauc,
Un veļu tumsā ciemoties nāk senču gari.

Liec zarus sērmūkslim jo koša ogu raža:
Būs dziļa ziema nep'ekusīs snigt.
Tauks lācis steidzas ziemas miegā migt.
Par sala cietsirdību sūdzas vārna daža.
Sīks vilnis apsīkušā straumē guldz pret krastu.
Tam līdzi rudens saulē šūpotos, ja prastu.

Nobeļa prēmiju literātūrā saņems Salvatore Kvazimodo

Zviedru akadēmija Stokholmā 22. oktobrī izšķīrās par Nobeļa balvas laureātu 1959. gadā, šo lielo pagodinājumu piešķiŗot italiešu dzejniekam Salvatorem Kvazimodo.

Sēdē no 18 akadēmijas locekļiem piedalījās 13, kas par laureātu izšķīrās 20 minūtēs. Bez augstā pagodinājuma Kvazimodo saņems arī čeku par $42.000,-

Pret akadēmijas izvēli diezgan asi nostājās zviedru laikraksts „Aftonbladet", aizrādot, ka balvas saņemšanai bijuši daudzi cienīgāki kandidāti.

Par zviedru akadēmijas izvēli sašutušas arī katoļu aprindas viņa paša dzimtenē, jo nevienam nav noslēpums Kvazimodo kreisā nosliece. Kad krievi izšāva savu sputņiku, Kvazimodo rakstīja, ka tie pārņēmuši Dieva darbu, un šai sakarā uzrakstīja poēmu „The New Moon".

Borisu Pasternaku viņš savukārt apzīmējis par „mazu buržuju, kas dzīvo kā lords."

Literāras aprindas un pasaules prese Zviedru Akadēmijas lēmumu vērtē kā pārsteidzīgu un ar stipru politisku piegaršu, lai it kā pietaisītos lielajam kaimiņam pēc pagājušā gada pretēja rakstura soļa, piešķiŗot prēmiju Pasternakam.

JAUNAS DZIESMAS

Komponista V. Ozoliņa jaunās dziesmas ar V. Krāslavieša tekstu iestudē dziedone Anna Jākobsone.

RUDENS IENĀCIS ŅUJORKĀ

ELLES ĶĒĶA KOKTEILIS (4)

Paldies Dievam — Chruščevs aizbraucis (Ņujorkā uzreiz bija sajūtams tīrāks gaiss), tik vien kā atstādams centīgajiem „miera taisītājiem" — vārgu cerību par jaunu „galotņu konferenču" iespējām. Kas īsti no tādām sagaidāms, izteicies pazīstamais amerikāņu publicists. Šo konferenču norise un rezultāti tam atgādinot kādreiz dzirdētu anekdotu: Vājprātīgo iestādes pagalmā starp divām lielām ēkām ap augstu karoga kārti drūzmējas trakie. Viens no trakajiem ar baltu papīra lapu rokā rāpjas augšā pa kārti. Jo augstāk viņš tiek, jo skaļāk gavilē trakie. Beidzot neatlaidīgais kāpējs ir kārts galā, kur karoga vietā piestiprina papīra lapu. Trakie, kā zaudējuši pēdējās prāta atliekas, gavilēdami lēkā pa gaisu un klaudzina plaukstas. Nekādi nespēdams izskaidrot trakotāju sajūsmu par kārts galā piesprausto papīra lapu, slimnīcas direktors saspļauj plaukstās un rāpjas augšā pats. Pagalam nopūlējies un aizkusis, uz lapas tad beidzot viņš savām acīm var izlasīt: „Darām zināmu visiem, kas to vēl nezinātu un gribētu rāpties vēl augstāk, ka šinī vietā karoga kārtij ir gals un tā vairs tālāk nesniedzas." Patiesi, reizēm liekas, ka visi trakie nebūt nav sabāzti slimnīcās. . .

Ņujorkā visnepatīkamākos zobus Chruščevam parādīja dentistu savienība, kas (par spīti saceltajai brēkai) atsacījās ielaist Ņikitu Valdorfa viesnīcas balles zālē. Pilsētas galvam Vāgneram tādēļ bija jāsaplēš un jāiemet mēslu kastē 1200 grezni iespiestu ielūgumu. Dentistu savienības konferencē kā viņu bibliotekārs no Čikāgas piedalījās arī **Jānis Cedriņš** (dzejnieka Viļa brālis), kas tagad pastāsta, ka dentistu savienība saņem vēstules no visām Amerikas malām, apsveicot savienības stipro nostāju. Tātad — ja Chruščevam kādreiz iesāpētos zobs — amerikāņu zobārstu krēslā lai nesēžas . . .

Pēc sirsnīgas atkalredzēšanās ar elles ķēķi, Cedriņš jau aizbraucis atpakaļ uz Čikāgu. Un viņam ar skubu sekojis jaunais gleznotājs **Jān's Annuss**, aizbraukdams prom gan drusku tālāk — uz mūžīgo pilsētu Romu. Kā redzams, tur arī ienācis rudens, atvērdams skolu durvis, kur Jānim pēc Prata institūta godalgotas nobeigšanas, piešķirta stipendija papildināties glezniecībā. Viņš droši satiks tur priekšā **Niklāvu Strunki**, ko Kaprī zvejnieki tik ļoti jau paspējuši iemīļot, ka satikdami apkampj kā brāli un skūpsta uz vaiga.

Bet paletei meklēdamies pēc jaunām krāsām, pa pasauli ceļo ne tikai mākslinieki. Nupat pēc garāka zinātniskās informācijas apmaiņas ceļojuma no Eiropas atgriezies Ņujorkas parapsichologijas institūta vadītājs **Dr. Kārlis Osis.** (Ja kāds to nezinātu, tad jāpasaka, ka parapsichologija ir psichologijas nozare, kas nodarbojas ar cilvēku „pārdabīgo" spēju pētīšanu, kā lasīšanu u. c.). Dr. Kārlis Osis ceļojumā saticies ar līdzīgu problēmu pētītājiem Londonā, Kembridžā, Parīzē, Cirichē, Nīcā, Milānā, Insbrukā un Minchenē. Minchenes universitātes psichologijas institūts cieminam par godu pat uzklājis īpašu tējas galdu. Cirichē divreiz apmeklējis sirmo profesoru Jungu, kas arī interesējies par parapsichologijas jaunākajiem pētījumiem. Bet — par savdabīgo Oša personību LA paziņu profilos savlaicīgi taps rakstīts ar Brāļa Teodora spalvu. Tādēļ arī šoreiz par viņu pietiks.

Rudens sezonu Ņujorkā, kā zināms, pirmie jau paspējuši iedancot kā bijušie zaldāti, tā bijušie studenti, gan ar, gan bez ordeņiem, gan ar, gan bez krāsainām lentām pār spodro un cietināto kreklu krūtežām. Balliniekiem cieši uz pēdām nolēmuši sekot rakstnieki, pagūdami jau noplaut šīs vasaras tintes puķu lauciņus. Šī iemesla dēļ **Zenta Liepa** pēdējā laikā pilnīgi pazudusi no sabiedriskās redzes aploka, iekrizdama kā akā. Iemesls pavisam dzejiski prozaisks: Zenta ar viņai piemītošo pamatīgumu lasa Linarda Tauna (burtliča) salikto dzejoļu korrektūras šoruden klajā laižamai dzejoļu grāmatai — „Dzintara meklētāja".

Irmas Grebzdes jaunais romāns sauksies „Zosukalna meitenes" un tanī jaunas latviešu meitenes pakautros mīlas pārdzīvojumus šoreiz aizēnos iezemiešu ģimenes traģēdija, kur bērni nicina un ienīst savus pakļūdušos vecākus. Spēcīgas tēlojuma lappuses.

Anšlavs Eglītis pabeidzis romānu par dzīvi Rīgā tagadējā krievu okupācijā. Autors pats gan sūkstas: „būs bez saldās mīlas", bet, zinot Anšlava pamatīgumu materiālu vākšanā un apstrādāšanā, sagaidāms viens no vērtīgākajiem (patiesībā pirmais) romāns par pašreizējās dzīves apstākļiem Latvijā.

Līdzīgu tematu, atgriezdamās iztēlē sava pagasta šodienā, apstrādājusi **Aīda Niedra.** Un — ir aizdomas — tas būs no labākajiem viņas pēdējo gadu romānu serijā. Tāpat ar bildēm grāmatā iznāks **Nikolaja Kalniņa** jaunatnes romāns „Ciems uz riteņiem". Ir ziņas, ka gar savu pirmo romānu strādā arī **Velta Toma.**

Knuts Lesiņš savas angliskās slavas lauriem varējis pievienot vēl dažas atzinīgas recenzijas nelatviešu presē. Par **Ģirta Salnā** pēdējā laikā jaunsaceri nav gluži nekādu ziņu — nav ilgi saņemta neviena vēstule — bet, pēc līdzīga rakstura pazīmēm spriežot, ir jāpieņem, ka Ģirts ir atkal piesēdies jaunam „īsromānam". **Vitauts Kalve**, ilgāku laiku pasmagi strādādams, pats sev ir sakrājis un piešķīris zinātnisku stipendiju. Tagad, aiz ūsām no draugiem paslēpies, sēž pie biezziem daiņu sējumiem. Kad viņš būs beidzis sēdēt, „Ceļa Zīmju" redaktoriem vairs nebūs iemesls sūdzēties, ka mēnešrakstam pietrūkst pa smagāgos svaros sveŗamam darbam...

Tikmēr, kad citi rakstījuši romānus un sacerējuši dzejoļus, **Rita Gāle** paspējusi apprecēties un nu, kad nedzejo, saucas par Uibo kundzi. Reizē ar svarīgo notikumu pārcēlusies dzīvot uz Austrumoranžu vīra pašizkrāsotā dzīvokli, kur pa logiem liecas iekšā kuplu koku lapainie zari, kā radīti jaunu dzejoļu iedvesmei. **Gunars Saliņš** nodibinājis personīgus šofeŗa kursus **Fridricham Miltam**, jo mākslinieks iecerējis blakus jau modernizētajai otai modernizēt arī savu satiksmi ar draugiem. Pirmajā mācību braucienā šofeŗa kursi ceļa vidū gan samaitājušies, bet iestumti atkal sākuši ripot. Labi, ka tā, citādi draugiem kājniekiem nebūtu kur pielikt roku. Elleskēķis, kā redzams, nedomā stāvēt uz vietas. Šai sakarā izrādījis tieksmi iegādāties mašīnu arī gadā tik vienu bildi gleznojošais **Vilis Osītis.**

Bez jaunām grāmatām un gleznām jaunā sezona laikam vēl iezīmēsies ar spēcīgu dziedāšanu, jo komponists un diriģents **Bruno Skulte** sācis reģistrēt saviem koŗiem jaunus dziedātājus. Mistisks klusums pagaidām plivinās tikai ap Ņujorkas teātriem, par ko līdz nākamai reizei kaut ko būs jārauga izzināt.

Skorpions.

IZNĀKS MĀRTIŅA ZĪVERTA LUGAS

Austrālijas latviešu Kultūras fonds nodomājis izdot M. Zīverta lugas, un kā pirmā gada beigās iznāks „Raķete". Sākumā iznāks jaunās un nepublicētās lugas. Izdošanas kārtību noteiks autors. Ik gadus iznāks 2-3 lugas. Kultūras fonds pārstāvniecību Čikāgā nodevis Otto Krolla Kultūras birojam, 800 S, Halsted St. Hull House, Chicago 7, Illinois, USA. Tel. MO 6-5399. Lugu cena Amerikā noteikta $1,20. Visus aktieŗus, kam interesē Zīverta drāmatiskie darbi, lūdz pieteikties Čikāgas birojam.

Tālivaldis Dangavs

PREZIDENTA IECELŠANA

NOVELE NO CIKLA „STRANDĒJUŠO SALA"

(8. turpinājums)

„Eso es, ka es visus izlingotu pa bāra durvīm, ja kāds uz jums paskatītos," Naktssargs muldēja.

„Burvīgi," viņa apstājās," es vinemēr esmu ilgojusies spēcīgu vīrieti. Oh, tas tik bija apkampiens todien!"

Otrs nelikās saprotam aicinājumu atkal tāpat apkampt, un gāja tikai uz priekšu.

Viņi nonāca pie ūdens torņa.

„Tas maksāja manam tēvam divdesmit tūkstoš guarani," meita piepeši pārgāja no erotikas uz historiografiju.

Taču Naktsargam vis neinteresēja torņa vēsture, bet kas cits.

„Kāpsim augšā!" viņš ierosināja.

„Un ko tur?"

„Brīnišķīgi ir uz platformas. Var justies kā sargs Viduslaiku pilstornī."

„Ko tas dod?"

„Var lūkoties izplatījumā no pamales līdz pamalei. Filozofēt. Samirkšķināties ar zvaigznēm."

„Kad es redzu zvaignes, man vienmēr nāk prātā nauda, un man jānopūšas, ka mums vēl nav tik daudz."

„Kāpsim," skanēja vilinoši.

„Mani uznesīsit?"

„Nē, uz savām rokām nesīšu, kuŗa mācēs noņemt manas vientulības ērkšķu kroni."

„Un kuŗa tā būs?"

„Neesmu gaišreģis."

„Ne, ne, pati gan neiešu kaklu lauzt! Kādam varu būt lielais laimests."

Kaut dzirdējis pēdējo teikumu, vīrietis iejautājās kā nepilnā prātā:

„Un ko tad darīsim?"

„Iesim uz tēva kabinetu," šī izlēma. „Te man jau odi kož."

„Ko niekus! Mums jāizrunājas. Vienreiz par visām reizēm ir galīgi jānoskaidro mūsu attieksmes .Tā tas turpināties nevar."

„Nekas ņebijis var turpināties vienmēr," Naktssargs spriedelēja.

„Tā? Tik mīļa apkampšana kā todien, skaitās Nekas nebijis? Tāds nevainīgu jaunavu pavedējs!" viņa jau taisījās uz šņukstēšanu.

Par laimi abi jau bija pie kabineta durvīm. Tikko Katalina tās atslēdza, Naktssargs iesaucās:

„Ai, piemirsu noslēgt vārtus! Ņemiet laternu un ejiet iekšā. Tūliņ atgriezīšos."

Bet viņš vēl nebija nokļuvis pie vārtiem, kad jau atskanēja kliedziens šausmu pakāpē, tā ka pats nobijās par savu nedarbu un skrēja glābt.

Pamanījusi čūsku, Katalina bija uzlēkusi uz galda, kur nu miņājās kā Salome ar Jāņa Kristītāja galvu.

„Palīgā! Čūskas!" viņa stiepa rokas pret vīrieti, tam iesteidzoties. Tad pakārās šā kaklā un vairs neatlaidās.

Naktssargs stiepa nastu ārā un taisījās nolaist zemē, bet meita iebrēcās:

„Zemē ne, zemē ne!"

Stiepa uz auto pusi, un nesamais pretojās, kājas stirinādams.

Nelāgs par nodoma neizdošanos, Naktssargs bija gatavs kravu celt uz skudru pūžņa vai mest ūdenī, bet tā kā nebija ne viena, ne otra pa rokai, viņš dikti sadūšojās un kā zvērs ar laupījumu līda savā tumšajā alā. Tur viņš nosprieda, ka nav nekādas jēgas pretoties ļaunumam, kas glīts vaigā.

Iestājās tik dziļš klusums, ka pūces no liela attāluma sadzirdēja kaulu ņirbēšanu alā, laidelējās ap to un, cerēdamas uz laupījuma atliekām, jau dziedāja dzīŗu dziesmu:

Do re mi ahahā!

Pūces pārbijušās aizlaidās, kad laupījums sāka stāstīt zvēram par savu mīlestību no pirmā acu uzmetiena līdz kapa malai; par savu auto, kas maksājot trīstūkstoš dolaru; par divām mājām ar veikala telpām un desmit apbūves gabaliem, kas šai piederot; par to, ka šī varot iet un nākt, kad griboties, jo pie vecākiem tikai ēdot guļot un palīdzot naudu šķiest.

Tikai pirmie gaiļi pielika āmen! runāšanai. Pēc tiem laupījums dikti apmierināts tašījās uz māju, aplikdams zvēram rokas ap kaklu un sacīdams:

„Aiznes nu tagad savu laimestu uz limuzīnu, lai čūskas nesakož."

Un Naktssargs arī stiepa bagāto nastu nekurnēdams.

„Chau, querido!" Katalina nomutēja neseju un pazuda automašīnā. Vārtos viņa apstājās, pavēra durvis un teica: „Mīļais, arī es iestāšos korī. Tā būsim kopā dienu un nakti. Chau!"

Palicējs dziļi nopūtās.

Veŗot vārtus ciet, tajos, kā no debesim nokrizdams, iestājās Krāsnkuris.

„Ptū, kā mani nobiedēji!" Naktssargs sarāvās.

„Kas gan ir tava īsā nobīšanaās pret manu ilgo sēdēšanu pie vārtiem?" Krāsnkuris jautāja.

„Kāpēc nenāci iekšā?"

„Pirmkārt: bija jāsargā auto no zagļiem. Otrkārt: jāvēro, lai pa vaļā vārtiem neieiet vesela banda un neiznes baķus ar visām stellēm. Treškārt: negribēju būt par liecinieku tam, ka mana patrona meita paved manu sirdsdraugu."

„Ne jau tā bija, Raul, ne. Viņa tikai gribēja ar mani izrunāties."

„Patiesi? Nu, tad jāapskatās, kāds tu izskaties pēc izrunāšanās!" Krāsnkuris iespīdināja drauga sejā spuldzīti. „Polku vai šās mute dancojusi ap tavu degunu? Nekas. Izskaties pēc teļa, estanjēro zīmes iededzinājis. Kad es biju tavos gados, liku meitām uzspiest lūpas uz balta papīrīša. Tos archivēju ar uzrakstiem: Rosa, Maria, Ofelia, Beatriz, Noemi Jebda . . . Tāpat kā puslieli vīri līmē kladēs visu, kas par šiem kaut kur bijis nodrukāts. Reiz par šādu pedantismu dabūju smagu kāvienu, kad vienai pieliku papīrīti apzīmogošanai pie citas vietas."

„Rimsties, Raul, man prāts nenesas uz jokiem. Eh! Nevis teļš — vēl vairāk: zābaks esmu. Tā iekrist. Smējos, ka no sieviešiem nevar vaļā tikt. Domāju ar čūsku to izdarīt. Kā glābjoties pakārās kaklā, tā palika. Tavu iekrišanu!"

Smejoties Rauls iesaucās:

„E, ka tagad vietā bija kāds šņabītis! E, ka derēja! Žēl, viss žvingulis jau izgājis pie vārtiem tupot."

„Nāc, es tevi pacienāšu ar Dāvja 'uiskiju'," Naktssargs sacīja.

„Pavisam pareizi," Krāsnkuris berzēja rokas. „Znota kārtā esi, vajag tērēt veča mantu."

Krāsnkuris ar Naktssargu iegāja Kapitāla kabinetā, un viņu pirmais darbs bija ģenerālinspekcija ledusskapī. Skotu viskijs, zelteris, dūmu desa, siers, olīves un glāzītes no tā nu pārcēlās uz galdu.

Pēcpusnakts dzīres sākās.

Rauls, ticis pie mantas, šķūrēja glāzīti pēc glāzītes sevī, acis nemirkšķinādams, tā ka otram bija jāatgādina, ka arī šis dzeŗot.

„Tiešām? Tas var būt?" Rauls apcēla draugu, mezdams jau piekto, it kā ar šo steigu taisītos piedot vēju vecā žvinguļa nošļukušajām burām.

„Jāiedzeŗ. Uz bēdām," Naktssargs bija drūms.

Rauls piepildīja otram glāzīti, pamācīdams:

„Iemet un priecājies. Tev tak ir traka laime. Būsi bagāts. Jau rītu pasūtini Britu enciklopēdiju uz Dāvja izsviest naudu par Čerčila rakstiem. Bet plauktā labi redzamā vietā noteikti ieliec Einšteina grāmatu, lai citi skaustu: — Velns, tas pat relātīviātes teoriju saprot! . . . Večus gan nepērc, nu, a la Bertrands Rasels. Zini, man tāda nelāga nojauta, ka pasaulei draud nesmuks gals no slaveniem večiem, kas bērnu prātā. — Prozit!"

Naktssarks pieskandināja glāzīti, iedzēra un teica:

„Mani pārņem šermuļi, iedomājoties vien ka būšu rados ar arabiem."

„Kas par to? Tev būs sava Anitra kā Pēram Ģintam."

„Zini, ka 'anitra' itāliski ir pīle. Ibsens mēdījies."

„Ko tur tik daudz: mēdies tu arī! Radu aizdabūšanai iegādājies Arnolda Šenberga darbus skaņu platēs. Arabi jutīsies kā pie raudu mūŗa un lūgdami nepaliks. Un kad šie prom — ehē! vari klausīties 'šlāgerus', lasīt enciklopēdiju un grauzt zemes riekstus."

„Es tomēr laidīšu ļekas," otrs nekļuva un nekļuva līksmāks. „Jeb — vai ir vēl kāda cita iespēja tikt vaļā!"

Lietpratējs paskaidroja:

„Vēl ir apprecēšanās vai nosišana. Pēdējais ir metīsu monopols, un mums ,eiropiešiem, **tādas lietas nav dabā.** Nepieklājas. Bet, saki, kur tu aizbēgsi, nabags būdams. Kam nauda, tas tevi visur izokšķerēs, pat Izraēlā, ja tur aizbēgtu. Tāpēc ieteicu nebēgt, **bet nodzert namu.** Iešu talkā, lai ātrāk veicas. Pēc tam vari laisties. Tik ilgi taču viņa tev patiks, ko?"

„To nevaru teikt, ka viņa man nepatiktu, nē. **Kārdinoša. Virmuļo visa, lūk, kā šis zelteris,"** Naktssargs atbildēja, no sifona laizdams padzērienu glāzē. „Bet tas nav saskaņā ar maniem augstiem ideāliem."

„Tad — sveiks!" Rauls pacēla glāzīti. „Iedzersim, lai tavi ideāli pabirst, ka arī man ir ko paknābāt!"

Naktssargs nopūtās:

„Ko lai tev pabirdinu, ja tas viss vēl ir miglā? Kā mākoņu vāli, starp kuŗiem pazib te klavieŗu taustiņi, te pienenes zieds — kāda zeltgalvīte, ko nākotne atklās . . ."

„Saki, vai tu runā iesilis, vai arī vēl esi skaidrā prātā?" Rauls apjautājās.

(Turpinājums sekos)

FOR 40 YEARS
H. M. DAVY & Co
REALTORS
5128 DUNDAS ST. W.,
ISLINGTON
AT SIX POINTS
BE 1-3301 - 2

OAKMOUNT - BLOOR: 9 istabu dubultķieģeļu, atsevišķi stāvošā māja trijos stāvos, ar ozolkoka grīdām. Gāzes apkure, 2 vannas istabas. Liels dārzs — augļu koki. Privāts iebraucamais ceļš un garāža. Iemaksa $6.000,- un viena obligācija par palikušo summu.

DAVY — PIEDĀVĀ KATRA VEIDA BUNGALOVUS RIETUMOS

BLOOR - JANE: Iemaksa $7.000,- vai mazāk 7 istabu savrūpmājai, ūdens - eļļas apkure, garāža un kopīgs iebraucamais ceļš. Viena vannas istaba un virtuve. Īpašums labā stāvoklī, tuvu satiksmei un veikaliem.

BLOOR - ISLINGTON: iemaksa $8.000,- jaunai modernai 7 istabu mājai ar lieliem logiem, privāts iebraucamais ceļš un liels zemes gabals. Eļļas - gaisa apkure, 2 vannas istabas. Tuvu satiksmei un iepirkš. centram.

E. KRASTIŅŠ,
TEL. MĀJĀS RO 9-9993.
E. RUDZĪTIS,
RO 6-9472

M. Krone - Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

PIKANTI RECEKĻI (GALERTI)

Galertus vai recējumus gatavo no dažādām gaļām un saknēm. Visvairāk galertam izlieto galvas, kājas, kā arī visus tos gabalus, kuros ir vairāk līmvielu, lai šķidrums sarec pats no sevis. Ja recekli gatavo no produktiem, kuriem trūkst līmvielu, tad sarecēšanai lieto želatīnu vai buljonu, kas vārīts no teļa vai cūku kājām. Par recekļa gatavošanu ir jau rakstīts LA numuros. Jāpiebilst, ka recekļus gatavo dienu pirms lietošanas un novieto vēsā vietā sastingšanai. Labs receklis ir stingrs, pietiekami dzidrs, ar labu smaržu un garšu.

MARMORA RECEKLIS

1 märc. treknas cūkas gaļas, 1 märc. liesa cūkas cepeša, 1 märc. teļa cepeša, 1 märc. sālītas vērša mēles, ½ märc. burkānu un 1½ kv. aspika, 4 olas.

Vārītu un ceptu gaļu sagriež plānās šķēlēs, tāpat sagriež olas un burkānus (burkāni iepriekš novārāmi).

Formas pamatā ielej nedaudz aspika, sasaldē un liek kārtām gaļu, olas un burkānus, katru kārtu pārsaldējot ar aspiku.

Beidzamo pārlej aspiku, ļauj sastingt, tad izgāž uz šķīvja un garnē.

PIKANTAIS CŪKAS RECEKLIS

Vidēja lieluma cūkas galva, 1 lauru lapa, 1 krustnaglina, 1 pētersīļa un 1 maza selerijas sakne, 2 ēd. kar. etiķa, 5 piparu gurķīši, 3 ēd. kar. kāperu.

Sacirstu cūkas galvu pārlej ar aukstu ūdeni, pieliek garšvielas un vāra, līdz gatava. Gatavo gaļu sagriež stūrainos gabaliņos, sakārto formā vai bļodā, kura izskalota ar aukstu ūdeni un izgarnēta ar olu, citronu un gurķa šķēlēm. Var kārtām iekaisīt sasmalcinātus pipargurķīšus un kāperus, bet var arī pievienot izkāstam buljonam, ko pārlej pār sakārtoto gaļu.

SITEŅU RECEKLIS

2½ märc. cūkas mīkstuma no galvas, 1 märc. liesas cūkas gaļas, 2 burkāni, 2 olas, 1 gabaliņš pētersīļa saknes, sāls pēc garšas un 1 kvarts aspika.

Gaļu sagriež plānās šķēlēs, viegli izdauza, uzliek sagrieztu burkānu, saritina, nosien un izvāra. Atdzisušiem noņem diegus, sagriež, saliek formā kopā ar novārītām un sagrieztām olām, pārlej ar aspiku un noliek sastingšanai.

FILEJA RECEKLIS AR SPEĶI

1½ märc. vērša fileja, 1 märc. svaiga cauraugušа speķa ½ märc. burkānu, ½ kv. aspika no cūkas kājām, ½ kv. fileja mērces, 2 ēd. kar. želatīna, sāls un pipari pēc garšas.

Fileju ierīvē ar sāli un, bieži aplaistot, cep cepeškrāsnī gatavu. Speķi izvāra kopā ar veseliem burkāniem, sadala vienādos gabaliņos ar fileju un sakārto traukā, pārlej ar sagatavoto aspiku un ļauj sastingt.

RAIBAIS RECEKLIS

3 märc. teļa mīkstuma, 2 cūku kājas, 3 olas, 1 burkāns, ½ märc. speķa, gabaliņš selerijas un sāls pēc garšas.

Teļa mīkstumu iespeķo ar speķa strēmelēm un cep aplaistot gatavu, atdzesē. No cūkas kājām, selerijas, sāls un ūdens pagatavo aspiku, izkāš. Atdzisušo teļa gaļu sagriež mazos gabaliņos, saliek formā, liekot pa starpām cieti novārītas olas. Pārlej ar verdošu aspiku un noliek sastingšanai.

VĒRŠA GAĻAS RECĒJUMS AR BURKĀNIEM

3 märc. vērša gaļas mīkstuma, ½märc. brukānu, 1 vidēja lieluma pētersīļa sakne, ¼ märc. speķa, sāls pēc garšas. 1 kvarts aspika no teļa vai cūkas kājām.

Vērša gaļu iespeķo, izsautē nedaudz ūdenī mīkstu, pieliekot pētersīli, var arī pielikt selerijas gabaliņu. Burkānus izvāra veselus un saformē pēc patikas. Gaļu sagriež sīkos gabaliņos un sakārto traukā kopā ar burkāniem, pārlej ar aspiku un ļauj sastingt. Sastingušo izgāž uz šķīvja un garnē ar marinētiem vai etiķa gurķīšiem un zaļumiem.

CŪKAS FILEJA RECĒJUMS

3 märc. cūkas fileja, 1 kv. aspika no cūkas kājām, sāls pēc garšas.

Cūkas fileju apcep uz pannas brūnu, ieliek krāsnī un, bieži aplaistot ar karstu ūdeni, cep gatavu. Izceptu un atdzesētu sagriež un sakārto bļodā, pārlej ar aspiku un noliek sastingšanai. Fileja šķēles var arī sakārtot garenā formā, liekot gar malām mazus veselus pipargurķīšus, un tad pārliet ar aspiku.

RAIBAIS RECĒJUMS

1½ märc. cauraugušas cūkas gaļas, 1 märc. teļa gaļas, 2 olas, ⅓ kv. aspika no cūkas kājām, 2 vidēja lieluma burkāni, ½ selerijas un ½ pētersīļa saknes, sāls pēc garšas.

Gaļu aplej ar aukstu ūdeni, uzvāra, noputo, pieliek smalki sagrieztu pētersīli un seleriju, notīrītus veselus burkānus un vāra uz lēnas uguns gatavu.

Gatavo gaļu sakārto ar aukstu ūdeni izslacītā formā, liekot pa starpām sagrieztus burkānus un olu šķēles. Buljonu, kurā gaļa vārījās, izkāš, pielej aspiku un pārlej sakārtotai gaļai, noliek, lai sastingst.

JAUKTAIS RECĒJUMS

1 vidēja lieluma vērša sirds, 1½ märc. cauraugušas cūkas gaļas, ½ märc. vērša gaļas, ½ pētersīļa un selerijas saknes, 2 ēd. kar želatīna un sāls pēc garšas.

Sirdi un gaļu aplej ar ūdeni, uzvāra un noputo, pieliek garšas saknes un burkānus, vāra uz lēnas uguns, līdz gaļa gatava, pieliek sāli pēc garšas.

Gatavo gaļu sadala mazos gabaliņos, sakārto formā vai bļodiņā, kas iepriekš izskalota ar aukstu ūdeni. Buljonu, kurā gaļa vārījās, izkāš un nodzidrina ar olas baltumu, pieliek nomērcētu želatīnu, izkausē un pārlej sakārtotai gaļai. Sastingušu izgāž un garnē ar zaļumiem.

Gaļu var griezt arī šķēlēs, bet tad jākārto garenā formā, jo būs izskatīgāk.

TEĻA MĒLES RECĒJUMS

3 teļa mēles, 2 tējkar. sāls, 1 tējkar. zalpētera, pustējkar. cukura, ¾ kv. aspika no cūkas vai teļa kājām.

Mēles aplej ar verdošu ūdeni, novelk balto ādu, ierīvē ar sāls, cukura un zalpētera sajaukumu un noliek stūrainos gabaliņos, sakārto bļodā vai formā, pārlej ar aspiku un ļauj sastingt. Mēles var arī griezt šķēlēs, sakārtot formā un pa starpām ielikt pipargurķīšus un kāperus, kas recējumam piešķirs pikantāku garšu.

CĀĻU RECEKLIS

2 jauni cālēni, 1 kv. aspika, 1 ēd. kar. želatīna. Garnēšanai — olas, zaļumi un tomāti.

Cāļus izcep un sadala gabaliņos. Formas vai bļodas pamatu izliek ar sagrieztām olām, zaļumiem, pārlej izkāsto ar želatīnu sagatavoto buljonu, ļauj sastingt, tad uzliek kārtu izceptās cāļu gaļas, pārlej sagatavoto buljonu un ļauj sastingt.

Sastingušo izgāž uz bļodas un garnē ar zaļumiem, olām un tomātiem.

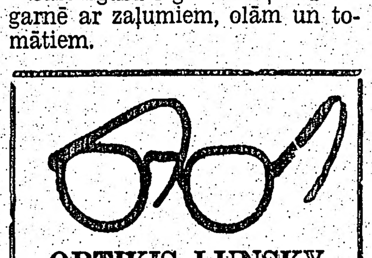
OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., Toronto,
WA 1-3924

Frank Vass, BA
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt. 403
(College un Spadina ielas stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111,
WA 2-6112, Toronto.

Radio raidījumu traucētāji

Līdz ar diktātora Chruščeva ierašanos ASV, 15. septembrī bijis dots rīkojums pārtraukt Amerikas Balss traucēšanu, un tas turpinājās visu septembri. To tomēr nereālizēja pilnīgi: latviešu radijumu galvenajā laikā (17.30 GMT) katru dienu un līdz šim kāds vilnis bija pilnīgi notraucēts, bet uz dažiem pavājie traucētāji nespēja pārkliegt Amerikas Balsi. Šī dzirdamības uzlabošanās pa daļai atkarīga arī no traucējtāju viļņu sliktākas izplatīšanās apstākļiem, bet Am. Balss — labākiem.

Par „varu uz vietām" vai nožēlojamo sakaru techniku padomju impērijā liecina tas, ka pilnīgi vai daļēji netraucēja dažus no tiem 4 Amerikas Balss latviešu raidījumiem paredzētajiem pl. 17.30 GMT viļņiem, kurus 16. un 17. septembrī izlietoja Chr. propagandas runām krieviski un to tulkojumiem angliski.

Neizlietojot daudz laika vispusīgiem pētījumiem, atzīmējams, ka tikai Amerikas Balss poļu valodas raidījumus joprojām traucē tīši. To tomēr varbūt nedara „Neatkarīgā Gomulkas Polija": traucētājiem tie paši pazīšanās signāli, ko lietoja pārējo Amerikas Balss raidījumu traucēšanai.

Amerikas Balss dienvidslavu valodas raidījumi bija vienmēr abpusēji favorizēti plkst. 21.00 uz 251 m no Minchenes: tie Zviedrijā pienāca un pienāk skaļāk nekā pārējās valodās un tos reti traucēja.

Madrides un Vatikāna raidījumu traucētāju intensitāte nav mainījusies.

„IBRA radio" un „Voice of Tangier" bija spiesti jūlija beigās neraidīt vairs ārpus radiofonu joslām. Tanī sakarā dzirdamība pasliktinājās. IBRA parasti labs 19 m joslā. Marokas valdība nacionālizējusi līdz šim brīvo radiofonu darbību un neatļauj vairs raidīt ārpus starptautiski notektām joslām.

„Komiteja par atgriešanos . . ." bija paredzējusi ar 1. augustu raidīt vienu stundu ar 3 viļņiem Amerikai (Ņujorkai). Par to ir iespiests lapelē un ziņoja parastais raidītājs ar 30,83 m. Augusta sākumā attiecīgos laikos latviešu raidījumi Amerikai nebija dzirdami. Pēc tam lapelē par tiem vairs neraksta.

Esošais 30,83 m vilnis, domājams, ASV ir vājāk dzirdams nekā paredzētie 19 m un 25 m joslās.

No rītiem, plkst 5.30 GMT latviešu valodā šis 30,38 m vilnis atkal ilgāku laiku ir pašu notraucēts; uz Zviedriju no rītiem tagad nāk slikti. Svētdienās dzirdamība labāka, pašu traucētāji tad arī mazāki.

LATVIEŠU VEIKALNIEKI, UZŅĒMĒJI UN AMATNIEKI,
kuri vēlētos, lai viņu adreses un tālruņu numuri būtu ievietoti 1960. g.
TORONTO LATVIEŠU KALENDĀRĀ,
tiek laipni lūgti pieteikties pa tālruni HO 5 - 3026
vakaros pēc plkst. 6,
līdz š. g. 10. novembrim.

Aiz DZELZS aizkara

OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

Padomju skola

„ . . . Rīgas 17. strādnieku jaunatnes vidusskolā notika eksāmeni . . . Vieglāk neklājās eksāminātoriem — diviem pēkšņi uz skolu izsauktajiem matēmatikas skolotājiem. Ik pēc brīža gan vienu, gan otru no viņiem aicināja pie sevis direktore un ļoti taktiski atgādināja: — Pacenšaties taču! vai tad tā var būt, ka no tā puikas neko nevar izspiest. — Skolotāji centās.

— Ko sauc par kvadrātvienādojumu? — jau kuro reizi Ansim Rībenam jautāja skolotājs Mauriņš. — Puika klusēja.

Nu tas ir tāds vienādojums, kur ir kas . . ?! — skolotājs izmeta glābšanas riņķi. Nu kas tur ir? Tur ir kva . . . kva . . .

— Kvadrāts! — beidzot dabūja pār lūpām arī eksāminējamais.

Talantīgs zēns! — pie sevis iesaucās ASK basketbola treneris Gunārs Baldzēns, kas nervozi vēroja šī eksāmena drāmatisko norisi. Tomēr, redzi, zināja, kas ir kvadrātvienādojums — un tūlīt arī steidzās uz skolotāju istabu. Šeit sporta treneris devās palīgā direktorei sagatavot skolas liecību, aizpildīdams tukšās ailes . . . Pēc stundas vajadzēja aiziet vilcienam uz Maskavu, bet skolu jaunatnes basketbola izlases komandas dalībnieks Ansis Rībens mocījās ar eksāmenu. Šajā brīdī skolotāju istabā ienāca abi matēmatikas skolotāji.

— Nekas nesanāk. Trijnieku es viņam nevaru ielikt — paziņoja skolotāja Krūzgalve . . . Te uzbrukumā devās Gunārs Baldzēns. Nežēlodams skaistus vārdus, viņš centās pierunāt direktori un skolotājus.

Treneris raksturoja Ansi Rībenu kā gandrīz vienīgo komandas cerību un lepnumu, lūdzās, apellēja pie skolotāju sirdsapziņas un nepārtraukti atgādināja, ka republikas sporta gods un panākumi atkarīgi no šī nieka trijnieciņa. Direktore beidzot piekāpās . . . Un tomēr parakstīt liecību direktorei Bērziņai roka necēlās. Bet treneris G. Baldzēns to arī neprasīja. Pietika, ka bija vismaz licība un uz tās skolas zīmogs . . .

Savā vēstulē redakcijai skolotāja Laimdota Krūzgalve raksta:

„ . . . š. g. 14 VII mani izsauca kopā ar otru skolotāju Mauriņu eksāminēt 8. b klases skolēnu Ansī Rībenu ķīmijā, algebrā un ģeometrijā. Ierados, sākām eksāminēt; puisis nekur nekā nezināja un es katēgoriski atteicos likt viņam fiktīvus trijniekus. Un tomēr direktore viņam iedeva pilnīgi jaunu liecību ar vajadzīgām atzīmēm, jo Rībens spartakiādē var piedalīties tikai tad, ja ir sekmīgs . . . Ir sāpīgi izjust šādu netaisnību darbā, ka kaut kādiem tur sporta favorītiem, dažreiz pat slaistiem, uz paplātes pienes gan skolas liecības, gan diplomus, bet darba jaunieši šo godu iegūst tikai lielā cīņā. Vai tā nav padomju skolas un morāles graušana? . . ."

(„Padomju jaunatne" 6: 9. 59.)

Ar šādu „traktoru", kas tikko cilā kājas, mūsmāju komūnisti grib aizsteigties priekšā amerikāņiem. Šis skumjais attēls, kas nesen saņemts no okupētās Latvijas, liecina par latviešu zemnieku bezgalīgo postu kolchozos.

Sports

„Sveicināts, Dadzi!

Vispirms varam tev ziņot, ka mācāmies labi. Pa ielām arī blandīties negribam. Bet slidotavā ieeja maksā veselu rubli. Tas redzams no pieliktās biļetes, kuru izdod lielākajiem zēniem. No mazākajiem dažreiz tikai paņem naudu, bet biļeti aizmirst iedot. Nevaram iedomāties, kāpēc slidotava tik dārga. Varbūt bija lieli izdevumi, izgatavojot paziņojumu, ka par garderobi neviens neatbild?

Jelgavas zēni.

„**Dadža piezīme.** — Kā redzat, šie zēni ir visai pieticīgi. Ne ar pušplēstu vārdiņu viņi nav minējuši, ka **kādreiz Jelgavā bija 5 slidotavas**, ka pašreizējā ir atvērta no plkst. 18.00 un arī ne katru dienu. Nav minēts pat tas, ka arī vecākiem, kas vēlas aizdabūt mājās savu aizrāvušos pēcteci, par ieeju tāpat jāmaksā rublis. Aiz tīrās kautrības nekas nav teikts par to, ka tie vecāki, kas mēģina saklaigāt savu dēlu (arī meitu) pāri sētai, var dabūt no slidotavas apkalpotāja pa seju ar zilā krāsā iemērktu otu. Redziet, cik kautrīgi ir tie Jelgavas zēni!"

(„Dadzis" Nr. 4. — 59.)

LATVIJAS AMERIKĀ
pārstāvis
VILIS MIKELSONS
Kalamazū, 426 N. Prairie Ave,
pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

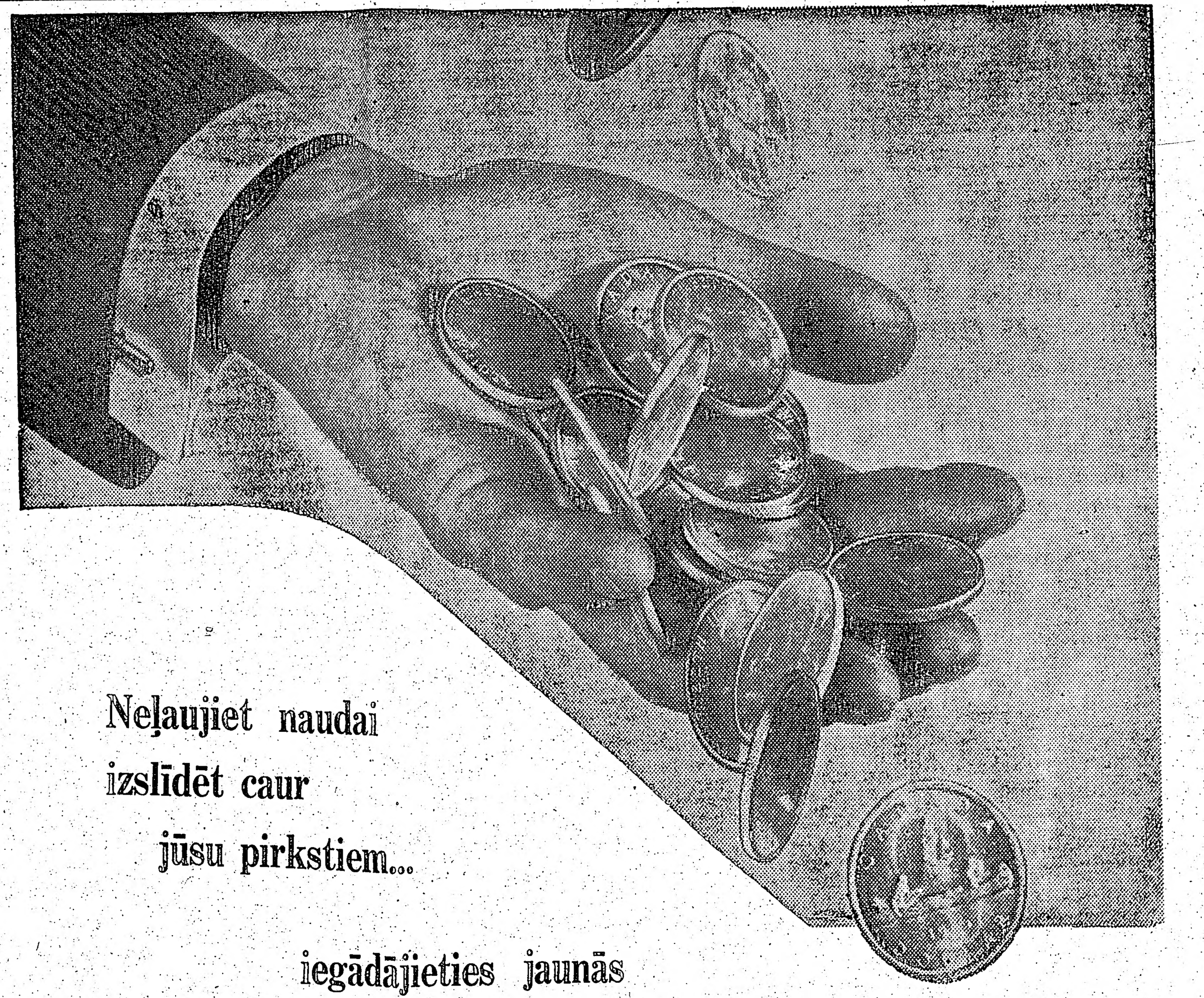
Neļaujiet naudai
izslīdēt caur
jūsu pirkstiem...

iegādājieties jaunās

Tiem, kam ir kādas grūtības ar naudas iekrāšanu, šis ir parocīgs praktiskas krāšanas veids. CANADA SAVINGS BONDS ir drošs ieguldījums ar nākotnes iespējām. Ja rodas vajadzība, tās ir iespējams iekasēt katrā laikā katrā bankā par pilnu nominālvērtību un vēl ar procentiem. Tās ir līdzīgas dolaram, kam pievienots kupons. Šogad tās labākas kā jebkad.

$100,- vērtszīme jums piederēs, maksājot 29 centus dienā viena gada laikā.

PIEMĒRS: atvelkot no algas, 12 mēnešu periodā var iegādāties vērtszīmes (ieskaitot bankas maksas).

NEDĒĻĀ $2.05 — PUS-MĒNESĪ $4.27 — MĒNESĪ $8.25

Tiešie maksājumi var tikt izkārtoti darba vietās saskaņā ar algu izmaksas noteikumiem. Kalkulējot maksājumus, jāvadās ar augšējo piemēru.

LŪK, KĀ JŪSU NOGULDĪJUMI AUG.

Apmērs	Vērtspapīru vērtība līdz ar procentiem.		
	1 gadā	5 gados	Ar termiņu uz 9 gadiem
$100.00	$104.00	$122.75	$145.75
$500.00	$520.00	$613.75	$728.75

Vairāk kā viens miljons kanadiešu katru gadu ir iepirkuši Canada Savings Bonds.

Penmans
WARRANTED HIGH GRADE KNIT-GOODS
‚27' VILNAS-LINU
APAKŠVEĻA
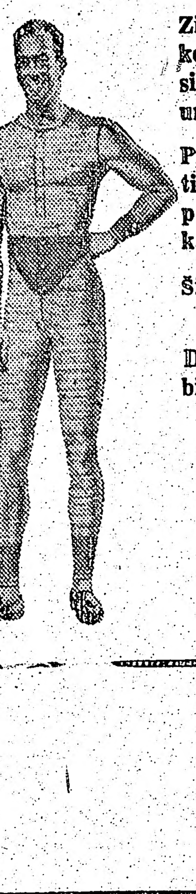
Ziemas apakšveļa, ko nevar pārspēt siltumā, izturībās un valkāšanas ziņā.
Piemērota stila, ļoti ērta, ar vilnas piejaukumu, kas vairo siltumu.
Šie ir vērtīgie Penmana ražojumi.
Dabūjami krekli, bikses un kombinētā veļa vīriešiem un zēniem.
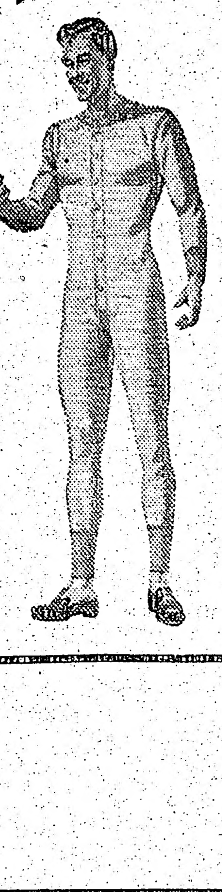
SLAVENS kopš 1868.
27 - FO - 6

E. KRASTIŅŠ,
TEL. MĀJĀS RO 9-9993.
E. RUDZĪTIS,
RO 6-9472

vienu, gan otru no viņiem aicināja pie sevis direktore un ļoti taktiski atgādināja: — Pacenšaties taču! vai tad tā var būt, ka no tā puikas neko nevar izspiest. — Skolotāji centās.

— Ko sauc par kvadrātvienādojumu? — jau kuro reizi Ansim Rībenam jautāja skolotājs Mauriņš. — Puika klusēja.

Nu tas ir tāds vienādojums, kur ir kas . . .?! — skolotājs izmeta glābšanas riņķi. Nu kas tur ir? Tur ir kva . . . kva . . .

— Kvadrāts! — beidzot dabūja pār lūpām arī eksāminējamais.

Talantīgs zēns! — pie sevis iesaucās ASK basketbola treneris Gunārs Baldzēns, kas nervozi vēroja šī eksāmena drāmatisko norisi. Tomēr, redzi, zināja, kas ir kvadrātvienādojums — un tūlīt arī steidzās uz skolotāju istabu. Šeit sporta treneris devās palīgā direktorei sagatavot skolas liecību, aizpildīdams tukšās ailes . . . Pēc stundas vajadzēja aiziet vilcienam uz Maskavu, bet skolu jaunatnes basketbola izlases komandas dalībnieks Ansis Rībens mocījās ar eksāmenu. Šajā brīdī skolotāju istabā ienāca abi matēmatikas skolotāji.

— Nekas nesanāk. Trijnieku es viņam nevaru ielikt — paziņoja skolotāja Krūzgalve . . . Te uzbrukumā devās Gunārs Baldzēns. Nežēlodams skaistus vārdus, viņš centās pierunāt direktori un skolotājus.

Treneris raksturoja Ansi Rībenu kā gandrīz vienīgo komandas cerību un lepnumu, lūdzās, apellēja pie skolotāju sirdsapziņas un nepārtraukti atgādināja, ka republikas sporta gods un panākumi atkarīgi no šī nieka trijnieciņa. Direktore beidzot piekāpās . . . Un tomēr parakstīt liecību direktorei Bērziņai roka necēlās. Bet treneris G. Baldzēns to arī neprasīja. Pietika, ka bija vismaz liecība un uz tās skolas zīmogs . . .

Savā vēstulē redakcijai skolotāja Laimdota Krūzgalve raksta: „ . . . š. g. 14 VII mani izsauca kopā ar otru skolotāju Mauriņu eksāminēt 8. b klases skolēnu Ansi Rībenu ķīmijā, algebrā un ģeometrijā. Ierados, sākām eksāminēt; puisis nekur nekā nezināja un es kategoriski atteicos likt viņam fiktīvus trijniekus. Un tomēr direktore viņam iedeva pilnīgi jaunu liecību ar vajadzīgām atzīmēm, jo Rībens spartakiādē var piedalīties tikai tad, ja ir sekmīgs . . . Ir sāpīgi izjust šādu netaisnību darbā, ka kaut kādiem tur sporta favorītiem, dažreiz pat slaistiem, uz paplātes pienes gan skolas liecības, gan diplomus, bet darba jaunieši šo godu iegūst tikai lielā cīņā. Vai tā nav padomju skolas un morāles graušana? . . .”

(„Padomju jaunatne” 6. 9. 59.)

Sports

„Sveicināts, Dadzi!

Vispirms varam tev ziņot, ka mācāmies labi. Pa ielām arī blandīties negribam. Bet slidotavā ieeja maksā veselu rubli. Tas redzams no pieliktās biļetes, kuru izdod lielākajiem zēniem. No mazākajiem dažreiz tikai paņem naudu, bet biļeti aizmirst iedot. Nevaram iedomāties, kāpēc slidotava tik dārga. Varbūt bija lieli izdevumi, izgatavojot paziņojumu, ka par garderobi neviens neatbild?

Jelgavas zēni.

„Dadža piezīme. — Kā redzat, šie zēni ir visai pieticīgi. Ne ar pušplēstu vārdiņu viņi nav minējuši, ka kādreiz Jelgavā bija 5 slidotavas, ka pašreizējā ir atvērta no plkst. 18.00 un arī ne katru dienu. Nav minēts pat tas, ka arī vecākiem, kas vēlas aizdabūt mājās savu aizrāvušos pēcteci, par ieeju tāpat jāmaksā rublis. Aiz tīrās kautrības nekas nav teikts par to, ka tie vecāki, kas mēģina saklaigāt savu dēlu (arī meitu) pāri sētai, var dabūt no slidotavas apkalpotāja pa seju ar zilā krāsā iemērktu otu. Redziet, cik kautrīgi ir tie Jelgavas zēni!”

(„Dadzis” Nr. 4. — 59.)

LATVIJAS AMERIKĀ
pārstāvis
VILIS MIĶELSONS
Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

KEITH REALTOR
181 Eglinton Ave., East, Toronto
HU 7-3333
Sniedzam nesaistošu informāciju par visiem mūsu speciālpiedāvājumiem lielajos dienas laikrakstos.
ZVANIET NEKAVĒJOTIES, TAS IETAUPĪS JUMS LAIKU UN LĪDZEKĻUS.
LEO VĒVERIS
Tel. mājās RO 9-5049
PALĪDZAM obligāciju sagādē.
PALĪDZAM sagādāt aizdevumus iemaksām bez atlīdzības
NOVĒRTĒJAM katru īpašumu.
BRUNO PURIŅŠ
TEL. MĀJĀS HU 1-0181
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI PLAŠĀ IZVĒLĒ VISOS PILSĒTAS RAJONOS.
HILLSDALE - MT. PLEASANT: 6 istabu dubultķieģeļu atsevišķi stāvoša māja. Iemaksa $2.500,-. Skaists dārzs. Privāts iebraucamais ceļš.

VISĀDAS KRĀSU FILMAS
ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,
Darba laiks no pl. 9—6, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

High Park rajonā
IZĪRĒJAMAS
3 istabas un virtuve, garāža.
Zvanīt katrā laikā — RO 7-4807, Toronto.

DĀVANĀM
JAUNĀKĀS GRĀMATAS.
KOKA IZSTRĀDĀJUMI.
ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI.
KERAMIKA.
DV GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.
Atvērta darbdienās no pl. 9—6 vakarā. SESTDIENĀS NO PL. 9—1 DIENĀ.

Eglinton - Sub. tuvumā
IZĪRĒJAMS
II stāvā,
nemēbelēts dzīvoklis: 2 istabas, virtuve, vannas istaba, arī garāža. Zvanīt pēc plkst. 5 vakarā. — HU 3-4258, Toronto.

LATVIEŠU MEDNIEKU UN MAKŠĶERNIEKU KLUBS
rīko 31. oktobrī, plkst. 7,30 vak. KOLUMBA zālē,
582 Sherbourne St., Toronto (Linden un Sherbourne),
SEZONAS ATKLĀŠANAS BALLI
DEJA. ★ PILNA BUFETE. ★ SPĒLĒS LATVIEŠU DEJU KAPELLA.
KLUBA VALDE.

Pārdodamas
DZINTARA KRELLES
(sūtījums no Latvijas).
Zvanīt HO 3-5848, Toronto.

IZĪRĒJAMAS
2 istabas un virtuve,
uz vēlēšanos garāža.
Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā — tel.: LE 6-6535, Toronto.

Pēc ilgām un grūtām ciešanām aizgājusi mūžībā
ANNA SKUDRA, dzim. Dumpis.
Dzimusi Latvijā, 1883. gada 1?. martā, mirusi Zviedrijā, 1959. gada 9. oktobrī.
Pēc viņas sēro
VĪRS, MEITA un MAZMEITA, ZNOTS, DRAUGI un PAZIŅAS ZVIEDRIJĀ; MĀSAS, RADI un DRAUGI LATVIJĀ; RADI, DRAUGI un PAZIŅAS DAUDZĀS CITĀS ZEMĒS.

TĪRA UN LABO
DĪVĀNUS UN TEPIĶUS
(ELEKTRISKI)
Zvanīt pēc pl. 5 vakarā.
PETER,
LE 3-4912, Toronto.

Nenokavējiet Ziemassvētku dāvanu saiņu nosūtīšanu piederīgajiem uz Latviju.
Pasūtinājumus pieņem līdz 15. novembrim.
DV GRĀMATNĪCAS — SAINĪŠU NODAĻA,
123 Huron St., Toronto. 2 - B, Ont. Informācijai zvaniet EM 8-0792.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS
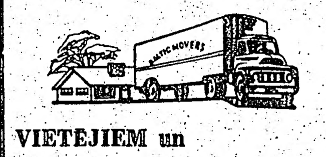
VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM
Tel. LE 4-1403

Meklē
JĀNI, Donata dēlu, GLAUDĀNU,
dz. 1911. g., Rīgā.
Cik zināms, viņš esot ieceļojis Kanadā.
Ja kāds par viņu ko zinātu, lūdz rakstīt LA kantorim ar Nr. 810.

Cook Funeral Home 721 Bloor St., W. Toronto, LE 6-2245
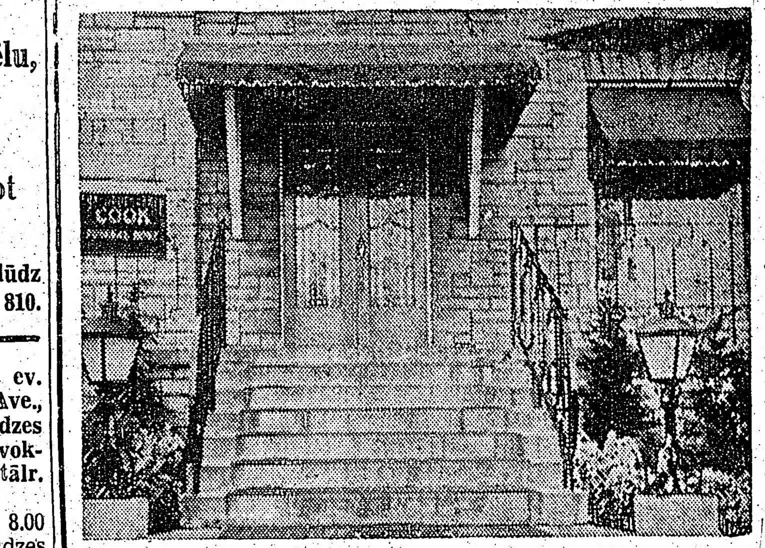
COOK APBEDĪŠANAS BIROJS
721 Bloor St., W. (pie Christie). LE 6-2245
MODERNA KAPLIČA AR ĒRĢEĻU PAVADĪJUMA IESPĒJĀM. IZVADĪŠANAS CEREMONIJAS IZKĀRTO PĒC PIEDERĪGO VĒLĒŠANĀS. F. Cook — vad.

B & A PHARMACY
478 PARLIAMENT ST., TORONTO, WA 1-0432
Mūsu uzticamie latviešu klienti mums ir labākā reklāma.
PIEDĀVĀJAM LAIPNĀKO UN ĀTRĀKO APKALPOŠANU
MEDIKAMENTI uz LATVIJU no MŪSU VEIKALA. ĀTRA PIEGĀDE
jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. VISI SŪTĪJUMI APDROŠINĀTI.
Jūs varat uzticēties: 13.000 saiņu Latviju sasnieguši 10-12 dienās.
INFORMĀCIJAI ZVANIET WA 1-0432
vai pienāciet personīgi.

PAZIŅOJUMS
par pazudušām personām

Ja kāds ko zinātu par ANNU MILLERS, Augusta Millera sievu, kas pēdējo reizi redzēta ap 10. janvārī 1945. gadā Sprotau pilsētā Austrumvācijā, lūdz rakstīt FRANK VASS, Barrister & Solicitor, 455 Spadina Ave., Toronto, Ont., Canada.

Steidzīgi vajadzīgi
GALDNIEKI UN GALDNIEKU PALĪGI.
Darbs ilgākam laikam.
Zvanīt vakaros — BARRIE PA 6-8919.
20 Weldon St. — Barrie, Ont.

KAKTIŅŠ
TRANSPORTA FIRMA
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Atbilstošākais padzēriens tiem atspirdzinājumiem, ko jūs lietojāt savā dzimtenē . . .
Wilson's SINCE 1875
COCA
ORANGE
CREAM SODA
GINGER ALE
BEZMAKSAS PIEGĀDE jūsu pikniku, banketu un visu citu svinību vajadzībām.
ZVANIET TORONTO
WA 1-2151
līdz 7 vakarā darbdienās
NEPIEGĀDĀJAM PRIVĀTĀS MĀJĀS

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKA

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

1. novembrī trīs dievkalpojumi: pl. 3 p.p. Betlemes baznīcā Reformācijas atcere, māc. R. Zariņš; pl. 4 Bronksā Sv. Toma baznīcā bērniem; pl. 2 p. p. Port Vašingtonā, māc. O.Gulbis.

Jauniešu iesvēte ar dievgaldu svētdien, 8. novembrī, pl. 1.00 Betlemes baznīcā; kalpos visi trīs draudzes mācītāji, dziedās draudzes koris, diriģents un ērģelnieks Bruno Skulte.

CIKĀGA

Cikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand Māc. A. Rautenšilds.

31. oktobrī, pl. 7 vakarā, baznīcas apakšējā zālē, Reformācijas svētku sarīkojums ar filmu par M. Lutera dzīvi.

Svētdien, 1. novembrī, pl. 10, bērnu dievvārdi un svētdienas skola. Pl. 11 dievkalpojums.

Māc. A. Sudars, 1030 — 30 Ave. Belwood, Ill.

Cikāgas latviešu ev. lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Meivudā, Ill., tel. FI 2-2420

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Cikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So., 11th Ave.

Cikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, pl. 2.00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās. Ave. — notiek katru svētdienu, plkst. 3 p. p.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel.: 4-0302.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto Ont., tel. LE 6-2510.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

1. novembrī, plkst. 2,30 p. p., Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums. Svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma, plkst. 4 p.p., draudzes Dāmu komitejas bazārs apakšējā zālē (Ieeja no Hampton Ave.).

15. novembrī, plkst. 2,30 p. p., Latvijas valsts svētku dievkalpojums. Svētdienas skola.

22. novembrī, plkst. 2,30 p.p. Mirušo piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu. Svētdienas skola.

Bramptonas latviešu ev. - lut. draudzē — 8. novembrī, plkst. 1,30 p.p., Ticības atjaunošanas dievkalpojums. Grace United b-cā. 22. novembrī, plkst. 5 pēc p., 18. novembra sarīkojums ar svētbrīdi St. Mary skolas telpās.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

Ceturtdien, 29. oktobrī, plkst. 7.00 vakarā draudzes bībeles stunda baznīcas blakus telpās.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

VINIPEGA

Māc. Fr. Ruperts, 96 Maryland Street, Winnipeg 10, Man., Kanada. Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa 1 Ontario. Tel.: RE 3-3906

SADBERIJĀ

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Norsbejā svētdien, 1. novembrī, plkst. 17 lut. baznīcā dievkalpojums.

Timminsā svētdien, 8. novembrī, plkst. 15, lut. baznīcā (Spruce St.) dievkalpojums.

MONTREĀLA

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

1. novembrī, plkst. 2 p.p., jaunatnes dievkalpojums.

8. novembrī, plkst. 2 p.p., dievkalpojums.

15. novembrī, plkst. 2 p.p., Latvijas valsts svētku dievkalpojums. Dievkalpojumā piedalīsies: vīru koris Junda; J. Tilga kornetes solo, un Rita Šēfere, ērģeles.

22. novembrī, plkst. 2 p.p., Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

29. novembrī, plkst. 10 no rīta 4571 Coolbrook Ave. pie draudzes mācītāja sāksies iesvētes mācība. Jaunieši lūgti pieteikties. Tai pašā dienā, plkst. 5 p.p. pie draudzes mācītāja jaunatnes sanāksme.

Kristīta: 11. oktobrī Nora Ieva Kancāna, Valža un Dzidras, dzim. Lāsums, meita.

Māc. Arturs Voitkus, 3438 Rosedale Ave. Tel. HU 9-3224. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā.

Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. - lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave., (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kanceleja un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224.

Trešdien, 28. okt., plkst. 8.00 vakarā Bībeles stunda draudzes namā. Temats: Pasaules reliģijas (turpinājums).

Trešdien, 28. oktobrī, Bībeles stunda draudzes namā.

Svētdien, 1. novembrī, dievkalpojums nenotiks.

Svētdien, 8. novembrī, pirmais dievkalpojums Jāņa baznīcā; pl. 1.00 svētdienas skola; plkst. 1,30 dievkalpojums. Sprediķis — Marija un Marta. Soiste N. Valdovska. Pēc dievkalpojuma — iesvētību mācības stunda.

Trešdien, 11. novembrī, plkst 8,00 vakarā, Bībeles stunda draudzes namā.

Svētdien, 15. novembrī, plkst. 1,30 p.p., dievkalpojums jaunatnei. Sprediķis: Divējādas mērauklas. Pēc dievkalpojuma jaunatnes stunda.

Trešdien, 18. novembrī, Latvijas valsts svētku dievkalpojums plkst. 8,00 vakarā Jāņa baznīcā. Solisti: brīvm. L. Karlsone, vijolnieks Lazdiņš.

Svētdien, 22. novembrī, plkst. 1,00 p. p., svētdienas skola; pl. 1,30 p. p., Mirušo piemiņas dievkalpojums. Dievgalds. Sprediķis: Ne mirt, bet dzīvot esam dzimuši.

Trešdien, 25. novembrī, plkst. 8,00 vakarā, Bībeles stunda draudzes namā.

Svētdien, 29. novembrī, plkst. 1,30 p.p., 1. adventa dievkalpojums. Sprediķis: Gaidot.

ST. KATARĪNĒS

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Sv. Katarīnas latviešu ev.-lut. draudzē, 15. novembrī, pl. 3.30 p.p., Latvijas valsts svētku dievkalpojums, Kristus luter. baznīcā, 140 Russel Ave. Dziesmu lapiņas.

Dievkalpojumā dziedās brīvmāksliniece prof. Elfrīda Kukaine - Bērziņa, pavadīs brīvm. Imants Sakss.

Niagarā (Ont), latviešu ev.-lut. draudzē, 1. novembrī, pl. 2 p.p., Reformācijas svētku dievkalpojums, anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

EDMONTONĀ

Māc. Elmārs Caune (10990 - 125 St. Tālr.: HU 8-1693, Edmonton, Alta).

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek sestdienās plkst. 8 vak., 14 Park-

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā. road misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Svētdienu rītos no pl. 10,30—11,00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350 Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218 katru svētdienu, pl. 11 no rīta māc. P. Langins.

IETAUPIET ar CNR!
EKONOMISKI GRUPU BRAUCIENI
2 vai vairāk personām turp un atpakaļ braucieniem.
„ALL-INCLUSIVE” CEĻOŠANAS PLĀNS.
Zemas braukšanas maksas, lētas guļamvietas un maltītes!
Starp uzskaitītām stacijām Austrum- un Rietumkanadā, kā arī starp uzskaitītām stacijām Rietumkanadā.
SUPER Continental UN Continental
Jūs varat izmantot arī „Go CNR Now - Pay later”
Informācija un vietu rezervēšana Canadian National biļešu kasēs un aģentūrās.
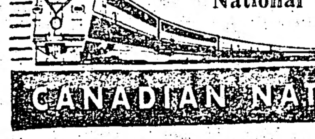
CANADIAN NATIONAL RAILWAYS

Nupat saņemtas jaunas GRĀMATAS

J. Ziemeļnieka — KOPOTAS DZEJAS	$7.00
A. Niedras — ZELTA VĀRTU PILSĒTA	$3.40
R. Bangerska — MANA MŪŽA ATMIŅAS, II d.	$5.20
I. Gubiņas — ZELTA IELEJA	$3.00
V. Strēlertes sakārtoj. — LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS	$4.25
U. Ģērmaņa — LATVIEŠU TAUTAS PIEDZĪVOJUMI	$5.50
O. Dūna — JUVIKAS ĻAUDIS, I-II-III	$10.00
A. P. Mierkalna — PURPURA SIRDS (dzejas)	$3.50
VARENAIS BĒTHOVENS	$8.00

DV GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron St., Toronto, 2-B, Ontario, Canada.
Darbdienās no pl. 9—6 vak., sestdienās no pl. 9—1 dienā.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss ....
Adrese: ....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....
.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lācis, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

ANNA ĀBOLIŅA, dzim. Kalniņa

* 1885. gadā 15. jūlijā Krustpils pagastā,
† 1959. gada 25. oktobrī Toronto, Ont.

Izvadīšana 28. oktobrī, plkst. 11,00 no F. ROSAR apbedīšanas nama uz Willowdales kapsētu.

DĒLI, MAZDĒLS un VEDEKLA

PIEVILTAS CERĪBAS

A.P.L.S.P. individuālās paukošanas meistarsacīkstēs dalību bija pieteikuši vairāki mūsu spējīgi paukotāji, kuri spētu grozīt trafarēto vietu kārtību. Bet — viņi neieradās, nevarēja ierasties vai ieradās sacīkšu beigu daļā. F.L.S.K. paukotāji it kā solījuši atvest Princetonas meistaru Raudsepu, bet pēdējais tā arī palicis gaidot uz saviem vedējiem, jo vienīgais braucējs no Filadelfijas tomēr nav iegriezies Princetonā.

Bostona izlietāja visas savas rezerves, lai piepildītu priekšsacīkšu grupās trūkstošos dalībniekus, līdz ar to trūka meistarības spraigums, jo ieradušies — 58 g. zobena meistars Šturms un vecmeistars Dr. Bergs — nebija labākā „formā", drusku zem līdzšinējā snieguma. Ņujorkieša Lēmaņa „come back" atzīstams, un tāpat vecmeistars Aistrauts atkal cīnījās „par visu banku". Pie šādiem apstākļiem Uldis Kaktiņš bez maz atkārtoja vecmeistara Z. Kaktiņa 1951. gadā spēto — visu 3 ieroču absolūto meistarību. Špāgā un zobenā U. Kaktiņš finālos nezaudēja nevienu cīņu un pirmoreiz tika šo ieroču austrumu piekrastes meistars. Viņa speciālierocī — floretē — klupšanas akmens bija vecmeistara Aistrauta neparedzētā pretestība un paša vairākgadīgā A. P. meistara pārdrošā cīņa, kuras rezultātā Uldis zaudēja šo cīņu un iekļuva pārcīņas „spēlēs" ar savu brāli Egilu, kuram izdevās šinī papildus cīņā gūt 5:4 uzvaru. Līdz ar to U. Kaktiņš atkārtoja K. Keggi 1955. gadā spēto — dubultmeistara godu, zaudējot it vieglo iespēju būt trīskārtējam meistaram.

Neparedzētu „avansēšanos" iespēja Bostonas Ivars Graudiņš, kurš ieguva 3. vietu špāgā un floretē, atstājot aiz sevis pag. gada „zvaigznes" Šturmu un Kenigu. Pēdējam šis sezonas sākums nav zem laimīgas zīmes. — Dāmu klasē amerikāniete Bornstein startēja ārpus konkurences un nesastapa konkurenti. Tuvāk savai pag. gada veiksmei bija I. Teriņa, bet no viņas vēl daudz varētu gaidīt — visi dotumi vēl nav izmantoti.

DV ASV zemes valde bija dāvājusi meistarmedaļas visu pirmo 3 vietu ieguvējiem. A.P.L.S. P. — ceļojošu balvu zobena uzvarētājam Bostonas DV apvienība — ceļojošu balvu floretes balvu dāmu meistarei. Līdzšinējās ceļojošās balvas (špāgā un kopvērtējumā labākām) mainīja īpašniekus, resp. nokļuva U. Kaktiņa rokās.

Techniskie rezultāti:

Dāmu klasē: 1. Bornstein, 2. I. Teriņa, 3. V. Zaļkalne.

Špāgā: 1. U. Kaktiņš, 2. E. Kaktiņš, 3. I. Graudiņš.

Floretē: 1. E. Kaktiņš, 2. U. Kaktiņš, 3. I. Graudiņš.

Zobenā: 1. U. Kaktiņš, 2. E. Kaktiņš, 3. I. Šturms (F.L.S. K.).

K.

★

Filadelfijas paukotāju kopa pievienojusies Filadelfijas Latviešu Sporta klubam. Līdz ar to ļoti rosīgais F.L.S. klubs kļuvis par vienu sekciju bagātāks.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

30. oktobrī Fiasko 4 — 72 Rīgas roveru - skautu vienības slēgts vakars, 131 Broadview Ave.
31. oktobrī — TLB drāmatiskā ansambļa pirmizrāde „7 vecmeitas".
31. oktobrī L.M.M.K. sezonas atklāšanas balle.
1. novembrī — Irmas Kajakas-Keniņas ritmoplastikas studijas audzēkņu vakars Sv. Andreja baznīcas zālē.
1. novembrī, pl. 4 p.p. Austrumu draudzes dāmu komitejas bazārs Sv. Barnabas baznīcas apakšējā zālē.
6. novembrī — tradicionālais Mārtiņu sarīkojums ar dejām Kolumba zālē. Toronto latv. b-ba un Toronto LSK.
7. novembrī — Mārtiņu balle Palace Pier DV Toronto nod.
8. novembrī K. Skalbes literārais cēliens, rīko LPB kopa.
17. novembrī — Dalnas kora 10 g. jubilejas koncerts Itona auditorijā.
27. nov. Laviešu saimniecisko darbinieku apvienības biedru vakars — 198. Osler ielā.
28. novembrī Sv. Jāņa draudzes Ziemassvētku tirdziņš.

HAMILTONA

7. novembrī Hamiltonas Tautību padomes rīkotā Apvienoto Nāciju diena, 57 Delaware Ave.
14. novembrī HLB un Kičeneras jaukto koru koncerts ar balli, 752 Barton St. E.
21. novembrī Latvijas valsts dibināšanas svētki ar apv. vīru kora „Viesturs" piedalīšanos, Royal Connaught hotelī.
26. nov. — 6. dec. Grāmatu nedēla un Ziemassvētku tirdziņš, 47 Forest Ave.
29. novembrī prof. Dr. P. Ķikaukas priekšlasījums „Homēra Odiseja". 47 Forest Ave.

ST. KATARĪNES

7. novembrī — Atlanta klubā — DV nodaļas gada svētki.
28. novembrī — Atlanta klubā — Vanadžu kopas gadskārtējais sarīkojums „Vakars Ziemassvētku ieskaņai".

KATSKIĻĻU KALNI

(Pārnesums no 4. lpp.)

grimt. 1902. gadā viņš pulcināja ap sevi dzejniekus, rakstniekus, gleznotājus, mūziķus, zinātniekus. Kopīgi pie Bidkifas nodibināja bibliotēku. Pamazām izveidoja teātra trupu, kuras izrādes notika bibliotēkas telpās. Tā Vudstoka izveidojās par mākslas centru. Jau vairāk kā 50 gadu nepārtraukti katru vasaru Vudstokā notiek teātra un operas izrādes un koncerti, kuros piedalās starptautiski pazīstami mākslinieki — aktieri un mūziķi. Tiek sarīkoti literāri vakari ar dzejnieku un rakstnieku piedalīšanos. Tāpat kā gadu simteņa sākumā, arī tagad notiek apmācības gleznošanā, mūzikā, mākslas rokdarbos un rotas lietu izgatavošanā. Vasarā ir veselas lekciju serijas attiecīgos priekšmetos.

Jau ieejot ciemā, jūtams mākslas iespaids: daudzās vitrīnās gar ielu malām vai ēku tuvumā aiz stikliem novietotas gan skulptūras, gleznas, grafika un keramika.

Vustokā ir septiņas mākslas galerijas ar gleznām, skulptūrām, keramiku un mākslas audumiem. Nujorkas mākslinieku savienībai ir atsevišķa mākslas galerija. Vakaros notiek teātra un operu izrādes, kā arī koncerti. Programma sastādīta visai vasarai — katrai dienai, izņemot pirmdienas, kad izrādes nenotiek, bet ir iespējams apmeklēt mākslas galerijas, kurās mākslinieku darbi laiku pa laikam mainās. Galvenajā ielā pie daudzām mājām ir novietoti seno lauksaimnieku mākslas rokudarbi, kā: izrakstīti rati, koka grebumi, samērā lieli. Tā arī pati iela liekas kā izstāde.

Kalnos ir arī domāts par bērniem, lai tiem būtu savs prieks. Starp Pallenvili un Kaīro atrodas liels publisks parks, kur iekārtots zvēru dārzs; tur ir apmēram 1000 dažādu dzīvnieku — ap 300 stirnu, ķenguru, lāmu u. c. Kādā slēgtā laukumā stirnas brīvi pastaigājas, un bērni tās labprāt ēdina no rokas. Bērni arī var izbraukāties ar „bānīti", kas aizved kalnā pie baltiem leduslāčiem un Afrikas kalnu aitām.

Katskiļļu kalnos var baudīt atpūtu ir fiziski, ir garīgi, katrs pēc patikas, un paņemt līdz daudz, daudz jauku atmiņu.

M. Krone.

SESTAIS VILNIS

PA SLEPENO AĢENTU NOSLĒPUMAINAJĀM UN BĪSTAMAJĀM GAITĀM

XXII

KENETA SAUTVŪDA APMEKLĒJUMS

Bija pagājuši tikai divi mēneši kopš profesora Kausiņa dibinātā Latviešu kultūras sadarbības biedrība ar padomju tautām bija oficiāli reģistrēta Iekšlietu ministrijas biedrību reģistrī. Pāris jaunās biedrības organizētie labie koncerti, viens literārs pārrunu vakars un spoža balle rudens sezonas sākumā, bija vienīgie jaunās organizācijas aktīvitātes izpaudumi.

„Spriežot pēc šiem ziņojumiem," pulkvedis Sēlis, beidzis lasīt prāvu papīru kaudzi, nodeva akti atpakaļ sekretāram Aleksandram Pavāram, „tomēr iznāk, ka mūsu profesora biedrība savu darbību ir sadalījusi divās nozarēs. Konrādam būs taisnība, ka nevis sarīkojumos, valdes sēdēs un citādi normālās biedrību izdarībās, bet tieši šajās daudzajās mazās viesībās, kāršu partijās, kam šķietami nav nekāda sakara ar tuvināšanos ar Maskavu, ir paslēpti dīgļi notikumiem, kuru augļus mums ilgi nebūs jāgaida. Vai arī tev neliekas aizdomīgi, ka Pēteris Blaus, Jūlijs Lācis un arī Pētersons, sakarā ar profesora noorganizētām preferansa partijām, ir jau paspējuši zaudēt daudz vairāk naudas nekā viņu samērā lielās algas redakcijā to atļautu? Es gribētu paregot, ka tuvākos mēnešos šie kungi un arī varbūt daži citi, pēkšņi atmodīsies parādos līdz ausīm iestiguši. Šajā brīdī droši vien radīsies kāds, kas šīs financiālās grūtības, par labu draugu maskojies, piedāvās nokārtot. Tas ir vecs, bet ļoti pārbaudīts un labs paņēmiens. Tā jau cara slepenais dienests savervēja sev nepieciešamos cilvēkus . . ." Pulkveža runu pārtrauca telefona zvans.

„Ken! Veco zēn! Vai esat no mironiem augšām cēlies?" pulkvedis, sadzirdējis klausulē pazīstamo balsi, pamāja ar roku Pavāram, ka kārtējā rīta apspriede beigusies. „Nu protams, ka es vēlos satikties. Protams, pie manis būs labākā vieta. Mēs ar sekretāru uzposīsim manu lizdu kaut vai pusstundā. Brauciet tūliņ šurp! Arī man ir jums kas pastāstāms. Nu lieliski. Jā, arī kāda pusmārciņa labas Indijas tējas man kaut kur starp papīriem būs atrodama. Gaidīsim."

„Kenets Sautvūds mūs apmeklēs pēc pusstundas," klausuli nolicis, viņš apturēja durvīs stāvošo sekretāru. „Dabū ātri ko ēdamu. Es pa to laiku sakārtošus savu migu, kas gandrīz jau sāk izskatīties pēc pestīšanas armijas nakts patversmes."

Vienu lietu angļiem nekad nevar pārmest — tā ir precizitāte kā lielās, tā arī mazās lietās. Tieši divpadsmitos pie Pēterpils viesnīcas otrā stāva vienpadsmitā numura durvīm mazais korpulentais vīrs, kas drīzāk izskatījās pēc kādas sektes sludinātāja, nekā Viņa Majestātes valdības slepenā dienesta Ziemeļu sktora vadītāja, uzmanīgi novilka melnos ādas cimdus un, sakārtojis balto zīda kaklautu, noņēma cieto, katliņveidīgo cepuri. Uz viņa klauvējumu jau nākošajā brīdī atbildēja plaši atvērtās durvis, kurās pulkvedis Sēlis neviltotā sajūsmā sagaidīja savu viesi:

„Kenet, jūs esat ieradies īstā laikā, kad jūsu gudrais padoms man vairāk kā nepieciešams. Redziet, nekas te nav pārvērties. Jums par godu mans sekretārs paspējis jau iekurināt kamīnu."

Brīdi vēlāk abi draugi jau bija atlaidušies ērtajos sēdekļos kamīna tuvumā. Pēc pulkveža piebīdītās dzēriena glāzes iztukšošanas Kenets Sautvūds nekavējās atklāt sava apmeklējuma iemeslu:

„Gandrīz visu vasaru nodzīvoju pa Helsinkiem. Biju arī Londonā. Par manu braucienu uz Londonu es varēju pateikties kāda sarkanarmijas pulkveža dezertēšanai. Viņa vārds ir pulkvedis Karhanovs. Viņš laikam ir zinājis vairāk kā normālam Frunzes vārdā nosauktās augstākās militārās mācības iestādes absolventam Maskavā ir atļauts zināt. Nekavēsimies pie pulkveža Karhanova dezertēšanas iemesliem. Viņa personā mums tagad ir ziņu avots, kas palīdzēs izskaidrot daudzus notikumus, kurus mēģinot atrisināt ne vien es, bet arī „B 4" nodaļa pavadījusi daudzas bezmiega naktis. Pateicoties viņam, mēs dabūjām nopietnus pierādījumus par kardinālām pārmaiņām Kremļa politikā un it sevišķi par Ceturtā biroja un pārējo krievu izlūkošanas organizāciju pārveidošanu. Ja līdz šim mēs no Maskavas saklausījām tikai atsevišķu instrumentu stiprākas vai vājākas skaņas, tad tagad Staļins ir šos instrumentus savācis varenā orķestrī, un jūsu pašu kollēga, šis viltīgais Viljams Roberts Bērziņš, ja vien varēs noturēties, spēlēs tikai paklausīga skolas puikas lomu," Kenets Sautvūds nolika uz mazā galdiņa iztukšoto glāzi.

„Kas tad īsti noticis?" viņš, spožās acenes noņēmis, likās, runāja pats ar sevi. „Politbirojs ir pārņēmis visu varu no Kominterna un izlūkošanas aģentūrām, radot slepenu padomi, kas jau tagad izplāno un precizi notēmē varenas dūres sitienus pret valstīm, kas kādas muļķības dēļ atļauj saviem pilsoņiem brīvību. Paklausaities, pulkvedi, kādus dūžus Staļins ir savācis vienās rokās. Slepenajā stratēģijas padomē jūs atradīsit arī vīrus, kas nav nekādi fanātiski komūnisti, bet kuru gaišās galvas ir vairāk kā zelta vērtas. Šī padome sanāk Kremlī katru ceturtdienu. Kaļajeva lauukmā pie vēsturiskā Arsenāla, kur vēl šodien rindā salikti gul sakautajam Napoleonam atņemtie vecie lielgabali, katru ceturtdienu pietur trīsdesmit mašīnas. Garām Spaskija vārtiem, kuru tornī, varbūt arī jūs vēl no Maskavas laikiem atcraties, ir iebūvēts kāda nezināma angļu meistara darināts brīnišķīgs pulkstenis, šīs slepenās padomes locekļi, Čekas sardzes pārbaudīti, dodas tālāk uz slavenā krievu architekta Kasakova celto pili. Uz to pašu, kur kādreiz bija jāatrodas cara senātam. Piedodiet manu aizsapņošanos, bet vai arī jums neliekas dīvaini, redzot vēlā nakts stundā drūmajā Kremlī ieripojam šos pasaules revolūcijas taisītāju automobiļus? Un nu paklausieties uzmanīgi, kas ir šie Staļina izraudzītie vīri." Brīdi klusumam valdot, Kenets Sautvūds ar uzsvaru lēni turpināja: „Boriss Krilovs, profesors Boriss Šteins, Arkādijs Soboļevs, ģenerāļi — Sarajevs, Jarševskis, Kostins, Subotins, Taļenskis, Samsonovs, Broneskis, Šilovskis, Solodņikovs, Čerpakovs, Voroņins, Pantilovs un citi. Šie vārdi tikai pastiprina faktu, ka padomē līdzās zinātniekiem ir arī Kremļa labākās militārās smadzenes. Un kur tad vēl admirāļi — Belijs, Šners un Alafuzovs? Protams, netrūkst arī briljantā propagandas speciālista Pavela Judina. Diemžēl, Ceturto biroju padomē nepārstāv vis Roberts Bērziņš, bet Beldiņs, kas nupat paaugstināts ģenerāļa pakāpē. Šiem kungiem jāpieskaita klāt viss politbirojs, un prezidējošā krēslā, protams, nav neviens cits kā pats Staļins. Par ko gan šī padome spriež? Kas tai ir padomā? Atklāti sakot, mīļais pulkvedi, man to iedomājoties kļūst tīri neomulīgi un es lūgtu man ieliet vēl vienu glāzi," Sautvūds drūmi raudzījās slapjās bērza šķilās, kas lāgā negribēja kvēlot veclaicīgajā kamīnā.

‚Nesakiet, ka šī dižgabalu padome ir sasaukta Eiropas un arī manas Latvijas noslaucīšanai no zemes," pulkvedis Sēlis pasniedza Kenetam Sautvūdam glāzi. Likās, viņa roka šajā brīdī trīcēja.

Nākošā turpinājumā: DAŽI PRETSOĻI

LATVIJAS AMERIKA
pārstāvis
ST. KATARĪNĒS
H. Greble, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.,
kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 3—8 vakarā.

Kurš būs laimīgais,
KAS PĒC PAŠA IZVĒLES
VARĒS BRAUKT CEĻOJUMĀ
VAI ARĪ SAŅEMT
SKAIDRĀ NAUDĀ
$1.000.—
NOSKAIDROSIES
1960. GADA 13. FEBRUĀRĪ
IEGĀDĀJIETIES
DV TŪRISMA SEKCIJAS
DALĪBAS ZĪMES $1,- gab.
TĀS DABŪJAMAS
VISĀS DV NODAĻĀS KANADĀ, vai pieprasot pa pastu sekcijas vadītājai
M. GRUZĪTEI, 257 ELLIS AVE., TORONTO, ONTARIO, CANADA,
vai kasierei
J. BREIKŠAI, 174 MAIN ST., W., APT 22, HAMILTON, ONT., CANADA.

PATEICĪBA

Sirsnīgs paldies prāv. B. Kokinam par skaistajiem atvadu vārdiem, kā arī visiem tuvākiem draugiem un pazīstamiem par ziediem un līdzjūtību sakarā ar manas sievas Emīlijas Beķers izvadīšanu pēdējā gaitā.

FILIPS BEĶERS.

VĒL VIENS ALNIS

Dzīvu alni kopā ar kautru dzīvesbiedri jūs varat redzēt, braucot uz Haigh Parku apbrīnot rudens lapu krāšņumu. Diemžēl, medniekiem no šiem aiz drāšu žoga aizliktajiem dzīvniekiem maz prieka, jo parkā nekāda šaušana nav paredzēta. Mednieki šogad vai nu šauj pavisam garām, vai arī nezināmu iemeslu dēļ savus panākumus noklusē. Tikai pateicoties manam slepenajam operātīvajam aģentam Gastonam, man vēl pēdējā brīdī ienāca ziņas, ka arī šogad latvieši bez vareniem medījumiem nepaliek. Izrādās, ka arī būvuzņēmējs Gunārs Pļavnieks, pametis jau iesāktās un vēl ceļamās mājas, sēdies autiņā un nobraucis ap 800 jūdžu uz ziemeļiem, kur bez lielas propagandas un domāšanas, plaucējis virsū baigi lielam alnim. Nogāztais tēvainis kopā ar ragiem un nagiem svēris pāri par 1200 mārciņu. Medījums laimīgi pārvests mājās, atbrīvots no ādas, izgriezti stēki un karbonādes, kas noglabāti saldētavā. Vēl tikai jāgaida pāris mēnešu, lai pakalst varenie meža karaļa ragi. Tad droši vien Gunāra Pļavnieka jaunajai mājai būs jāceļ piebūve, kur novietot vareno trofeju.

SARKANI KABATAS LAKATI MEDNIEKIEM

Runājot par medniekiem, gribetos atgādināt, ka tā saucamā medību dzīvības apdrošināšanas polise ir ļoti laba lieta. Tā maksā tikai dažus dolarus, bet nelaimes gadījumā būs liels financiāls atbalsts saremontējot veselību vai arī izrīkojot pavisam glaunas bēres. Apdrošināšanas sabiedrības sakopojušas statistiku par iemsliem, kādēļ mednieki uztraukumā šauj virsū saviem amata brāļiem, noturot tos par stirnām, āpšiem vai seskiem. Izrādās, ka ļoti daudzos gadījumos krūmos ielīdis mednieks, kas savā nodabā kabatas lakatā mēģina nošņaukt degunu tīšu prātu izaicina likteni. Baltos kabatas lakatus tuvumā esošie mednieki gandrīz vai 67 procentu gadījumos n o t u r par stirnu baltajiem dibeniem ar astēm, un tūliņ kurina virsū. Nupat kāda kanadiešu firma, kas gatavo celulozes degunu šņaucamos, tirgū laidusi koši sarkanas krāsas kabatas lakatus. Tātad, ja gribat ilgāk dzīvot, iegādājieties šos sarkanos klīnekšus. Komūnistu tendences neviens jums par to nepārmetīs.

AUDZĒSIM SLIEKAS

Dārzā rudens lapas sagrābstot, padomājiet par komposta kaudzes ierīkošanu nākamās makšķerēšanas sezonas vajadzībām. Ielaižiet šoruden tajā kādus pāris simts tārpu — mitrajās rudens naktīs tos vieglāk saķert. No zemes laukā velkot, ir jāuzmanās, lai glumo rāpulīti nepārplēstu vidū pušu.

Valda maldīgs ieskats, ka sliekai, kas pārrauta pušu, ātri vien pieaugot norautā daļa. Faktiski sliekai pieaug tikai astes daļa. Tātad sliekai, kam norauta aste, pieaugs jauna aste, bet otrai pusei, t. i. astei pieaugs klāt galvas vietā otra aste. Un tas arī viss. Slieka, kas sastāv no divām astēm, nav nekāda dzīvotāja. Tā drīz nobeidzas un ir tikpat nevērtīga kā makšķernieks, kuram galva nav īstā vietā uz pleciem. Neaizmirstiet sliekām komposta kaudzē iebērt pāris mārciņu auzu pārslu un arī cepšanai vairāk nederīgos augu taukus. Kas par varenām sliekām būs nākošajā pavasarī!

Starp citu — ja jūs gribat savu slieku farmu nostādīt uz zinātniskiem pamatiem, rakstiet žurnālam „Forest and Outdoors", un prasiet pēc brošūras „The way to rise fishing worms". Brošūru piesūtīs jums bez maksas.

Es varu silti ieteikt arī minēto žurnālu abonēt, jo maksā tikai $1.50 gadā. Katrs makšķernieks un mednieks tajā vienmēr atradīs interesantus rakstus un padomus. Žurnālu pasūtinot pie redaktora Mr. B. Cooke, Ont. Food Terminal, Room 227, Toronto 18, pirmajā gadā to saņemsit pat par pazeminātu cenu — vienu dolaru par visu gadu.

KOTEDŽU CIEMATS SAULAINĒ

Mans nesenais minējums, ka Saulaines tuvumā veidosies latviešu kotedžu ciemats, sāk reālizēties. Daudzi draudzes locekļi jau izteikuši gatavību iepirkt skaistajā Notavasagas krastā savu stūrīti zemes. Kad mērnieks būs beidzis darbu, varbūt, jau šoruden sāks skanēt namdaru cirvji un zāģi. Tā Saulaine, latviešu vasarnīcu apjosta, arī turpmākajos gados būs vieta, kur latviskā vidē atpūsties iegriezīsies ne vien no Kanadas, bet arī tautieši no Sav. Valstīm. Stingrāki noteikumi apmeklētājiem palīdzēs pārcelt uz citām vietām tos nedaudzos, kas kā Saulainē, tā arī Sidrabenē iedomajās atraduši labu vietu nedēļas nogales izbraukšanām. Jāpriecājas, ka Saulaines pārvalde savu budžetu vienmēr ir pratusi sabalansēt un īpašumu tālāk izveidot bez ienākumu meklēšanas kārtējo zaļumballīšu rīkošanā.

A. Pelēkais.